

Luke 4256/02 02 03/2024

Tilinpäätös 2024

Luonnonvarakeskuksen tilinpäätös vuodelta 2024

28.2.2025

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 JOHDON KATSAUS	3
1.2 TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS	5
1.3 TOIMINNALLINEN TEHOAKKUUS	22
1.3.1 <i>Toiminnallinen tuottavuus</i>	23
1.3.2 <i>Toiminnan taloudellisuus</i>	24
1.3.3 <i>Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus</i>	27
1.3.4 <i>Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus</i>	30
1.4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	32
1.4.1 <i>Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet</i>	32
1.4.2 <i>Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu</i>	32
1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	36
1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI	40
1.6.1 <i>Rahoituksen rakenne</i>	40
1.6.2 <i>Talousarvion toteutuminen</i>	41
1.6.3 <i>Tuotto- ja kululaskelma</i>	43
1.6.4 <i>Tase</i>	45
1.7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	46
1.8 ARVIOINTIEN TULOKSET.....	50
1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTYKSISTÄ	51
1.9.1 <i>Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot</i>	51
1.9.2 <i>Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot</i>	51
2. TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA	52
3. TUOTTO- JA KULULASKELMA	54
4. TASE	55
5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITTEET	57
LIITE 1: TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA VERTAILTAVUUS	57
LIITE 2: NETTOUTETUT TULOT JA MENOT	59
LIITE 3: ARVIOMÄÄRÄRAHOJEN YLITYKSET	60
LIITE 4: PERUUTETUT SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT	60
LIITE 5: HENKILÖSTÖKULUJEN ERITTELY.....	60
LIITE 6: SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET JA NIIDEN MUUTOKSET	61
LIITE 7: KANSALLIS- JA KÄYTTÖMAISUUDEN SEKÄ MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN POISTOT	63
LIITE 8: RAHOITUSTUOTOT JA –KULUT	64
LIITE 9: TALOUSARVIOTALOUDESTA ANNETUT LAINAT	64
LIITE 10: ARVOPAPERIT JA OMAN PÄÄOMAN EHTOISET SIOITUKSET	65
LIITE 11: TASEEN RAHOITUSERÄT JA VELAT	65
LIITE 12: VALTIONTAKAUKSET JA –TAKUUT SEKÄ MUUT MONIVUOTISET VASTUUT	66
LIITE 13: TASEESEEN SISÄLTYVÄT RAHASTOIDUT VARAT.....	66
LIITE 14: TASEESEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄT RAHASTOIDUT VARAT	66
LIITE 15: VELAN MUUTOKSET	66
LIITE 16: VELAN MATUREITTIJAKAUMA JA DURAATIO.....	66
LIITE 17: OIKEIDEN JA RIITTÄVIEN TIETOJEN ANTAMISEKSI TARVITTAVAT MUUT TÄYDENTÄVÄT TIEDOT	66
LIITE 18: KILPAILULLISEN TOIMINNAN TULOSLASKELMA SEKÄ KUVAUS KUSTANNUSLASKENNAN PERIAATTEISTA.....	67
6. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN	70
LIITE A: STRATEGIA JA ORGANISAATIO	71
LIITE B: TUOTOT JA KUSTANNUKSET SEKÄ HENKILÖTYÖVUODET, VALTIOEUVOSTON OHJESÄÄNTÖÖN PERUSTUVA YDINTOIMINTOLUOKITUS	72
LIITE C: ANNETUT LAUSUNNOT JA EDUSKUNNAN VALIOKUNTAKUULEMISET	73

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) ja Luken kesken laaditun, vuotta 2024 koskevan tulossopimuksen mukaisesti toimintamme tuottaa ratkaisuja kohti hallinnonalan visiota ”Vastuullinen bio- ja kiertotalous on maamme kilpailukyvyyn ja hyvinvoinnin perusta” ja kohti Luken omaa visiota ”Hyvinvointia ja kestävää tulevaisuutta uusiutuvista luonnonvaroista”.

Luken ulkopuolinen rahoitus on jatkanut kasvuaan. Jatkoimme panostusta EU-rahoitukseen ja Luken koordinoimien Horizon Europe -hankkeiden määrä nousi 16:een. Toisena rahoituksen painopisteenä on ollut lisätä Luken strategian mukaisia aluerahoitteisia hankkeita, missä on onnistuttu JTF-hankkeiden osalta (EU:n Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto, joka lieventää ilmasto siirtymän haitallisia vaikutuksia). Aluerahoituksessa on onnistuttu erityisesti Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa. Asiakasrahoituksen aleni hieman edellisvuodesta; taustalla on ainakin yritysten heikentynyt taloustilanne.

Tavoitteenamme on tuoda tutkimusta päätöksenteon tueksi ja tehdä ajankohtaisia keskustelunavauksia. Luke tuotti 9 politiikkasuositusta, 2 synteesiraporttia, 3 visioraporttia ja keskustelunavausta, 2 kannanottoa sekä runsaan määrän lausuntoja eri eduskunnan valiokunnille. Järjestimme sidosryhmille esimerkiksi ajankohtaisen 2-osaisen webinaarin Luken ja Ulkopoliittisen instituutin kanssa: Biokierrotalous muuttuvassa geopoliittisessa ympäristössä. Ohjelmien visio- ja synteesiraportit ja politiikkasuositukset ovat olleet onnistuneita ja saaneet paljon näkyvyyttä. EU-sääntelyihin liittyvät vaikuttavuusarviot sekä niistä järjestetyt tilaisuudet, mm. webinaarit ja europarlamentaarikkojen tapaamiset ovat olleet yhteiskunnallisesti erittäin vaikuttavia. Positiopaperit tutkimuksen suuntaamiseksi ja luonnonvara-alan keskeisten tulevaisuuden kysymysten esiin nostamiseksi EU-parlamentaarikkojen sekä johtavien EU:n virkamiesten kanssa ovat vieneet Luken viestiä vaikuttavasti eteenpäin. Luke järjesti eurovaalikeskustelun toukokuussa, jossa suomalaisten ehdokkaiden kanssa syvennyttiin erityisesti metsiin, maatalouteen ja energiakysymyksiin.

Luken EU-vaikuttavuus on kasvanut ja Luke on mukana monissa kansainvälisissä foorumeissa ja verkostoissa (esim. SCAR-verkostot SCAR Forest ja SCAR Bioeconomy). Tulevien tutkimushakujen agendoihin on onnistuttu vaikuttamaan, esim. HE CL5 ja CL6., CBE JU ja myös tulevan FP10 tutkimusagendan osalta. Metsäkumppanuutta valmistellaan osana SCAR Forest -työryhmää ja EUFORE-hanketta, joissa molemmissa Lukella on vahva toimijarooli. Luke on osallistunut tämän kumppanuuden tutkimusstrategian valmisteluun vahvasti.

MMM:n ja työ- ja elinkeinoministeriön perustama, vuoden 2023 alussa toimintansa aloittanut metsäbiotalouden tiedepaneeli on vahvistanut metsiin pohjautuvan kestävä arvoketjun tietopohjaa. Paneeli julkisti keväällä 2024 kolme raporttia koskien metsien kasvuennusteita, metsiin liittyvien arvojen muutosta sekä mahdollisuuksia kasvattaa metsäsektorin arvonlisää korkean jalostusarvon tuotteilla. Paneelin puheenjohtajana toimii Luken tutkimusylijohtaja Antti Asikainen.

Luke perusti tohtoriohjelman (Luke DP), jota toteutetaan yhteistyössä yliopistojen ja muiden sidosryhmien kanssa. Siinä koulutetaan uutta tutkijasukupolvea Luken keskeisille tutkimusalueille sekä varmistetaan tutkimuksen korkea laatu ja vaikuttavuus. Luke vaikutti hallituksen TKI-lisärahoitukseen sisällytetyn post doc -rahoituksen kanavointiin tutkimuslaitoksille, ja sen myötä Lukeen allokoitiin 14 post doc -positiota. Tulanet-verkosto (Tutkimuslaitosten yhteenliittymä) muistuttaa, että on tärkeää varmistaa lainmukainen 4 %:n TKI-rahoitusosuus BKT:sta, ja että tästä on välttämätöntä kohdentaa riittävä osuus tutkimuslaitoksille. Siten tutkimuksen avulla vahvistetaan Suomen kilpailu- ja sopeutumiskykyä sekä tuetaan elinkeinoelämän uudistumista.

Viranomais- ja asiantuntijatehtävien tulosten löydettävyyttä ja avoimuutta kehitettiin edelleen erityisesti luonnonvaratieto.luke.fi -palvelun kautta, jossa kuluvana vuonna panostetaan erityisesti sähköiseen raportointiin, interaktiivisuuteen ja menetelmäkuvausten julkaisuun. Tulokset ja asiantuntijatyö on saanut runsaasti mediaosumia. Toimintamallien kehittämiseen ja erityisesti tehtäväprosessien sujuvoittamiseen panostettiin mm. Lean-menetelmiä hyödyntäen. Monipuolista politiikkatuen asiantuntijatyötä tehtiin erityisen painokkaasti ilmasto-, kasvihuonekaasulaskenta- ja metsäteemoissa.

Vuoden aikana on ilmestynyt 176 tilastojulkistusta, 34 tilastouutista ja kaksi blogikirjoitusta. Erityisesti tilastotiedon visualisointi, numerotiedon ymmärrettävyyden lisääminen sekä tilastoaiheiden nostaminen esiin sosiaalisessa mediassa ovat saaneet kiitosta. Tilastotietojen toimitukset Eurostatille ovat sujuneet suunnitelman mukaan. Maatalouden tuotantotilastoja ja metsätilinpitoa on kehitetty. Molempien osalta astuu voimaan uutta EU-lainsäädäntöä, joka laajentaa nykyistä tilastotuotantoa. On osallistuttu uuden eurooppalaisen kala- ja vesiviljelytilaston (EFAS) valmisteluun ja kommentointiin.

Työtyytyväisyys on keskimäärin hyvällä tasolla: työtyytyväisyysindeksin (asteikko 1-5) keskiarvo on 3,86 (2023: 3,84), mikä on yli valtion keskiarvon. Tulosten perusteella yhteisiksi kehittämiskohteiksi valittiin yhteisöllisen monipaikkaisen työn ja töiden organisoinnin kehittäminen sekä ryhmäpäälliköiden tuki. Lisäksi yksiköt, ryhmät ja tiimit valitsivat omat kehittämiskohteensa. Työn kuormituksen hallinnan sekä yhteisömme psyykkisen ja sosiaalisen työhyvinvoinnin tukemiseksi valmistui yhdessä työterveyshuollon kanssa valmisteltu Työhyvinvoinnin johtamisen käsikirja.

Vuoden 2024 kokonaismenot olivat 148,3 milj. euroa (M€) (2023: 151,5 M€). Ulkopuolisella rahoituksella kokonaismenoista katettiin 69,4 M€ (47 %) (2023: 66,4 M€ / 44 %). Luken talous on tällä hetkellä tasapainossa, mutta varautuminen tulevana vuosina tapahtuviin määrärahaileikkauksiin vaatii edelleen toimenpiteitä. Osana tätä Luke kävi marraskuusta 2023 tammikuuhun 2024 yhteistoimintaneuvottelut, joiden perusteella toimipaikkaverkostoon tehtiin muutoksia, joiden tavoitteena on pienentää nykyisiä toimitilamenoja sekä hillitä toimitilamenojen kasvua tulevana vuosina. Neuvotteluiden tavoitteena ei ollut henkilöstömäärän vähentäminen, vaan muutoksen kohteena olevien toimipaikkojen henkilöstölle tarjotaan töitä Luken muilta toimipaikoilta tai muita tehtäviä. T&K-rahoituslain ja hallitusohjelman mukaisesti tutkimukselle on luvassa lisärahoitusta, mutta toisaalta hallitus tavoittelee julkisen talouden tasapainottamista. Luke laati syksyllä tuottavuusohjelman vuosille 2025-2028. Suunnitelma otettiin MMM:n ja Luken välisen tulossopimuksen liitteeksi.

Kokonaisuutena Luken kymmenes toimintavuosi oli toimintakyvyn ja tuloksellisuuden osalta hyvällä tasolla. Tulossopimuksessa asetetut tavoitteet toteutuivat vain pienin poikkeamin. Tietosuojassa ja tietoturvassa ei ole esiintynyt merkittäviä poikkeamia. Lukella on osaltaan vastuu useiden kansallisten verkostojen toiminnasta. Myös niiden toiminta oli suunnitelmien mukaista. Lukella on vahva rooli yhteiskunnassa, vaikuttavuutta syntyy, ja myös rooli EU-tutkijayhteisössä on vahva. Vihreä siirtymä, ilmasto, luonnon monimuotoisuus, kiertotalous, huoltovarmuus sekä biotalous kansantalouden selkärankana ovat tekemisemme keskiössä. Hallitusohjelmaan on kirjattu paljon Luken osaamisalaan kuuluvia tavoitteita. Tuotamme tietoa ja ratkaisuja, jotta kestävyden kaikki näkökulmat toteutuvat tasapainoisesti. Haluamme olla jatkossakin moderni ja vaikuttava kansainvälinen – ja samalla alueellinen – toimija, ja haluamme, että toimintamme on kokonaiskestävä. Niin fyysistä kuin digitaalista infraa uudistetaan 2030-luvun tarpeisiin, mutta samalla infrakustannus pidetään hallinnassa. Tiedon elinkaaren ja datan hallintaa kehitetään. Toiminnan vastuullisuutta sekä toimintamalleja kehitetään toiminnan tuottavuuden ja laadun edelleen kehittämiseksi.

1.2 Toiminnan vaikuttavuus

Luke on tuottanut tietoa valmistelussa olevan EU-sääntelyn ja strategioiden vaikutuksista ja mahdollisuuksista Suomessa. Tietoa on viety osaksi valmistelua ja päätöksentekoa ministeriöiden, eduskunnan valiokuntakuulemisten, europarlamentaarikoiden ja kansanedustajien tapaamisten sekä Brysselin-vierailujen kautta. Näihin tapaamisiin tuotettiin kaksi kannanottoa: 'EU needs more from bioeconomy' ja 'Clean Industrial Deal should capitalize on the full benefits of the forest-based bioeconomy'. Näiden lisäksi Luke muodosti For Forests+ maiden kanssa vaikuttamisverkoston "Research Institutes For Forests+" ja tuotti yhteistyössä verkostoon osallistuvien tutkimuslaitosten kanssa policy briefin 'Towards competitive sustainability and well-being of people from European forests'. Sitä esiteltiin sen julkaisun yhteydessä IUFRO:n maailmankongressissa Tukholmassa, ja myös 29.1.2025 kahdessa Brysselissä pidetyssä seminaarissa, joiden kohderyhminä ovat MEPit sekä EU:n virkamiehet ja sidosryhmät. Luke on näkynyt mediassa esimerkiksi EU-sääntelyn vaikutusten arviointiin liittyen.

Luke on osallistunut pitkäjänteisesti Euroopan metsien inventoinnin ja monitoroinnin kehittämiseen, osana ns. ENFIN verkostoa. Samoin Luke on tukenut omalla vahvalla osaamisellaan sekä ENFIN verkoston kautta EU:n metsien monitorointiasetuksen valmistelua. ENFIN verkosto järjestäytyi yhdistykseksi syksyllä 2024 ja verkoston puheenjohtajaksi valittiin Luken tutkimuspäällikkö Kari T. Korhonen.

Päätöksentekoa tuetaan esimerkiksi lausunnoin ja eduskunnan valiokuntakuulemisin, osallistumalla työryhmiin sekä tuottamalla politikkasuosituksia, visioita ja synteisiraportteja. Esimerkkejä politiikkasuosituksista ovat 'Jatkuvapeliteisen metsänkasvatuksen mahdollisuudet ja haasteet', 'Näin rakennat luottamusta: Kuusi tapaa vahvistaa tuulivoiman hyväksyntää' ja 'Vapaaehtoiset hiilimarkkinat saatava tukemaan maankäyttösektorin ilmastotoimia'. Esimerkkejä synteisiraporteista ovat 'Metsien kasvun lisäämisen keinot ja vaikutukset' ja 'Suomen maataloustuotannon energiankulutus'. Alueellista yhteistyötä tehdään lukuisilla foorumeilla, kuten maakuntien yhteistyöryhmissä (MYR).

Yhteiskunnallista keskustelua on syntynyt erityisesti Luken julkaisemien visioiden ympärille. Esimerkiksi keskustelunavaus hiilidioksiditaloudesta ja uusista tuotteista yhdessä VTT:n kanssa on ollut hyvin ajankohtaista ja se jatkuu edelleen. Metsäbiotalouden tiedepaneeli on vakiinnuttanut asemansa ja osallistunut aktiivisesti metsiä, metsäluontoa ja metsien käyttöä koskevaan keskusteluun. Paneeli julkisti keväällä 2024 kolme raporttia, joissa käsiteltiin metsäteollisuuden tuotteiden arvonlisän nostamista, metsien kasvun ja nielujen kehitystä Suomessa ja EU:ssa sekä metsiin kohdistuvia tavoitteita ja arvoja Suomessa.

Ulkopuolisen rahoituksen hankinnassa menestyttiin erittäin hyvin, mikä nosti rahoituksen ja projektien määrää. Erityisen hyvin onnistuimme EU-rahoituksen hankinnassa: Rahoitusta myönnettiin yhteensä 23 Horisontti Eurooppa (HE, EU:n tutkimuksen puiteohjelma 2021–2027) -projektille, joista neljä on Luken koordinoimia. Uutta HE-rahoitusta saatiin noin 18 M€. Kaikkiaan Luken koordinoimia EU-projekteja oli käynnissä tai valmisteilla yhteensä 16. Osallistuimme myös HE-kumppanuuksien suunnitteluun ja rakentamiseen (Luken infrastruktuuria mukana). Suomen Akatemian rahoitusta saatiin 14 projektiin yhteensä 6,8 M€, Business Finland rahoitusta 7 projektiin yhteensä 2,4 M€ ja aluerahoitusta 73 projektiin yhteensä 13,6 M€.

Vuonna 2024 käynnissä olleiden tutkimusohjelmien, Kannattava ja vastuullinen alkutuotanto (Alku), Biokierto (Kierto), Ilmastoviisas hiilenkierto (Maa-ilma) ja Sopeutumis- ja palautumiskykyinen biotuotanto (Puskuri), projektisalkun koko oli yhteensä 89 M€. Salkku jakautui tutkimusohjelmittain: Alku 30 M€, Kierto 15 M€, Maa-ilma 22 M€ ja Puskuri 22 M€. Luken ohjelmien tavoitteita tukevaa strategista rahoitusta allokoitiin tutkimusohjelmiin sekä viranomais- ja

asiantuntijapalveluiden (VOAS) kehittämiseen yhteensä 3,4 M€. Edellisestä vuodesta jatkuneiden strategisten projektien, 8 kpl, rahoittamisen käytettiin 1,2 M€, ja uusia strategisia tutkimusprojekteja käynnistettiin 17 kpl (1,7 M€) ja kaupallisiin projekteihin tähtääviä ns. Innovaatio -projekteja 5 kpl (0,3 M€).

Kahden tenure track -tutkimusprofessorin kautta jatkettiin (Food sustainability, Forest entomology), neljä tutkimusprofessuuria vakinaistettiin (Computational genetics, Economics of sustainable animal production, Natural resource and environmental policy and governance, Sustainable meat production) ja kolme uutta tutkimusprofessuuria täytettiin (Forest health, Large carnivore ecology, Sustainable natural resource governance). Yksi haku päätettiin tuloksettomana. Lisäksi käynnistettiin kahden tutkimusprofessorin rekrytointi (Forest growth and yield, Horticultural technology) ja kahden tenure track -professorin viisivuotisarviointi. Kolmen vakituisessa palvelussuhteessa olevan tutkimusprofessorin tieteellinen arviointi (Environmental economics, Livestock production, Statistical methods) saatettiin päätökseen.

Asiakasprosessissa kehitettiin tuotteistamista, myynnin hallintaa ja keksintöprosessia. Haemme jatkuvasti uudenlaisia malleja yritysyhteistyöhön. Yksi esimerkki tästä on ”Panimolaboratorio powered by Luke” -yhteiskehittämislusta, joka kokoaa kaksi kertaa vuodessa elintarvikealan yrityksiä yhdessä tutkimustoimijoiden (tutkimuslaitokset, yliopistot, ammattikorkeakoulut) kanssa työstämään hankeideoita erilaisiin hakuihin sekä kuulemaan lyhyitä tietoiskuja ajankohtaisista tutkimus- ja kehitysteemoista sekä meneillään olevista hankkeista.

Vuoden 2024 kokonaiskuva oli asiakastyön osalta myönteinen ja saavutimme tai ylitimme useita keskeisiä taloudellisia tavoitteita, erityisesti voittoprosentin ja asiakastyytyväisyyden (NPS) osalta. Maksullisen toiminnan tuotot olivat 8,1 M€ (2023: 8,4 M€), josta yritysrahoituksen osuus oli 5,9 M€ (2023: 6,0 M€). Kansainvälisistä lähteistä saadut maksullisen toiminnan tuotot olivat 1,9 M€ (2023: 1,7 M€). Yli 50 000 euron maksullisen toiminnan projektien osuus CRM:ssä on kasvanut 12 % vuonna 2024. Yritysrahoituksen osuus yhteisrahoituksesta oli 1,8 M€. Käynnissä on 13 julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuushanketta (PPP) 1,3 M€:n yritysosuudella (2,4 M€:n kokonaistulo verrattuna vuoteen 2023 1,6 M€). PPP-konsepti sopii hyvin Luken tehtäviin ja toimintamalliin.

Vuonna 2024 Innovaatiopalvelut kehitti Luken keksintöprosessia ottamalla käyttöön vuosittain järjestettävän innovaatorahoitushaun, jonka tavoitteena on edistää kaupallistamispolulle tähtääviä tutkimusideoita. Ensimmäiset projektit käynnistyivät vuoden 2024 alussa. Toinen innovaatorahoitushaku avattiin vuoden loppupuolella. Vuoden 2024 aikana vakiinnutettiin käyttöön kaksi kertaa vuodessa järjestettävä Innovaatiovalmennuksen työpajasarja, jonka tavoitteena on uusien innovaatioaihioiden jalostaminen mm. kaupallistamisen valmistelurahoituksiin sopiviksi. Luken Innovaatiopalvelut vastaanotti 7 uutta keksintöilmoitusta ja jätti kolme uutta patenttihakemusta. Vuoden 2024 aikana käynnissä oli kolme kaupallistamisen valmisteluun tähtäävää Reseach to Business projektia. Loppuvuodesta Business Finland teki rahoituspäätöksen Digital Forest Carbon Twins – hankkeelle, joka pyrkii uudistamaan hiilikrediittimarkkinat yhdistämällä teknologian ja luonnonpääoman EU-yhteensopiviin hiilidioksidin poistosertifikaatteihin. Luke Innovations holding-yhtiön valmistelua jatkettiin, tavoitteena alentaa kynnystä startup-yritysten syntymiselle Luonnonvarakeskuksesta. Vuonna 2024 panostettiin Luke näkyvyyden kasvattamiseen kotimaisissa startup-tilaisuuksissa ja rakennettiin aktiivisesti sijoittajaverkosta vauhdittamaan uusien yritysten syntyä.

Metsäbiotalous ja kasvipohjaiset ratkaisut vahvistuivat kansainvälisen yhteistyön teemoina. Yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa vahvistettiin metsäbiotalouden alalla, erityisesti Michiganin, Minnesotan ja Washingtonin osavaltioiden kanssa. Luke on luonut vahvat siteet Japaniin, Kanadaan, Isoon-Britanniaan ja Etelä-Koreaan erityisesti kasvinterveyden ja kasviperäisten proteiinien alalla.

Kansainvälistä yhteistyötä rakentui uudella tavalla aluelähtöisen kansainvälisen kasvuun tähtäävän, metsäbiotalouden TKI ja yritys yhteistyön ekosysteemin saatua rahoituksen Pohjois-Karjalan maakuntaliiton JTF-rahoituksesta (Just Transition Fund). Vuonna 2024 ekosysteemi ankkuroitui Pohjois-Karjalan ja Japanin Naganon ja Hokkaidon välillä sekä avasi uusia verkostoja Etelä Koreaan. Tämä yhteistyö liitettiin uutena teemana mukaan myös Suomen ja Japanin väliseen tiede- ja teknologiayhteistyöhön sekä houkutteli mukaan uusia kumppanuuksia myös yritys sektorilta. Yhteisesti kiinnostavia teemoja olivat mm. kestävä metsäbiotalous, puurakentaminen, biopohjaiset arvoketjut ja tuotantoketjut sekä metsän ja virtuaaliluonnon hyvinvointivaikutukset.

Viranomais- ja asiantuntijatehtävien tuloksia viestittiin yli 60 tiedotteella, uutisella tai seurantajulkistuksin ja kansalaisviestintää toteutettiin mm. metsäseurannoista. Kaiken viranomais- ja asiantuntijapalveluiden tuottaman tiedon, palvelut sekä tutkimustuloksia kokoava Luonnonvaratieto -sivusto valmistui. Tämä parantaa merkittävästi tiedon saavutettavuutta ja käytettävyyttä sekä mahdollistaa tehokkaampaa tiedonhallintaa. Viranomais- ja asiantuntijapalveluiden toimintaa tehostettiin: Lean-työkaluihin pohjautuva uusi toimintamalli tehtävien kehittämiseen valmistui, ja sen jalkautus aloitettiin. Tämä toimintamalli auttaa parantamaan kustannustehokkuutta ja lisäämään arvoa Luken asiakkaille. Ohjelmassa toteutetusta työstä nostoina seuraavia: tuettiin päivitetyn Kalastuslain ja -asetuksen toimeenpanoa Omakala-sovellusta kehittämällä ja sovellus saavutti lähes 15 000 käyttäjää, julkaistiin VMI13-kierroksen (2019-2023) loppuraportti tieteellisenä artikkelina ja käynnistettiin metsien monimuotoisuuden seurantaan kehittämistyö Suomen Metsäsäätiöltä saadulla erillisrahoituksella. Kehitettiin geenivarojen suojelua (lehmus), suojelun menetelmien kustannustehokkuutta ja uusia menetelmiä (jalava). Eläingenivarojen säilyttämisellä oli 40. juhlavuosi. Jalostusohjelmien puitteissa mm. saatettiin markkinoille uudet taudinkestävät (härmä) ja kuljetusta kestävä mansikkalajikkeet. Panostettiin aktiivisesti kasvihuonekaasuinventaarion maatalouden päästöjen laskentamenetelmien kehittämiseen ja ilmastopoliittisten skenaariolaskelmien ja kasvihuonekaasuinventaarion vertailtavuuden parantamiseen.

Luke teki yhteensä 176 ruoka- ja luonnonvaratalouden tilastojulkistusta. Niitä koskevat tiedon toimitukset kansainvälisille tahoille toteutuivat suunnitelmien mukaan. Eurooppalaisen maatalouden tuotantotilastoasetus ja siihen liittyvät toimeenpanoasetukset hyväksyttiin ja ne astuivat voimaan vuoden 2025 alusta. Näiden lisäksi eurooppalaisen kalatilastoasetuksen (EFAS) luonnosta valmisteltiin johtaja- ja asiantuntijatasolla. Vuoden 2024 julkaistiin kaksi kokeellista tilastoa: toisessa estimoitiin vapaa-ajankalastuksen tietoja bayesmetodiikalla ja toisessa tuotettiin satelliittikuviin perustuva viljojen hehtaariennuste. Luke järjesti syksyllä laajan sidosryhmien kuulemiskierroksen liittyen suunnitelmiin vähentää tilastotuotantoa osana julkisen talouden säästötavoitteita. Luke päätti vaiheittain luopua 14 tilastosta ja harventaa kuuden tilaston julkaisua.

Taulukko 1. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet ja toimenpiteet (tulossopimus)

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
A1. Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus ja kilpailukyky paranevat		
A11. Kaikille on riittävästi turvallista ja ravitsevaa ruokaa		
Tuotetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä tietoa kotimaisen ruoantuotannon pitkän aikavälin strategiaan (HO).	4	
Tuotetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä tietoa ruokaturvan parantamiseksi (HO).	4	
Edistetään maataloustuotannon toimintaedellytysten toteutumista pohjoisissa olosuhteissa.	4	
Tuotetaan kestävästä ruuantuotantosta edistävää tietoa maaperän hiilensidonnasta, ravinnekierrätyksestä, peltojen vesitalouden hallinnasta, eri kasvilajien ja -lajikkeiden mahdollisuuksista, uusista ja alihyödynnetyistä proteiini- ja kuitulähteistä, uusien tuotantoteknologioiden käyttöönotosta sekä tuotannon resurssitehokkuudesta ja kannattavuudesta.	4	
A12. Suomalaisen ruuan kysyntä ja viennin arvo kasvavat		
Tuotetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja uuteen ruoanviennin kasvuun tähtäävään kasvuohjelmaan (HO).	4	
Lisätään ja monipuolistetaan yhteistyötä ruokasektorin yritysten ja sidosryhmien kanssa yhteisissä hankkeissa, jotka tukevat kotimaisen ruuan kysynnän ja viennin arvon kasvua.	4	
Tuotetaan uuden teknologian avulla ratkaisuja ruoan jäljitettävyyden todentamiseen pellolta saakka.	4	
Tuotetaan ratkaisuja elintarvikealan yritysten erikoistumiseen, monipuolistamiseen ja jalostusarvon nostamiseen sekä tuotannossa että viennissä.	4	
A13. Tuotantopanosten saatavuus turvataan, omavaraisuusaste nousee ja ne säilyvät korkealaatuisina ja turvallisin		
Tuotetaan tietoa maataloilla tuotettavan biokaasun lisäämiseksi (HO).	4	
Tuotetaan tietoa energiatehokkaiden ratkaisujen saamiseksi kasvihuonealalla (HO).	4	
Hyödynnetään genetiikan ja biotekniikan menetelmiä ruoka- ja ravinturvan ja bioraaka-ainesaatavuuden edistämiseksi.	4	
Kehitetään viljelykiertoja ja -menetelmiä sekä biomassojen ravinnekiertoa tuotantopanosten saatavuuden turvaamiseksi ja omavaraisuusasteen kasvattamiseksi (erityisesti typpi).	4	
Tutkitaan keinoja kasvattaa tuotantopanosten omavaraisuusastetta, ml. energiaomavaraisuus.	4	
A14. Kuluttaja- ja markkinalähtöinen ruokajärjestelmä toimii kannattavasti, oikeudenmukaisesti ja vastuullisesti		
Tuotetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja kannattavan, kestävä/vastuullisen ja kilpailukykyisen maatalouden edellytyksistä (HO).	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
Tuotetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja, jotta alkutuottajan asema ja koko elintarvikeketjun tasapaino kehittyvät nykyistä oikeudenmukaisempaan suuntaan (HO).	4	
Alkutuottajien sopimusasemaa parantamiseksi tuotetaan tilastotietoa elintarvikeketjun eri osien kustannuksista mm. tuottamalla kustannusindeksejä (HO).	3	Markkinamarginaalien tuotantoa on jatkettu. Kehittämistä on lykätty MMM:n päätöksellä.
Tuetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä kestävään maataloustuotantoon liittyvän politiikan ja päätöksenteon valmistelua kansallisella ja kansainvälisellä tasolla (erityisesti EU:n CAP).	4	
Haetaan tutkimuksella vaihtoehtoja ja ratkaisuja ruuantuotannon kannattavuuden, oikeudenmukaisuuden ja vastuullisuuden parantamiseen.	4	
Edistetään datan tehokkaampaa käyttöä elintarvikeketjun läpinäkyvyyden ja avoimuuden lisäämiseksi.	4	
Tuotetaan yhdessä muiden tutkimusorganisaatioiden, neuvonnan, yritysten ja sidosryhmien kanssa tutkimustietoa, joka mahdollistaa elintarvikealalle syntyviä innovaatioita ja investointeja (HO).	4	
Edistetään uusien tuotanto- ja prosessointiteknologioiden sekä ja kasvipohjaisten tuotteiden kehitystä.	4	
Tuotetaan ratkaisuja ruokahävikin ja elintarvikejätteen vähentämiseen ruokaketjun kaikissa osissa. Vahvistetaan ruokahävikin seurannassa tarvittavaa tietopohjaa.	4	
Vahvistetaan luomusektorin kilpailukykyä tutkimuksen ja viestinnän avulla.	4	
Tuotetaan tietoa elintarvikkeiden kulutuksesta ja markkinoiden toiminnasta sekä ennakoimaan niiden kehittymistä.	4	
Tuotetaan tietoa oikeudenmukaiseen kestävyys siirtymään.	4	
Tuetaan ruokajärjestelmän sopeutumiskykyä ja vakautta vahvistamalla luonnon monimuotoisuutta tuottamalla tietoa ja ratkaisuja elintarvikkeiden ja maatalouden geenivarojen ja niihin liittyvien ekosysteemipalveluiden biologisen monimuotoisuuden ja kestäväen käytön edistämiseksi (HO).	4	
A15. Maatalouden rakenne kehittyy, tuottavuus paranee ja elintarvikeomavaraisuusaste säilyy korkeana		
Edistetään älymaatalouden ratkaisujen käyttöönottoa maatiloilla (sekä kotieläin-että kasvintuotanto).	4	
Tutkitaan mahdollisuuksia vahvistaa kotieläin- ja kasvintuotannon integraatiota sekä edistetään porotaloustutkimuksen ja kotieläintuotannon tutkimuksen yhteistyötä.	4	
Tuotetaan tietoa maankäytön kehittämiseksi.	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
Tuotetaan kestävästä ruuantuotantosta edistävää tietoa uusien tuotantoteknologioiden käyttöönotosta sekä tuotannon resurssitehokkuudesta ja kannattavuudesta.	4	
Tuotetaan tietoa maatilojen sukupolvenvaihdosten ja tilusjärjestelyiden edistämiseksi (HO).	4	
Tutkitaan uusien peltokasvilajikkeiden viljelyarvoa eri kasvuvyöhykkeillä.	4	
Edistetään älymaatalouden ratkaisujen käyttöönottoa maataloilla (sekä kotieläinettä kasvintuotanto).	4	
Tutkitaan mahdollisuuksia vahvistaa kotieläin- ja kasvintuotannon integraatiota sekä edistetään porotaloustutkimuksen ja kotieläintuotannon tutkimuksen yhteistyötä.	4	
A16. Eläintaudit ja kasvintuhoojat ja niihin liittyvät riskit ovat hallinnassa		
Tuotetaan tietoa eläin- ja kasvitautien torjumiseksi (HO).	4	
Vahvistetaan kasvintuhoojien biologiaan, seurantaan, tunnistamiseen ja torjuntaan sekä riskien hallintaan liittyvää tutkimusosaamista ja osallistutaan integroidun kasvinsuojelun menetelmien kehittämiseen.	4	
Tiivistetään yhteistyötä alan muiden tutkimusorganisaatioiden kanssa.	4	
Tutkitaan tuholaiсторjunnan vaikutuksia mm. maaperään sekä biologisia menetelmiä tuholaiskantojen hallintaan.	4	
Tutkitaan eläintautiepidemioiden taloudellisia vaikutuksia.	4	
A17. Eläinten hyvinvointi on korkealla tasolla ja mikrobilääkeresistenssi on hallinnassa		
Valmistaudutaan eläinten hyvinvointilain toimeenpanon vaikutusten arviointiin ml. vaikutukset suomalaiseen ruokavientiin (HO).	4	
Tuotetaan, kootaan ja jaetaan tutkimukseen pohjautuvaa tietoa eläinten hyvinvoinnin edistämisestä ja arvioinnista.	4	
Integroidaan eläinten hyvinvoinnista huolehtiminen ja mikrobilääkeresistenssin vastustaminen osaksi kotieläintuotannon tutkimusta.	4	
Varmistetaan kokeellisen tutkimuksen eettiset periaatteet, ml. eläinten hyvinvointi (Lukun eettinen asiantuntijaneuvosto sekä luonnontieteellinen eettinen toimikunta).	4	
A2 Kestävä luonnonvaratalous turvaa huoltovarmuutta, lisää hyvinvointia ja korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä sekä edistää hyvinvointia luonnosta ja luonnolle		
A21. Vahvistetaan vesihuollon, biomassojen tuotannon ja kalatalouden omavaraisuutta ja huoltovarmuutta		
Kehitetään maa-, metsä- ja kalatalouden sivuvirtojen hyödyntämistä vihreän siirtymän vauhdittamiseksi.	4	
Selvitetään parhaita keinoja vähentää maankäytön vesistökuormitusta ja samalla turvata luonnonvarojen kestävä käyttö sekä edistetään kokonaisvaltaista valuma-alue suunnittelua.	4	
Tuotetaan tietoa ja ratkaisuja kestävästi tuotetun kotimaisen kalan tarjonnan lisäämiseksi ja kalan kulutuksen myönteisten ilmasto-, ympäristö- ja terveysvaikutusten lisäämiseksi.	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
A22. Luonnonvaratalouden kilpailukykyinen toimintaympäristö luo uutta yritystoimintaa sekä kasvattaa jalostusastetta ja vientiä		
Tuetaan bio- ja kiertotalouden liiketoiminnan monipuolistamista sekä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämistä (mm. materiaalivirtojen logistiikka ja hyödyntäminen) ja jalostusasteen kasvattamista. Kehitetään lisäarvoa tuottavia tuotesovelluksia alkutuotantojärjestelmistä.	4	
Kehitetään sekä uusien teknologioiden mahdollistamaa datan keräystä että kerätyn datan tehokasta hyödyntämistä siirtymässä kohti älymaa- ja metsätaloutta sekä kalataloutta.	4	
Tuotetaan ratkaisuja monipuolisen ja kestävänsä metsätalouden kehittämiseksi, mallintamiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi (HO).	4	
Luodaan edellytyksiä vesiluonnonvarojen kestävänsä hyödyntämisen kasvattamiselle.	4	
Luodaan edellytyksiä ja tietopohjaa hiilimarkkinoille uutena toimialana.	4	
Kootaan toimijat parantamaan maatalouden kannattavuutta ja kestävyyttä, edistämään maatilayritysten liikkeenjohtoa sekä älymaataloutta ja datavarantojen tehokkaampaa käyttöä (AgriHubi).	4	
A23. Luonnon tarjoamat ekosysteemipalvelut lisäävät ihmisten hyvinvointia ja luovat pohjaa uusille ansaintamahdollisuuksille		
Tutkitaan vapaa-ajan kalastuksen, metsästyksen ja luonnontuotealan vaikutuksia hyvinvointiin ja talouteen.	4	
Selvitetään uusia luontoperustaisia palvelutuotteita ja niiden potentiaalia.	4	
Tuotetaan päätöksentekijöille tietoa hyvinvointia ja terveyshyötyjä tuottavien luontoperustaisten palvelujen arvosta, käyttäjäryhmistä ja vaikutuksista.	4	
A24. Uusiutuvien luonnonvarojen elinvoimaisuus, luonnon monimuotoisuus ja elinympäristöjen tila paranevat, mikä luo pohjan niiden kestävänsä hyödyntämiselle		
Kehitetään kustannustehokkaita menetelmiä ja mittareita luonnon monimuotoisuuden tilan seurantaan talouskäytössä olevilla alueilla.	4	
Tuotetaan tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien tuotantokyvyn säilyttämiseksi ja vahvistamiseksi sekä tuetaan kansallisten, kansainvälisten ja EU-tason monimuotoisuustavoitteiden valmistelua ja toimeenpanoa.	4	
Tuotetaan tietoa ympäristöllisten tarjouskilpailujen kehittämiseksi (HO).	4	
Tuotetaan ajantasaiset, kattavat ja tieteellisiin menetelmiin perustuvat kanta-arviot, saalistilastot ja ennustemallit riista- ja kalakantojen käytön, hoidon ja suojelun perustaksi.	4	
Vahvistetaan tietoisuutta ja osaamista sekä tuotetaan tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja vieraslajeista aiheutuvien riskien hallitsemiseksi.	3	Kyttyrälohen osalta toteutui suunnitellusti, mutta muiden lajien osalta haasteita tietopohjan laadussa.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
Kehitetään kansallisen geenivaraohjelman toimeenpanoon uusia toimintamalleja, joilla vahvistetaan Luken yhteistyötä yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	4	
A25. Turvataan uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö ja vahvistetaan riskien hallintaa		
Tuotetaan ehdotuksia ruoka- ja luonnonvara-alan riskienhallintaa edistävästä keinoista ja parannetaan toimialan varautumiskykyä erilaisiin kriiseihin.	4	
Tuotetaan tietoa ja työkaluja luonnonvarojen käytön eri intressien yhteensovittamiseen ja ekosysteemipalveluidentuotantoon liittyvien vaihtosuhteiden ja riskien hallintaan.	4	
Tuotetaan ratkaisuja luonnonvarojen kestävästä käytön turvaamiseen.	4	
Tuotetaan ratkaisuja riista- ja kalakantojen käytön kestävyys edistämiseen sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, viljelykasvien ja metsäpuiden terveyden riskien hallintaan.	4	
A26. Hillitään ilmastonmuutosta etenemällä kohti hiilineutraalisuutta, materiaalitehokkuutta ja kiertotaloutta		
Tuotetaan ja jaetaan tietoa, kehitetään tietopohjaa, raportointia ja ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillintään maankäyttösektorilla, maataloudessa sekä energiantuotannossa ja -käytössä. Osaaminen tuodaan kansainvälisen, EU:n ja kansallisen lainsäädäntö- ja politiikkavalmistelun ja seurannan tueksi.	4	
Tuotetaan tutkimukseen pohjaavia ratkaisuja, osaamista ja toimintamalleja kansallisissa strategioissa tunnistettujen tarpeiden mukaisesti (MISU, KISS2030 ja KMS 2035).	4	
Kehitetään kasvihuonekaasuraportointia muuttuvien tarpeiden mukaisesti huomioiden mm. EU:n LULUCF-asetuksen (2023/839) raportointivelvoitteet sekä maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman asettamat tarpeet ja seurantajärjestelmän kehittäminen.	4	
Tuetaan maatalouden ympäristökuormituksen vähentämistä ja tuotetaan tietoon perustuvia ratkaisuja ravinteiden kierrätykseen.	4	
Tuotetaan ratkaisuja turvemaiden päästöjen vähentämiseen maa- ja metsätaloudessa.	4	
Vahvistetaan toimijoiden tietoisuutta ja muutosvalmiutta vihreässä siirtymässä sekä edistetään muutoksen oikeudenmukaisuutta.	4	
A27. Ehkäistään luontokatoa, sopeudutaan ilmastonmuutokseen ja varaudutaan siitä aiheutuviin riskeihin		
Tuotetaan tietoa ja annetaan asiantuntijatukea luonnon monimuotoisuuden kestävästä käytöstä ja hoidon edistämiseksi ja luontokadon ehkäisemiseksi.	4	
Tuotetaan tietoa ja annetaan asiantuntijatukea eri sektoreille ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja ennakoimiseen liittyvän politiikan ja päätöksenteon tueksi alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
Edistetään ilmastonmuutokseen sopeutumista selvittämällä uusien kasvilajien ja -lajikkeiden soveltuvuutta muuttuviin kasvuolosuhteisiin.	4	
Tuotetaan ennakoivaa tietoa säätelijöiden ja ilmastonmuutoksen vaikutuksista olemassa oleviin sekä uusiin tuhonaiheuttajiin ja kehitetään riskienhallintakeinoja.	4	
Tuotetaan tietoa metsäpuiden taimien pakkas- ja kuivuusstressin sietokyvystä (riskit taimitarhalla ja uudistusaloilla).	4	
Kehitetään ilmastonmuutokseen sopeutumista lajivalinnan ja geneettisen jalostuksen avulla.	4	
A3. Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa		
A31. Maaseutualueiden yritys rakenne kehittyy ja monipuolistuu sekä yritysten kilpailukyky paranee		
Maaseutuyrittäjyyden houkuttelevuutta parannetaan tuottamalla tietoa kannattavan yritystoiminnan mahdollisuuksista (HO).	4	
Tuotetaan tutkimustietoa, jotta maaseudun yritykset uudistuvat ja monipuolistuvat ja niiden kilpailukyky kehittyy.	4	
Vahvistetaan alueellisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan koordinaatiota.	4	
A32. Yrityksille on tarjolla osaavaa työvoimaa, rahoitusta ja yhteistyöverkostoja		
Valmistellaan yritysten kanssa yhteisiä PPP-hankkeita.	4	
Alue- ja kampusyhteistyö lisää ja monipuolistaa alan opiskelijoiden mahdollisuuksia osallistua tutkimukseen (harjoittelut, opinnäytetyöt, post doc -positiot).	4	
A33. Toimintaa tukeva infrastruktuuri ja laadukkaat palvelut mahdollistavat hyvän elämän, asumisen ja elinkeinotoiminnan maaseudulla ja saaristossa sekä vahvistavat alueellista yhdenvertaisuutta		
A34. Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen sekä alueellisten ja paikallisten toimijoiden yhteistyö vahvistuvat		
A35. Alueita kehitetään kumppanuudessa maaseutu-, saaristo- ja kaupunkitoimijoiden kanssa		
A36. Päätöksenteon valmistelussa tunnistetaan maaseutuun ja saaristoon kohdistuvia vaikutuksia ja tehdään ne näkyviksi		
Luken rooli/osuus tavoitteiden A33-A36 toteuttamisessa		
Tuotetaan tietoa maaseutupoliittisen selonteon laadintaan (HO).	3	On tuotettu tietoa valmistuneista ja käynnissä olevista hankkeista selontekotekstiin ja -prosessiin. Itse selonteon laadinta on vielä kesken.
Tuotetaan tietoa kannustimien luomiseksi maaseudulle ja saaristoon muuttamisen edistämiseksi (HO).	3	Toteutus on kesken.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
Suunnataan maaseutututkimusta, tilastointia ja seurantatyökaluja (tilastoinnin ja seurantatyökalujen resurssit ja valmius selvitetään) siten, että se tukee mm. säädösehdotusten maaseutuvaikutusten arviointia ja maaseutupolitiikkaan liittyvää valmistelua ja päätöksentekoa.	3	Toteutus on kesken.
Vahvistetaan maaseutu-, saaristo- ja kaupunkialueiden vuorovaikutukseen kohdistuvaa tutkimusta ja asiantuntijatyötä.	4	
Kootaan ja seurataan maaseudun hyvinvoinnin, elinkeinotoiminnan ja elinvoimaisuuden tilaa ja kehitystä kuvaavia tietolähteitä (tilastot, seurantatyökalut, menetelmät).	4	
Tuotetaan tietoa, jonka avulla voidaan politiikkatoimilla vahvistaa maaseudun, mukaan lukien saariston, elinvoimaisuutta ja hyvinvointia.	4	
Luodaan selkeä kokonaiskuva maaseudun kehityksestä vahvistaen tiedon saatavuutta, käytettävyyttä ja hyödynnettävyyttä.	3	Toteutus on kesken.
A4. Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta		
A44. Ruokaan ja uusiutuviin luonnonvaroihin liittyvät paikkatiedot mahdollistavat tehokkaita prosesseja ja palveluita sekä uutta liiketoimintaa		
Paikkatiedot palvelevat luonnonvarojen kestävästä hyödyntämisestä sekä ilmastonmuutokseen sopeutumista ja varautumista.	4	

Taulukko 2. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden toteutumista tukevat toimenpiteet (tulossopimuksen liite 1)

1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty					
Tee ma	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
Maatalous ja ruoka sekä maaseudun kehittäminen					
	1	Turvataan osaaminen ja asiantuntemus CAP-suunnitelman korvaustasolaskentaan ja maatalouden rakentamisaamiseen.	A11, A15, A17, A24	4	
	2	Selvitys kannustimista maaseudulle ja saaristoon muuttamisen edistämiseksi. Käynnistetään selvityksen sisällön suunnittelu 2024, varsinainen selvitystyö vuonna 2025 (HO).	A33, A35, A36	4	
	3	Osallistutaan asiantuntijoina saaristolain päivityksen valmisteluun (HO).	A33, A35, A36	4	
	4	Tuotetaan, kerätään ja julkaistaan puuttuvat CAP:n vaikuttavuusindikaattorit soveltuvassa palveluportaalissa.	A11, A15, A17, A24, A31	4	
	5	Julkaistaan maatalouden ympäristöseurantojen tulokset uudella julkaisualustalla Luonnonvaratieto.Luke.fi.	A11, A24	4	
	6	Vakiinnutetaan AgriHubi-maatilayritysten osaamisverkoston uusi, kolmikantarahoitukseen perustuva toimintamalli.	A14	3	Toimintamallin valmistelu on käynnistetty ja valmistelu jatkuu vuonna 2025.
	7	Tuotetaan ajantasaista tietoa kotieläinten lannan kertymisestä ja lannanerityksestä.	A25	4	
	8	Valmistellaan ja tehdään hallitusohjelman ja budjettiratkaisujen maaseutuvaikutusten arviointi.	A35, A33	3	Työ on toteutusvaiheessa ja valmistuu vuonna 2025.
	9	Selvitetään toteuttamis- ja rahoitusmahdollisuudet: Maaseutualueiden hyvinvointia, elinkeinotoimintaa ja elinvoimaa kuvaava päivitettävä työkalu (maaseutukatsaus; mahdollinen toteutus 2024). Päivitetään maaseututilastoja ja visualisoidaan tuloksia helposti käytettävään muotoon. Elinvoimatarkastelu sisältää monipaikkaisuuden tarkastelun.	A31-A36	3	Selvitystyö on toteutusvaiheessa ja siihen on ulkopuolista rahoitusta käytettävissä maaliskuun 2025 loppuun asti. Rahoitusta ei ole löytynyt työkalun toteuttamiselle.
	10	Mehiläissektorin tiedontuotanto ja sen rahoitus CAP:n toimeenpanoon liittyen vakiinnutetaan osaksi Luken tilasto-ohjelmaa tai VOAS-tehtäviä.	A14	4	
Metsävarat ja metsätalous					
	11	Vahvistetaan metsätuhojen systemaattista seurantaa ja metsätuhotietopalvelua. Seurantamenetelmien ja tuhoriskien ennakoivan hallinnan kehittämiseksi edistetään tuhonaiheuttajien tutkimusta. Laaditaan valmiussuunnitelma kirjanpainajan varalle. Kartoitetaan eteläisen Suomen runsastuneita mäntykuolemia ja selvitetään niiden syitä.	A18, A26	4	
	12	Tuotetaan tietoa jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen menetelmien vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen, ilmastovaikutuksiin ja puuntuotantoon ja metsätalouden kannattavuuteen. Kehitetään luonnonhoidon menetelmiä.	A21	4	

					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
Tee ma	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
	13	Selvitetään mahdollisuudet ja keinot metsien puuston kasvun lisäämiseen, ml. lannoitus.	A21	4	
	14	Uudistetaan MELA ohjelmisto.	A21	4	
	15	Osallistuminen Metsäkeskuksen vetämään metsäsektorin sanastotyöhön.	A21	4	
	16	Alueellisten metsäohjelmien (AMO) tarpeita varten kehitetään valtakunnan metsien inventoinnilla tuotettua alueittaista tietoa puuston määrästä, kasvusta ja laadusta, maankäytöstä sekä metsien omistussuhteista, terveydentilasta, monimuotoisuudesta, hiilivaroista ja hiilivarojen muutoksista.	A21, A24, A26	4	
	17	Seurataan ja raportoidaan Kansallinen metsästrategia 2035:n (KMS 2035) toteutusta mittaristotyön avulla. Kehitetään KMS- ja AMO-seurantaa ja mittaristoa yhteensopivana kokonaisuutena. Kerätään KMS2035:n toteutuksen indikaattorit (HO).	A21-A27	4	
	18	Osallistutaan ympäristöllisten tarjouskilpailujen valmisteluun muun muassa määrittelemällä pisteytyksessä tarvittavia kriteereitä (HO).	A24, A25	4	
	19	Tutkitaan metsäkäsittelymenetelmien ja puulajiston monipuolistamisen mahdollisuuksia, ml. sekametsäkasvatus. Tutkimuksissa huomioidaan hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemisen mahdollisuudet.	A26	4	
	20	Varataan metsänjalostus- ja siemenviljelyohjelmien edellyttämä infrastruktuuri ja henkilöresursointi. Taataan vartetuotannon osaamisen jatkuvuus ja riittävä volyyymi.	A26	4	
	21	EU:n metsäkatoasetuksen tulkitseminen sekä varautuminen vaikutusarvioiden ja laskelmien tekemiseen sisältäen maa- ja metsätalouden.	A25	4	
	22	Laaditaan metsäpuiden geenivarojen ex situ-suojelun toimintaohjelma.	A21, A24	4	
	23	Asiantuntijatuki metsien tilan seurantaa ja strategisia suunnitelmia koskevan EU-säädöksen valmistelun, käsittelyn ja toimeenpanon osalta.	A24, A25, A26	4	
	24	Enfin Office (Euroopan kansallisten metsäinventointien verkosto) toiminnan käynnistäminen ja vakiinnuttaminen.	A22	4	
	25	Rahoituksen järjestyessä toteutetaan vastaisuudessa Valtakunnallista luonnon virkistyskäytön strategiaa 2030 ja sen tietotarpeita tukeva Luonnon virkistyskäytön valtakunnallinen inventointi (LVVI-tutkimus) viiden vuoden välein ja siirretään se osaksi Luonnonvarakeskuksen viranomaistoimintaa. Valmistelu aloitetaan vuonna 2024 ja LVVI4 tutkimus tehdään vuosina 2025-2026. Selvitetään resursointivaihtoehdot keväällä 2024.	A23	4	

					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
Tee ma	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
	26	Kehitetään EU-aloitteiden vaikutusten kokonaisarviointia metsäsektorilla, mikä kattaa EU:n vihreän kehityksen ohjelmaan, kestäväan rahoitukseen, biodiversiteetti- sekä metsästrategiaan liittyvät aloitteet ja mahdolliset uuden komission metsäsektoriin vaikuttavat aloitteet resursoinnin mukaisesti (HO).	A22	4	
	27	Kehitetään puumarkkinatutkimusta ja jatketaan metsänomistajatutkimustyötä (HO).	A22	4	
	28	Edistetään metsien kasvua ja terveyttä parantavia toimenpiteitä toteuttamalla KMS2035:n TKI-ohjelmaa (HO).	A21-27	4	
	29	Turvataan jalostetun kuusen ja männyn siemenen saatavuus kehittämällä siemenviljelysten kukittamista ja siemensatojen suojausta (kehittämistyö edellyttää resurssointia).	A24, A25, A26	3	Tutkimushankkeen käynnistyminen viivästyi resurssien puuttuessa. Nyt hankkeella on rahoitus ja tutkimus jatkuu vuonna 2025.
Kalavarat ja kalatalous					
	30	Tuotetaan tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja kyttyrälöhen hallintaan Atlantiin laskevista joista.	A24	4	
	31	Seurataan kuhan alamitan muutosten vaikutukset kuhakantojen tilaan, vapaa-ajan kalastukseen ja kaupalliseen kalastukseen. Tuotetaan tietoa ankeriaan kalastuksesta EU:n konsultaatiota ja säätelyä varten.	A24	4	
	32	Selvitetään, miten toteutetaan ja rahoitetaan: Selkämeren silakan laihtumisen sekä suurempien silakkayksilöiden vähentymisen syyt.	A24	4	
	33	Selvitetään lohen merikalastuksen säätelyn vaikutukset lohikantojen tilaan ja kaupallisen kalastuksen sekä kalastusmatkailun toimintaedellytyksiin ja vapaa-ajankalastukseen. Tuotetaan tietoa lohi- ja meritaimenstrategian sekä kalatiestrategian päivitysten tarpeisiin. Kehitetään tiedontuotantoa lohen ja meritaimenen kalastuksen säätelyn tarpeisiin.	A24	4	
	34	Annetaan asiantuntijatukea hallitusohjelmaan sisältyvän NOUSU-ohjelman hankkeiden toteuttamisessa. Selvitetään toimenpiteiden vaikutuksia. Varmistetaan vuosittaiset järviolohen vaelluspoikasten istutukset hoitosuunnitelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kehitetään kalaterveyden ja bioriskien hallintaa ja ongelmien ratkaisua yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Vesihomeongelman hallintaan etsitään vaikuttavia keinoja.	A24	4	
	35	Tuotetaan tutkimus- ja kartoitustietoa rannikon kalalajien lisääntymisalueista ja monimuotoisuudesta. Tuetaan kalojen luontaista lisääntymistä edistämällä koetoiminnan avulla rannikkolajien lisääntymisalueiden kunnostusmahdollisuuksia. Kehitetään kunnostusten tuloksellisuuden mittaamenetelmiä.	A24	4	

					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
Tee ma	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
	36	Tehostetaan geneettisen monimuotoisuuden varmistamista emokalaparvien perustamisessa ja mädintuotannossa. Arvioidaan kalojen sopimuskasvatuksen kehittämistarpeet kalakantojen säilyttämisen ja kalatiestrategian lähtökohdista. Turvataan luonnosta hankittavien lohikalakantojen (järvilohi, taimen, nieriä, siika, harjus) mädin käyttömahdollisuus laitosemokalastojen perustamiseen ja istukastuotantoon järjestämällä asianmukaiset karanteenitilat.	A24	4	
Riistavarat ja riistatalous					
	37	Kehitetään vesilintulaskentapisteiden verkoston edustavuutta ja sitä täydentäviä seurantamenetelmiä sekä kanta-arvioinnin menetelmiä (mallintaminen). Kehitetään vuosittaista säätelyä tukevaa verotusmallia.	A24, A27	4	
	38	Kehitetään saaristolinnuston ja hanhikantojen seurantaa ja tiedontuotantoa kansainvälisten sopeutuvan metsästyksen säätelyn tarpeisiin ja osallistutaan AEWA-sopimuksen työryhmiin (haahka, merihanhi, metsähanhi).	A24, A27	4	
	39	Selvitetään suurpetojen poikkeuslupien myöntämistä koskevia kriteerejä EU:n alueella, erityisesti yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden ja paikallisten ihmisten sosio-ekonomisten vaatimusten osalta. Selvitetään ja seurataan suurpetojen tihentymisestä aiheutuvia sosio-ekonomisia vaikutuksia.	A24, A27, A33-36	4	
	40	Tutkitaan metsästyksen, vapaa-ajan kalastuksen ja muun erätalouden merkitystä fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin lisäämisessä. Vahvistetaan erätalouden vaikuttavuuden (ml. hyvinvointi, terveysvaikutukset, rahankäyttö, vapaaehtoistyö) tutkimusta ja tilastointia. Käynnistetään seuranta (2025). Selvitetään erätalouden tiedontuotannon tarpeet yhteistyössä MMM:n kanssa.	A23, A33-36	4	
Porotalous					
	41	Porotutkimuksen yhteistyön kehittäminen. Työkaluina tiekartta, monitieteinen työryhmä sekä mahdollisesti perustettava ohjausryhmä. Hyödynnetään Kutuharjun tarjoamat mahdollisuudet.	A15	4	
		Mobiilin porotutkimuksen näytteenotto-, mittalaite ja punnitusyksikön perustaminen. Toteutus edellyttää rahoituksen järjestymistä. Aineistotietokannan rakentaminen.	A15	3	Porotutkimuksen mittausaseman rakentamiselle ei ole löytynyt rahoitusta. Etsitään uusia toiminnallisia ratkaisuja. Tavoitteesta on luovuttu vuotta 2025 koskevassa tulossopimuksessa.
		Laiduninventoinnin menetelmänkehittäminen.	A15	4	

Tee ma	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
Geenivarat					
	42	Kehitetään geenivarojen säilytystä ja hyödyntämistä: <ul style="list-style-type: none"> - Kehitetään geenivarojen säilytystyön kustannustehokkuutta erilaisilla ratkaisuilla. - Toteutetaan rakenteellisia parannuksia poikkeuksellisten olosuhteiden varalta elävien kalageenivarojen säilymisen turvaamiseksi. - Osallistutaan työryhmään, joka organisoii NordGenin tietojärjestelmän vaihtamisen SESTO:sta GRIN:iin. - Geenivaratietojärjestelmiä kehitetään vastaamaan paremmin tiedonhallinnan ja käytön edistämisen tarpeita. - Eläingenivarojen pitkäaikaissäilytyksessä olevan aineiston tietojen saatavuuden edistäminen. - Edistetään geenivaratietokantojen kehittämistä ja osaamisen siirtoa. 	A24	4	
Läpileikkaavat					
	43	Kehitetään eläinten hyvinvoinnin kansallisia seurantamittareita ja kokonaisarviointia yhdessä Ruokaviraston kanssa.	A17	4	
	44	Osallistutaan Kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumis suunnitelman (KISS2030) sekä hallinnonalan sopeutumisen toimintaohjelman toimeenpanoon. Kehitetään ilmatoriskien hallinnan ja sopeutumisen seurannan menetelmiä.	A26	4	
	45	Kansainvälisen luonnonvarapolitiikan verkoston toiminnan tukeminen.	A27	2	Kv. luonnonvarapolitiikan verkosto oli Lukesta riippumattomista syistä passiivinen, joten asian puitteissa ei kirjattu vuodelle 2024 toimintaa.
	46	Osallistutaan kansallisen biotalousstrategian toimeenpanoon, kehitetään Biotalous lukuina -tilastoja ja edistetään biotalouden korkeampaa arvonalisää tuottamalla tutkimustietoa. Lisätään tietoa biomassojen ja sivuvirtojen kysynnästä, saatavuudesta ja kilpailutilanteesta huolehtimalla, että tieto on toimijoiden saatavilla. Vahvistetaan metsäsektorin resurssi- ja kustannustehokkuutta digitalisaatiota kehittämällä.	A13, A21, A22, A23, A25, A31, A32	4	
	47	Jatketaan asiantuntijasihteeristöytä vieraslajiasioiden neuvottelukunnassa toimikaudella 2023-2027.	A24	4	
	48	Osallistutaan biodiversiteettiasioiden asiantuntija- ja taustatyöhön. Jatketaan käynnissä olevaa selvitystyötä muiden tehokkaiden suojelutoimenpiteiden (OECM) osalta.	A24	4	
	49	Helmi-ohjelman seuranta yhteistyössä SYKEN kanssa ja Helmi-ohjelmaan liittyvä tutkimus MMM:n vastuulla olevien toimenpiteiden osalta.	A24	4	

Tee ma	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
	50	Biotalous tuotteiden ja elintarvikkeiden ympäristöjalanjälkiin ja – suorituskykyyn liittyvää tietopohjaa vahvistetaan. Tämä edellyttää menetelmän kehittämistä ja -harmonisointia, sisältäen korvattavien tuotteiden tietopohjan määrittämisen.	A21	4	
	51	Rahoituksen hankkiminen ja konsortion kokoaminen luonnonvara-alan talousmallinnuksen kehittämiseen yleisen tasapainon mallinnuksen suuntaan siten, että kyetään antamaan arvioita luonnonvara-alan vaikutuksista kansantalouteen ja aluetalouteen.	A22	4	
	52	Luodaan maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman seurantajärjestelmä ja kehitetään sitä (HO).	A26	4	
	53	Kehitetään kasvihuonekaasulaskennan tarkkuutta, ajantasaisuutta ja kattavuutta huomioiden LULUCF- asetuksen ja MISU:n tarpeet.	A26	4	
	54	Asiantuntijatuki EU:n maaperädirektiivin vaikuttamistyössä ja toimeenpanoon varautumisessa.	A24	4	
	55	Vakiinnutetaan VOAS-asiakastytyväisyyden seuranta 2023 pilotin pohjalta.	B1	4	
	56	Luke kehittää toiminnan jatkuvuuden hallintaa, riskien- ja poikkeamienhallintaa ja kyberturvallisuuden hallintaa ottaen huomioon EU:n CER- ja NIS2-direktiivien toimeenpanoon valmistautumisen.	B4	4	

Tavoite tieteellisten referoitujen artikkeleiden määrässä ylittyi. Julkaisujen laatua ja vaikuttavuutta osoittavista indikaattoreista, CNCI ja Top 10 %, jälkimmäinen jäi tavoitteesta. Top 10 % kertoo, että 5-vuotiskaudella 2018-2022 julkaistuista Luken artikkeleista 15 % kuuluu samalla tutkimusalalla ja ilmestymisvuonna globaalisti julkaistujen artikkeleiden eniten viitatuksi 10 prosentin joukkoon. CNCI:lla (normalisoitu viittausindikaattori, category normalized citation impact) mitattuna Luken vaikuttavuus 5-vuotiskaudella 2018–2022 on korkeampi kuin keskimäärin maailmassa samalla alalla ja ilmestymisvuonna julkaistujen artikkeleiden. CNCI arvo 1 tarkoittaa, että julkaisut ovat keränneet viittauksia globaalin keskiarvon mukaisesti. Luken arvo 1,4 tarkoittaa, että julkaisuihin on viitattu 40 % yli globaalin keskiarvon kyseisellä tutkimusalalla ja ilmestymisvuonna. Kansainvälisten yhteisartikkeleiden osuus oli 56 % vuonna 2024. Julkaisuista on avoimesti saatavilla 90 % (taulukko 3).

EU-rahoitus kasvoi vuodessa 9,3 M€:sta 10,9 M€:oon ja tavoitekin ylittyi 1,4 M€:lla. Asiakasrahoitus (8,1 M€) jäi puolestaan hieman edellisvuotta ja tavoitetta pienemmäksi (taulukko 3).

Luke mittasi pääsidosryhmiensä (päättäjät, tutkimuskumppanit ja yritykset) mainetta ja luottamusta keväällä 2024. Tuloksena oli Luken historian paras tulos. Kokonaismaineemme arvosana on nyt 3,6/5 ja se on vahvistunut eniten tutkimuskumppanien keskuudessa. Myös yritykset arvioivat Lukea aiempaa myönteisemmin. Päättäjien mielikuvissa on tapahtunut hienoista laskua, mutta mielikuvamme on tässäkin kohderyhmässä edelleen hyvällä tasolla. Samassa tutkimuksessa selvitettiin myös Luken sidosryhmätuki. Uusimmassa tutkimuksessa se on lähes erinomaisella tasolla (3,93/5). Sidoryhmätuki on kehittynyt edellisestä vuoden 2021 tutkimuksesta myönteisesti kaikissa tutkituissa sidoryhmissä (taulukko 3).

Taulukko 3. Yhteiskunnallinen vaikuttavuuden tunnusluvut

Nro	Vaikuttavuus	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024	Toteuma vs tavoite
Tieteelliset julkaisut						
1	Tieteelliset referoidut artikkelit, kpl	657	646	630	686	9 %
2	Avoimesti saatavilla olevien (OA) julkaisujen osuus, %	84	86	92	90	-2 %-yks.
3	Kansainvälisiä yhteisartikkeleita, %	61	56	62	56	-6 %-yks.
Tieteellisten julkaisujen vaikuttavuus, 5-vuotiskausittain						
4	Artikkeleita Web of Science -tietokannassa, kpl	2 356	2 530	2 630	2 858	9 %
5	Top 10 % ¹⁾	16	15	16	15	-1 %-yks.
6	CNCI ²⁾	1,4	1,4	1,4	1,4	0 %
Luottamus- ja maineindeksi: Sidosryhmät						
7	Mediabarot, tunnettuus ja kiinnostavuusindeksi (hyvä, jos 100 tai suurempi)	-	-	105	-	
8	Maineindeksi (1-5): Media	-	-	3,5	-	
9	Maineindeksi (1-5): Yritykset	-	-	3,5	3,6	
10	Maineindeksi (1-5): Kansalaiset	-	-	3,5	-	
11	Maineindeksi (1-5): Päättäjät	-	-	3,5	3,55	
12	Maineindeksi (1-5): Tutkimuskumppanit	-	-	3,5	3,64	
Asiakas- ja EU-rahoitus						
13	Asiakasrahoitus, M€	7,8	8,4	8,2	8,1	-1 %
14	EU:lta saatava rahoitus, M€	7,3	9,3	9,5	10,9	15 %
15	EU-rahoitetut –hankkeet (pois lukien kansallisesti jaettava EAKR-, ESR-, EMR-, EMKR-rahoitus), kpl	110	110	115	104	-10 %
Tutkimusohjelmat						
16	Temaattisten ohjelmien vaikutusten yhteiskunnallisen ja tieteellisen vaikuttavuuden seuranta	-	väli- arviointi	väliraportti	väliraportti	

¹⁾Top 10 % -indikaattori ilmaisee, kuinka suuri osuus Luken artikkeleista kuuluu saman tieteenalan, julkaisuvuoden ja -tyypin globaalisti viitatuimpaan 10 prosenttiin. Tarkastelujakso on 2018–2022, koska viittausten kertymistä voidaan luotettavasti mitata aikaisintaan kahden vuoden kuluttua artikkelin julkaisupäivästä. <https://wiki.eduuni.fi/display/CSCbibliometriikka/Vaikuttavuusindikaattoreita#Vaikuttavuusindikaattoreita-TieteenalanormalisoidutTopx%-indikaattorit>.

²⁾CNCI-indikaattori kuvaa Luken artikkelien saaman viittaussuhteen suhdetta muiden samalla tutkimusalalla, samana vuonna ilmestyneiden ja samaa julkaisutyyppiä olevien julkaisujen viittausten keskiarvoon. Keskimääräistä viittausta vastaava arvo on 1. Tarkastelujakso on 2018–2022, koska viittausten kertymistä voidaan luotettavasti mitata aikaisintaan kahden vuoden kuluttua artikkelin julkaisupäivästä. <https://wiki.eduuni.fi/display/CSCbibliometriikka/Vaikuttavuusindikaattoreita#Vaikuttavuusindikaattoreita-Tieteenalanormalisoiduviittaussuhteindikaattorit>.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan tuloksellisuuden ja voimavarojen hallinnan tavoitteiden toteutumaa on arvioitu taulukoissa 4, 5 ja 14.

Taulukko 4. Toiminnan tuloksellisuuden tavoitteet (tulossopimus)

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet (B)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
B1. Toimintamme on vastuullista, ennakoivaa ja asiakaslähtöistä		
B11. Johtamisemme on tavoitteellista, sitoutunutta ja vuorovaikutteista	3	Johtamisjärjestelmän kehittämistyö jatkuu vuonna 2025.
B12. Viestintämme on suunnitelmallista ja vaikuttavaa	4	
B13. Kansainvälinen ja EU-vaikuttamisemme on ennakoivaa ja aktiivista	4	
B2. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintamme tukee ennakoivasti hallinnon vaikuttavuutta ja elinkeinojen kilpailukykyä		
Luonnonvara-alan ja elintarvikesektorin koulutusta ja tutkimusta kehitetään vastaamaan muuttuneisiin toimintaympäristön vaatimuksiin (HO).	4	
B3. Digitaaliset ratkaisumme ja tietovarantomme ovat turvallisia, hyvin käytettäviä, yhteen toimivia ja niitä hyödynnetään laajasti		
	4	
B4. Varaudumme häiriötilanteisiin hyvällä riskien hallinnalla sekä vahvistamalla selviytymis- ja palautumiskykyä		
Tuotamme tutkimukseen pohjautuvia tulevaisuuskuvia bio- ja kiertotalouteen. Luken Ruokavisio 2040 luotaa ruoantuotannon tulevaisuuden näkymiä.	4	
Riskienhallinnan, turvallisuuden ja kestävä kehityksen tavoitteet ovat osa toiminnanohjausta.	3	Riskienhallintapolitiikka päivitettiin ja sen toimeenpanoa jatketaan vuoden 2025 aikana.
Tuemme MMM:n toimintaa poikkeustilanteissa.	3	Tehtävien määrittelyä ja toimintamalleja tulee vielä selkeyttää.
Ylläpidämme ajantasaista tilannekuvaa luonnonvarojen käytöstä ja ruokaturvasta.	4	
Tutkimuksemme tukee yhteiskunnan ruokaturvaa ja muita varautumistarpeita luonnonvara-alan sektoreilla.	4	
Luke vahvistaa rooliaan huoltovarmuusorganisaatiossa.	4	
Luken ennakointi- ja varautumisvalmiutta ja -kyvykkyyttä on parannettu perustamalla ennakointi- ja varautumisorganisaatio omine vastuualueeryhmineen.	3	Varautuminen ja jatkuvuussuunnittelun kehittäminen jatkuu vuonna 2025.
Luke koordinoi hallinnonalan yhteistä kyberturvallisuushanketta.	3	Hanke päättyi ja toteutui yhtä tavoitetta lukuun ottamatta suunnitellusti.

Taulukko 5. Voimavarojen hallinnan tavoitteet (tulossopimus)

Voimavarojen hallinnan tavoitteet (C)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
C2. Tehtävät ja toiminta on mitoitettu rahoituksen mukaan		
	4	
C3. EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty		
	5	Ulkopuolinen rahoitus nousi kokonaisuudessaan 3,4 M€ tavoitetta ja 3,0 M€ edellisvuotta suuremmaksi. EU-rahoitus kasvoi edellisvuodesta 1,6 M€ ja nousi 1,4 M€ tavoitetta suuremmaksi. Maksullisen toiminnan tuotot jäivät vain 0,1 M€ tavoitetta ja 0,3 M€ edellisvuotta pienemmiksi.
C4. Toimitilahallinta ja toimipaikkaverkko sekä hankintatoimi ovat tehokkaita ja tukevat kestävyttä		
Tutkimusympäristöjä kehitetään strategian mukaisesti tekemällä valittuihin kohteisiin investointeja, joilla tutkimusympäristöt pidetään kansainvälisesti kilpailukykyisinä, sekä lisäämällä yhteistyötä alueellisten kumppaneiden kanssa.	3	Toimipaikkaverkoston kehittämisprojekteja ja toimitilatehokkuutta lisääviä toimitilaprojekteja on vielä toteutuksessa.
Luken toimintamallin mukaisesti toimipaikka ei palvele vain ympäristöaluetta, vaan jokaisen toimipaikan tutkimus palvelee koko maata ja jokainen toimipaikka on kanava Luken koko osaamiseen.	4	
C5. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista		
	3	Tuottavuutta lisääviä toimenpiteitä jatketaan edelleen vuoden 2025 aikana osana tuottavuusohjelman toimeenpanoa

1.3.1 Toiminnallinen tuottavuus

Referoitujen tieteellisten julkaisujen määrä tutkijahenkilötyövuotta kohden oli edellisvuoden tasolla ja nousi hieman tavoitetta korkeammaksi. Muiden julkaisujen määrä tutkijahenkilötyövuotta kohden oli edellisvuoden tasolla ja jäi hieman tavoitetta pienemmäksi (taulukko 6).

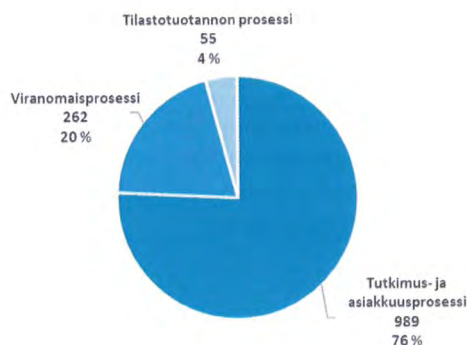
Henkilömäärä oli 1306 henkilötyövuotta (htv) eli 34 htv tavoitetta ja 21 htv edellisvuotta pienempi (taulukko 6). Ydinprosesseittain tarkasteltaessa prosessien suhteelliset osuudet toteutuivat edellisvuoden ja tavoitteen mukaisina. Viranomaisprosessin osuus oli 20 % (2023: 20 %, 2024 tavoite: 20 %), tilastotuotannon prosessin 4 % (2023: 4 %, 2024 tavoite: 4 %) ja tutkimus- ja asiakkuusprosessin 76 % (2023: 76 %, 2024 tavoite: 76 %).

Taulukko 6. Tuottavuus

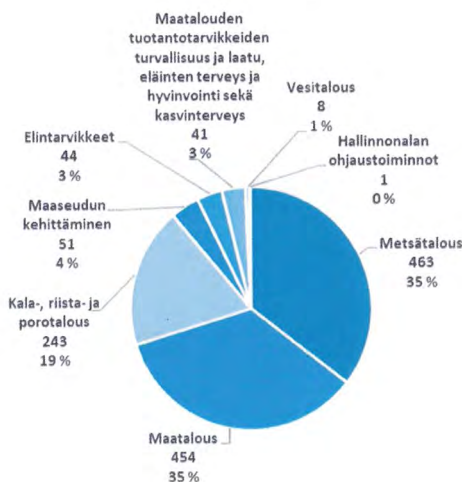
Nro	Tuottavuus	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024	Toteuma vs. tavoite
Julkaisutoiminta						
1	Referoidut tieteelliset julkaisut / tutkijahtv	1,1	1,0	0,9	1,0	11 %
2	Muut julkaisut / tutkijahtv	1,0	1,0	1,1	1,0	-9 %
3	Tutkija-htv, jonka perusteella luvut laskettu	658	663	670	661	-1 %
Henkilötyövuosien kohdentuminen						
4	Ydinprosessien henkilötyövuodet yhteensä	1 351	1 327	1 340	1 306	-3 %
5	Viranomaisprosessi	277	264	273	262	-4 %
6	Tilastotuotannon prosessi	49	47	49	55	12 %
7	Tutkimus- ja asiakkuusprosessi	1 025	1 016	1 018	989	-3 %

Kuvassa 1 esitetään henkilötyövuosien jakautuminen ydinprosesseittain ja kuvassa 2 valtioneuvoston ydintoimintoluokituksen mukaisesti.

Kuva 1. HTV (%) Luken ydinprosessien tehtävien mukaisesti

Kuva 2. HTV (%) valtioneuvoston ohjesäännön ja ydintoimintoluokituksen mukaisesti (liite B)

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Tilinpäätösanalyysissä luvussa 1.6. käsitellään tarkemmin rahoituksen rakennetta. Tuotto- ja kululaskelma esitetään luvussa 3.

Luken ydinprosessien kokonaiskustannukset olivat kustannuslaskennan mukaisesti 147,2 M€. Kustannukset toteutuivat 4,6 M€ (-3 %) tavoitetta pienempinä. Edelliseen vuoteen verrattuna kustannukset laskivat 2,9 M€ (-2 %) (taulukko 7). Suurimpana tekijänä kustannusten toteutumisessa tavoitetta ja edellisvuotta pienempinä oli henkilötyövuositoteuman jääminen 34 htv tavoitetta ja 21 htv edellisvuotta pienemmäksi. Myös muiden menojen taso jäi edellisvuotta ja tavoitetta pienemmäksi.

Tutkimus- ja asiakkuusprosessin osuus toiminnasta oli 75 % (2023: 76 %, 2024 tavoite: 76 %), viranomaisprosessin 21 % (2023: 21 %, 2024 tavoite: 20 %), tilastoprosessin 4 % (2023: 3 %, 2024 tavoite: 4 %) eli edelliseen vuoteen ja tavoitteeseen verrattuna prosessien osuuksissa toiminnan kokonaisvolyymista ei tapahtunut merkittävää muutosta.

Tutkimus- ja asiakkuusprosessin kustannukset laskivat 2,6 M€ (-2 %) edellisvuodesta ja olivat 3,7 M€ (-3 %) tavoitetta pienemmät. Viranomaisprosessin kustannukset olivat 1,1 M€ (-3 %) edellisvuotta ja 1,4 M€ (-4 %) tavoitetta pienemmät. Tilastoprosessin kustannukset olivat 0,5 M€ (9 %) tavoitetta suuremmat ja kasvoivat edellisvuodesta 0,8 M€ (16 %).

Vuosien 2022-2024 toteutuneet prosessi- ja toimintokohtaiset kustannustiedot perustuvat kustannuslaskentajärjestelmällä (Opiferus) tehdyn toimintolaskennan tuottamaan tietoon.

Ydinprosessien kokonaiskustannukset henkilötyövuotta kohden olivat tavoitteen ja edellisen vuoden tavoin 113 000 euroa.

Vuonna 2024 tuotoilla ja kirjaamisoikeuksilla rahoitettiin 47 % kokonaismenoista, mikä oli kolme prosenttiyksikköä edellisvuotta ja viisi prosenttiyksikköä tavoitetta enemmän.

Yhteisrahoitteisen ja maksullisen toiminnan tuotot tutkijahenkilötyövuotta kohden olivat 80 000 euroa (yhteisrahoitteinen 68 000 euroa ja maksullinen 12 000 euroa) eli ne toteutuivat yhden prosentin tavoitetta ja neljä prosenttia edellisvuotta suurempina. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot (44,8 M€) olivat hieman tavoitetta suuremmat (+0,2 M€ / 0 %) ja nousivat 2,1 M€ (5 %) edellisvuotta suuremmiksi. Maksullisen toiminnan tuotot (8,1 M€) jäivät hieman tavoitetta (-0,1 M€ / -2 %) ja edellisvuotta (-0,3 M€ / -4 %) pienemmiksi. Tutkijahenkilötyövuodet olivat 661 htv ja toteutuivat 9 htv (-1 %) tavoitetta ja 2 htv (0 %) edellisvuotta pienempinä.

Toimitila- ja kiinteistöhallinnon menot (sis. henkilöstömenot) olivat 17,1 M€ ja laskivat edellisvuodesta 1,1 M€ (-6 %). On kuitenkin huomioitava, että edellisen vuoden kustannuksia nosti Senaatti-kiinteistöille maksettu 1,7 kertakorvaus Jokioisten uuden tutkimusnavetan ensimmäisen vaiheen suunnittelukustannuksista. Toimitilavuokrat nousivat 0,2 M€ (2 %) edellisvuotta suuremmiksi, mikä johtui pääasiassa vuokrien indeksikorotuksista sekä tämän lisäksi eri toimipaikoilla toteutetuista uudistus-/muutosprojekteista, joilla on ollut toimitilavuokria nostava vaikutus. Tavoitteeseen verrattuna toimitila- ja kiinteistöhallinnon menot nousivat 0,5 M€ (3 %) suuremmiksi.

Toteutuneet toimitiloihin liittyvät investoinnit (Senaatti toteuttaa; virastolle vuokravaikutus) olivat 1,4 M€ eli 8,0 M€ (-85 %) tavoitearviota pienemmät. Tämä johtui pääasiassa Jokioisten uuden tutkimusnavetan rakentamisen viivästyemisestä, jonka rakennustyöt ovat käynnistyneet helmikuussa 2025.

Toimitila- ja kiinteistöhallinnon osuus kokonaismenoista oli edellisvuoden tavoin 12 % ja yhden prosenttiyksikön tavoitetta suurempi. Toimistotilan määrä henkilötyövuotta kohden oli 6,5 neliometriä eli 5 % tavoitetta suurempi ja 6 % edellisvuotta pienempi.

Tietotekniikkamenot olivat 9,6 M€ eli 0,1 M€ (1 %) tavoitetta suuremmat ja 0,2 M€ (-2 %) edellisvuotta pienemmät. Tietotekniikkamenot muodostivat tavoitteen mukaisesti ja edellisvuoden tavoin 6 % kokonaismenoista.

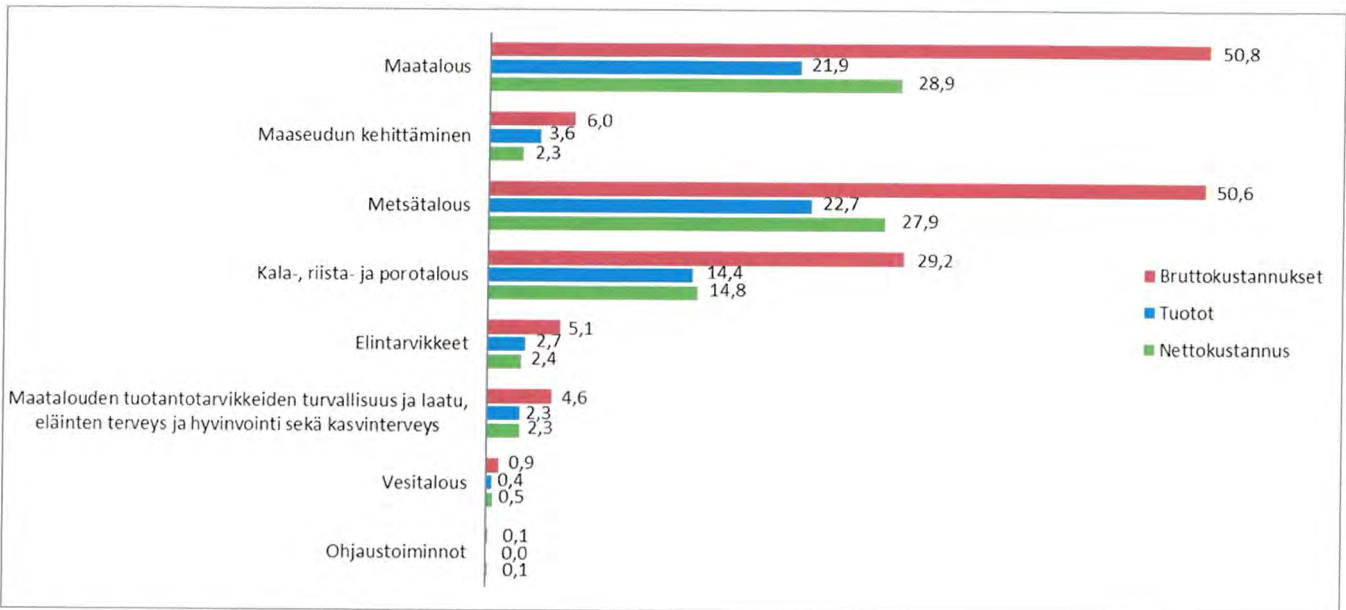
Taulukko 7. Taloudellisuus

Nro	Taloudellisuus	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024	Toteuma vs tavoite
1	Ydinprosessien kustannukset (1 000 €) ¹⁾	139 337	150 116	151 800	147 232	-3 %
2	Viranomaisprosessi	29 178	31 397	31 700	30 328	-4 %
3	Tilastotuotannon prosessi	4 876	5 039	5 400	5 867	9 %
4	Tutkimus- ja asiakkuusprosessi	105 283	113 680	114 700	111 037	-3 %
5	Ydinprosessien kokonaiskustannukset/htv	103	113	113	113	0 %
6	Kokonaismenot (talousarviomenot) (1 000 €)	147 013	151 475	155 300	148 252	-5 %
7	Tulot ja kirjaamisoikeudet (1 000 €)	62 344	66 415	66 000	69 402	5 %
8	Tulojen ja kirjaamisoikeuksien osuus kokonaismenoista	42 %	44 %	42 %	47 %	5 %-yks.
9	Yhteisrahoitteisen ja maksullisen toiminnan tulot/tutkijahtv (1 000 €)	75	77	79	80	1 %
Toimitilat						
10	Toimitila- ja kiinteistöhallinnon menot (1 000€) (sis. henkilöstömenot)	15 166	18 224	16 600	17 125	3 %
11	Toimitila- ja kiinteistöhallinnon menojen osuus kokonaismenoista	10 %	12 %	11 %	12 %	1 %-yks.
12	Toimistotilaa m ² /htv	8,5	6,9	6,2	6,5	5 %
13	Investointitarpeet toimitiloihin ²⁾ (1 000€)	12 738	4 276	9 362	1 365	-85 %
Tietotekniikka						
14	Tietotekniikkamenot (1 000€) (sis. henkilöstömenot)	9 490	9 842	9 500	9 625	1 %
15	Tietotekniikkamenojen osuus kokonaismenoista	6 %	6 %	6 %	6 %	0 %-yks.
16	Tietotekniikkainvestoinnit (1 000€)	0	0	100	0	-100 %

¹⁾ Kustannuslaskennassa tukitoiminoille ja ydintoimintaa avustaville toimintoille kohdistuneet tuotot on huomioitu kustannuksia pienentävänä tekijänä (2,1 M€ v. 2024). Tukitoimintojen ja ydintoimintaa avustavien toimintojen nettokustannus ja pääomakustannukset on kustannuslaskennassa kohdistettu ydinprosesseille.

²⁾ Senaatti toteuttaa; virastolle vuokra vaikutus. Edellyttää Senaatin investointivaltuuksista sopimista VM:n ja Senaatin kanssa.

Kuva 3. Tuotot, kustannukset ja nettokustannus (milj., euroa) vuonna 2024 valtioneuvoston ohjesääntöön perustuvan ydintoimintoluokituksen mukaisesti (liite B)

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullinen toiminta perustui vuonna 2024 valtion maksuperustelakiin ja asetukseen sekä maa- ja metsätalousministeriön asetukseen Luonnonvarakeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2024-2025 (1051/2023).

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmien toteutuneet luvut vuosilta 2022-2024 perustuvat kustannuslaskentajärjestelmällä (Opiferus) tehdyn projektilaskennan tuottamaan tietoon.

Maksullisen toiminnan, joka perustuu MMM:n asetukseen Luonnonvarakeskuksen maksullisista suoritteista, tulos ja kannattavuus esitetään taulukoissa 8 ja 9.

Luken julkisoikeudellisena suoritteena myydään ATP-todistuksia. ATP-todistus on kuljetusvälineen rekisteröintimaan viranomaisen antama todistus siitä, että kuljetusväline on ATP-sopimuksen (helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa koskeva sopimus) vaatimusten mukainen. Sopimusmaat tunnustavat toistensa antamat ATP-todistukset. ATP-todistusten hinta vaihtelee eri maissa. Suomalaisen ATP-todistuksen hinta oli 140 euroa vuonna 2024.

Julkisoikeudellisten ATP-todistusten tuotot olivat 0,191 M€, jossa kasvua edelliseen vuoteen 0,023 M€ (14 %). Tuotot nousivat 0,016 M€ (9 %) tavoitetta suuremmiksi. Kustannusvastaavuus oli 119 % eli kustannusvastaavuus parani edellisvuodesta 31 prosenttiyksikköä (taulukko 8). ATP-todistusten käsittely siirtyi vuoden 2024 alussa sähköiseen prosessiin, joka vähensi tehtävän hoitoon tarvittavaa työpanosta, ja samalla myös ATP-todistusten postituskulut poistuivat lähes kokonaan. Lisäksi 1.1.2024 voimaan tulleessa Maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa Luonnonvarakeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2024-2025 (1051/2023) ATP-todistuksen hinta nostettiin 140 euroon.

Taulukko 8. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, 1 000 €, julkisoikeudelliset suoritteet

	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	153	168	175	191
Maksullisen toiminnan muut tuotot				
TUOTOT YHTEENSÄ	153	168	175	191
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1	1		0
Henkilöstökustannukset	95	89		83
Vuokrat	0	0		0
Palvelujen ostot	12	15		0
Muut erilliskustannukset	1	1		0
Erilliskustannukset yhteensä	109	106		83
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	82	82		73
Poistot	4	4		4
Korot	0	0		1
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	86	86		78
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	195	192	175	161
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-42	-24	0	30
(tuotot - kustannukset)				
KUSTANNUSVASTAAVUUSPROSENTTI	78 %	88 %	100 %	119 %

Lisäksi Luke suorittaa puutavaran virallisia mittauksia ja tehdasmittausten valvontamittauksia (laki puutavaran mittauksesta 414/2013), jonka 52§:n 3 momentin nojalla maa- ja metsätalousministeriö on antanut asetuksen puutavaran virallisesta mittauksesta, valvontamittauksesta ja mittauslautakunnan käsittelystä perittävästä maksusta vuosina 2024 ja 2025 (1159/2023). Maksu virallisesta mittauksesta on 500 euroa, valvontamittausmaksu 1 200 euroa ja maksu mittauslautakunnan käsittelystä 1 000 euroa. Vuonna 2024 maksuja perittiin yhteensä 500 euroa ja toimintaan liittyvät kokonaiskustannukset olivat 11 000 euroa.

Kustannusvastaavuuslaskelmassa esitettävät liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden tuotot olivat 7,9 M€ ja ne olivat 0,4 M€ (-4 %) edellisvuotta ja 0,2 M€ (-2 %) tavoitetta pienemmät (taulukko 9). Elinkeinoelämältä saatujen tuottojen osuus liiketaloudellisesti hinnoitelluista tuotoista oli 5,7 M€ eli 73 % (2023: 5,9 M€ / 71 %).

Liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden tulos oli 1,0 M€ ylijäämäinen ja kustannusvastaavuus nousi 0,4 M€ edellisvuotta suuremmaksi, mutta jäi 0,4 M€ asetettua tavoitetta pienemmäksi. Kustannusvastaavuusprosentti oli 114 % ja nousi 7 %-yksikköä edellisvuodesta, mutta jäi 6 %-yksikköä tavoitetta pienemmäksi. Vesiviljelyn osuus tuotoista oli 1,6 M€ (2023: 1,6 M€) ja tulos oli 0,17 M€ ylijäämäinen (2023: 0,04 M€).

Taulukko 9. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, 1 000 €, maksulliset liiketaloudelliset suoritteet

	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	7 676	8 229	8 025	7 874
Maksullisen toiminnan muut tuotot	3	3		0
TUOTOT YHTEENSÄ	7 679	8 232	8 025	7 874
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	363	407		373
Henkilöstökustannukset	2 844	3 152		2 946
Vuokrat	17	21		18
Palvelujen ostot	963	919		693
Muut erilliskustannukset	77	109		138
Erilliskustannukset yhteensä	4 264	4 608		4 168
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	2 467	2 902		2 569
Poistot	125	152		149
Korot	0	11		19
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	2 592	3 065		2 737
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	6 856	7 673	6 700	6 905
KUSTANNUSVASTAAVUUS	823	559	1 325	969
(tuotot - kustannukset)				
KUSTANNUSVASTAAVUUSPROSENTTI	112 %	107 %	120 %	114 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	823	559	1 325	969
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Kilpailulain 30 d §:ssä (721/2019) tarkoitettua kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa kuvaava tuloslaskelma on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 18. Kilpailutilanteessa tapahtuvan taloudellisen toiminnan tuotot olivat 6,26 M€ (2023: 6,81 M€). Tästä maksulliseen liiketaloudelliseen toimintaan liittyviä tuottoja oli 6,25 M€ (2023: 6,79 M€) ja muita tuottoja 0,01 M€ (2023: 0,02 M€).

Kilpailutilanteessa tapahtuvan taloudellisen toiminnan kustannukset olivat 5,33 M€ (2023: 6,22 M€) ja tulos 0,93 M€ (2023: 0,59 M€) ylijäämäinen kustannusvastaavuusprosentin ollessa 117 % (2023: 110 %).

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteista toimintaa on toiminta, johon saadaan rahoitusta joko valtion ulkopuolelta tai toiselta virastolta ilman velvoitetta luovuttaa rahoittajalle välitöntä vastiketta. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot on jaoteltu sektoreittain: muilta valtion virastoilta saatava rahoitus, EU:lta saatava rahoitus, valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus ja muut yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot. Muilta valtion virastoilta saatava rahoitus sisältää sekä laskutukseen että talousarviotilin kirjaamisoikeuteen perustuvan rahoituksen. EU-rahoitus sisältää suoraan EU:lta tulevan rahoituksen ja välillisen EU-rahoituksen tuotot ilmoitetaan rahoittajan mukaisesti (valtionhallinto tai valtionhallinnon ulkopuolinen).

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot vuonna 2024 olivat 44,8 M€ eli ne toteutuivat hieman tavoitetta suurempina (+0,2 M€ / 0 %). Edelliseen vuoteen verrattuna tuotot olivat 2,1 M€ (5 %) suuremmat.

Yhteisrahoituksesta 24,0 M€ (54 %) saatiin muilta valtion virastoilta ja ne olivat 3,5 M€ (-13 %) tavoitetta pienemmät ja jäivät 1,6 M€ (-6 %) edellisvuotta pienemmiksi. Vuoden 2024 laskelmaan ei sisälly kirjaamisoikeuteen perustuvaa rahoituksen käyttöä (2022: 0,3 M€, 2023: 0,0 M€) (kirjausoikeus, suorakirjaus), joka ei näy tulona liikekirjanpidossa, mutta on otettu huomioon kustannusvastaavuuslaskelmassa (erillinen rivi laskelmassa). Suurimmat valtion sisäiset rahoituslähteet olivat: Suomen Akatemia: 9,5 M€ (2023: 9,2 M€), Maa- ja metsätalousministeriö + Makera: 8,1 M€ (2023: 9,3 M€), Ely-keskukset: 4,0 M€ (2023: 3,8 M€), Business Finland: 1,7 M€ (2023: 1,9 M€), Ympäristöministeriö 0,3 M€ (2023: 1,1 M€) ja Valtioneuvoston kanslia 0,2 M€ (2023: 0,1 M€).

EU:lta saatu rahoitus oli 10,9 M€ (24 %) eli 1,3 M€ (13 %) tavoitetta ja 1,6 M€ (18 %) edellisvuotta suurempi.

Muun valtionhallinnon ulkopuolisen rahoituksen osuus oli 9,9 M€ (22 %) ja nousi edellisvuodesta 2,0 M€ (26 %), ollen 2,4 M€ (32 %) tavoitetta suurempi. Elinkeinoelämästä saadun yhteisrahoituksen osuus valtionhallinnon ulkopuolisesta rahoituksesta oli 1,8 M€ eli 0,2 M€ (15 %) edellisvuotta suurempi. Muita merkittävimpiä valtionhallinnon ulkopuolisia rahoituslähteitä olivat maakuntaliitot 4,2 M€ (2023: 3,2 M€), kotimaiset rahastot, säätiöt ja yhdistykset 1,6 M€ (2023: 1,6 M€) sekä ulkomaiset organisaatiot (muut kuin EU ja yritykset) 1,6 M€ (2023: 0,9 M€).

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman toteutuneet luvut vuosilta 2022-2024 perustuvat kustannuslaskentajärjestelmällä (Opiferus) tehdyn projektilaskennan tuottamaan tietoon.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kokonaiskustannukset olivat 73,3 M€ ja nousivat 1,4 M€ (2 %) edellisvuotta suuremmiksi. Tavoitteeseen verrattuna kustannukset nousivat 1,3 M€ (2 %) tavoitetta suuremmiksi. Erilliskustannukset olivat 41,5 M€ eli 1,6 M€ (4 %) edellisvuotta suuremmat. Suurin muutos tapahtui henkilöstökustannuksissa, jotka kasvoivat 1,4 M€ (4 %) edellisvuodesta. Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista oli 31,8 M€ eli 0,1 M€ (0 %) edellisvuotta pienempi.

Yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitusosuus oli 39 % eli yhden prosenttiyksikön tavoitetta suurempi/huonompi, mutta jäi kaksi prosenttiyksikköä edellisvuotta pienemmäksi/paremmaksi. Vastaavasti kustannusvastaavuus oli 61 % eli yhden prosenttiyksikön tavoitetta pienempi/huonompi ja kaksi prosenttiyksikköä edellisvuotta suurempi/parempi (taulukko 10).

Taulukko 10. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus vuosina 2022-2024, 1 000 euroa

	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
TUOTOT				
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	26 561	25 606	27 500	23 998
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus (kirjausoikeudet)	297	0		0
EU:lta saatu rahoitus	7 051	9 247	9 600	10 890
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	7 328	7 897	7 500	9 928
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0	0		11
TUOTOT YHTEENSÄ	41 237	42 750	44 600	44 827
KUSTANNUKSET				
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 346	1 271		1 169
Henkilöstökustannukset	30 454	32 797		34 164
Vuokrat	164	109		88
Palvelujen ostot	3 473	2 947		3 056
Muut erilliskustannukset	2 626	2 832		3 038
Erilliskustannukset yhteensä	38 063	39 956		41 515
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	26 431	30 208		29 813
Poistot	1 339	1 581		1 727
Korot	0	110		222
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	27 770	31 899		31 762
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	65 833	71 855	72 000	73 277
KUSTANNUSVASTAAVUUS/OMARAHOITUSOSUUS	-24 596	-29 105	-27 400	-28 450
- Omarahoitusosuus-%	37 %	41 %	38 %	39 %
- Kustannusvastaavuus-%	63 %	59 %	62 %	61 %

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Pitkän aikavälin tavoitteena on julkaisurakenteen muuttaminen tieteelliseen suuntaan. Vuonna 2024 referoitujen tieteellisten artikkeleiden määrä ylitti tavoitteen ja kahden edellisvuoden toteuman selkeästi. Referoitujen tieteellisten artikkeleiden osuus julkaisujen kokonaismäärästä (50 %) nousi edellisvuodesta kaksi prosenttiyksikköä ja oli neljä prosenttiyksikköä tavoitetta suurempi. Julkaisujen kokonaismäärä jäi hieman tavoitetta pienemmäksi, mutta ylitti edellisvuoden toteuman. Tilastojulkistusten määrä jäi hieman tavoitetta ja edellisvuotta pienemmäksi (taulukko 11).

Luken antamien lausuntojen määrä kasvoi edelleen. Kaikista 573 lausunnosta yli puolet annettiin aluehallintoviranomaisille, kunnille ja kaupungeille. Edellisen vuoden tavoitteen koskivat sähköenergian tuotantoon ja siirtoon liittyvien hankkeiden ympäristövaikutuksia ja kaavoitusta, ja hallitsevana teemana oli edelleen riistavarat ja riistatalous. Ministeriöiden ja eduskunnan lainvalmistelu ja -säädäntötyötä tuki hieman alle kolmasosa lausunnoista. Eduskunta kuuli Luken asiantuntijoita 61 kertaa (2023: 56; 2022: 83; 2021: 65; 2020: 40).

Vuonna 2024 käsittelyyn tuli seitsemän keksintöilmoitusta (2023: 9). Uusia patenttihakemuksia jätettiin kolme (2023: 3). Lukella oli vuoden 2024 lopussa 20 patenttia tai patenttihakemusta (2023: 17). Luvuissa ei ole mukana päähakemusten jatkohakemuksia, kuten kansallisten vaiheiden patenttihakemuksia.

Taulukko 11. Tuotokset

Nro	Tuotokset	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024	Toteuma vs. tavoite
1	Referoidut tieteelliset julkaisut, kpl	657	646	630	686	9 %
2	Muut julkaisut (sis. ammattiyhteisölle ja suurelle yleisölle suunnatut julkaisut, sekä muut tieteelliset julkaisut), kpl	775	696	750	678	-10 %
3	Julkaisujen kokonaismäärä, kpl	1 432	1 342	1 380	1 364	-1 %
4	Tilastojulkistusten määrä, kpl	186	177	180	176	-2 %
5	Osallistuminen ulkopuolisten tahojen asettamiin työryhmiin sekä valiokuntakuulumiset, kpl	203	150	150	154	3 %
6	Annetut lausunnot, kpl	402	536	350	573	64 %

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Yritysrahoituksen osuus maksullisesta toiminnasta ylitti tavoitteen ja edellisvuoden toteuman, mutta yhteisrahoitteisessa toiminnassa yritysrahoituksen osuus jäi tavoitetta pienemmäksi nousten kuitenkin edellisvuotta suuremmaksi. EU-rahoituksessa onnistuttiin jälleen erinomaisesti. Vahvistuva rooli EU-areenoilla on erittäin myönteistä Luken pitkän aikavälin kilpailukyvyyn kannalta. NPS-luku kertoo asiakkaiden suositteluhalukkuudesta tehtyjen toimeksiantojen pohjalta. Sen mukaan asiakastyytyväisyys on erinomaisella tasolla, mutta tulos perustuu vain 17 vastaukseen (taulukko 12).

Tilastojulkistusten virheettömyys- tai oikea-aikaisuustavoitetta ei saavutettu. Vuoden aikana 13 tilastojulkistusta siirrettiin myöhempään ajankohtaan. Kunkin virheen ja viivästymisen syy on analysoitu pyrkimyksenä välttää vastaavat tilanteet jatkossa. Tilastotiedonkeruisiin vastannaista 59 % käytti sähköisiä verkkolomakkeita; lukema on parantunut edellisestä

vuodesta selkeästi. Vuonna 2025 on useita sähköisen vastaamisen vauhdittamisen toimenpiteitä, kuten kohdennettua viestintää. Lisäksi Luke luopuu viimeisestä paperilomakkeita hyödyntävästä tilastotiedonkeruusta.

Palvelulupauksen toteuma kuvataan taulukossa 13.

Taulukko 12. Laadunhallinta

Nro	Laadunhallinta	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024	Toteuma vs. tavoite
1	Asiakastytyväisyys (NPS, net promoter score, yli 50 korkeammat tulokset erinomaisia)	75	83	>70	82	
2	Tietoriskien hallinnan kypsyystaso (asteikko 1-5)	3	3	3	3	
Yritysrahoitus						
3	Yritysrahoituksen %-osuus maksullisesta toiminnasta	66	72	70	74	4 %-yks.
4	Yritysrahoituksen %-osuus yhteisrahoitteisesta toiminnasta	3,9	3,7	4,5	4,0	-0,5 %-yks.
EU-hankkeet						
5	H2020 rahoituksen hankehakemukset, kpl	70	67	70	103	47 %
6	joista hyväksytyt rahoituspäätökset % ¹⁾	33	25	30	25	-5 %-yks.
7	Luken koordinoimien hankkeiden määrä ¹⁾	hakemuksista 13, hyväksytyistä 4	hakemuksista 17 ml. 3 ERC, hyväksytyistä 5	hakemuksista 15, hyväksytyistä 4	hakemuksista 27 (ml. 5 ERC+MSCA), hyväksytyistä 4	
8	Haettu EU-rahoitus keskiarvo/ hanke, M€	0,7	0,7	0,6	0,8	33 %
Tilastoviranomaistoiminnan hallinnollisen taakan hallinta (suora tiedonkeruu ja rekisterin hyödyntäminen)						
9	Tilastojulkistusten virheettömyys, %	84	88	98	92	-6 %-yks.
10	Tilastojulkistusten oikea-aikaisuus, % ²⁾	90	94	98	93	-5 %-yks.
11	Sähköisesti vastanneiden osuus vastanneista, %	54	49	60	59	-1 %-yks.

¹⁾ Vuonna 2024 hakemuksia jätettiin 103 kpl, joista Luken koordinoimia oli 27. Hyväksytyjä on 23 (Luken koordinoimia 4), hylättyjä 70 (Luken koordinoimia 19). Helmikuussa 2025 tulokset ovat tulematta 10 hakemuksesta (Luken koordinoimia ERC-hakemuksia 4). Luken koordinoimien hakemusten hyväksymis-% oli 17. Kaikkien hakemusten hyväksymis-% oli 25.

²⁾ Tilastojulkistus luokitellaan oikea-aikaiseksi, jos julkistus on tapahtunut alkuperäisen julkistusaikataulun mukaisena päivänä tai julkistusta on aikaistettu alkuperäiseen aikatauluun verraten.

Taulukko 13. Luken palvelulupaukset

Palvelulupaus yhteiskunnalle ja päätöksenteolle	
<p><i>Tavoitteet:</i></p> <p>(1) Tuotamme tutkimustietoon pohjautuvia kestäviä ratkaisuja merkittäviin luonnonvaroihin liittyviin kysymyksiin yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Luomme perustaa biotalouden kansainväliselle, kansalliselle ja alueelliselle kestäväälle kehittämiselle.</p> <p>(2) Tuemme päätöksentekoa tutkimustiedolla. Ennakoimme tulevaa sekä kehitämme kestäviä ratkaisuja ja vaihtoehtoisia toimintamalleja päätöksenteon tueksi.</p> <p>(3) Edistämme uusiutuvia luonnonvaroja hyödyntävän elinkeinotoiminnan kestävyyttä, kannattavuutta ja kilpailukykyä.</p>	<p><i>Toteuma:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Rahoitusta myönnettiin yhteensä 23 Horisontti Eurooppa -projektille, joista neljä on Luken koordinoimia. Kaikkiaan Luken koordinoimia EU-projekteja oli käynnissä tai valmisteilla yhteensä 16. Osallistuimme myös HE-kumppanuuksien suunnitteluun ja rakentamiseen (Luken infrastruktuuria mukana). Suomen Akatemian rahoitusta saatiin 14 projektiin yhteensä 6,8 M€ ja aluerahoitusta 73 projektiin yhteensä 13,6 M€. Uusia aluerahoituksen hankkeita saimme erityisesti Lapista, Pohjois-Pohjanmaalta, Pohjois-Savosta ja Pohjois-Karjalasta. - Annoimme 573 lausuntoa, joista yli puolet annettiin aluehallintoviranomaisille, kunnille ja kaupungeille. Ministeriöiden ja eduskunnan lainvalmistelu ja -säädäntötyötä tuki hieman alle 1/3 lausunnoista. Eduskunta kuuli Luken asiantuntijoita vuoden aikana 61 kertaa. - Tuotimme 9 politiikkasuositusta, 2 synteesiraporttia, 3 visio-/keskustelunavauspaperia sekä 2 kannanottoa. - Järjestimme toukokuussa Eurovaalipaneelin, jonka aiheet käsittelivät metsää, maataloutta sekä energiaa. Uutena avauksena oli UPI:n kanssa yhteistyössä järjestetty biokierratotalous muuttuvassa geopoliittisessa ympäristössä -webinaari.
Palvelulupaus yrityksille	
<p><i>Tavoitteet:</i></p> <p>(1) Tuotamme lisäarvoa toimimalla asiakkaan kanssa tiiviissä vuorovaikutuksessa aina tutkimuksen ideoinnista tiedon käytäntöön vientiin ja tutkimustulosten kaupallistamiseen saakka.</p> <p>(2) Tutkimuksen ja teknologian kehittämisen tuloksena syntyy palveluja ja liiketoimintakonsepteja uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvalla kestäväällä elinkeino- ja yritystoiminnalla. Hyödynnämme näissä tietovarantojamme, tutkimusalojamme sekä kumppaniverkostojamme kansallisesti ja kansainvälisesti.</p> <p>(3) Kehitämme kestäväää, uusiutuviin luonnonvaroihin pohjautuvaa liiketoimintaa siirtämällä tutkimuksen ja teknisen kehittämisen pohjalta syntyneitä keksintöjä sekä innovaatioita yrityksille ja tukemalla startup-yritysten perustamista.</p>	<p><i>Toteuma:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Luken asiakkaiden antama nettosuositeluindeksi (NPS) Luken asiakashankkeista oli 82. Edellisenä vuonna luku oli 71. - Jätimme 7 keksintöilmoitusta ja 3 uutta patenttihakemusta. - Saimme Business Finland -rahoitusta 7 projektiin yhteensä 2,4 M€. Lisäksi käynnissä oli 13 julkisen ja yksityisen sektorin Luken omaa kumppanuushanketta (PPP). - Vuonna 2024 panostimme Luke näkyvyyden kasvattamiseen kotimaisissa startup-tilaisuuksissa ja rakensimme sijoittajaverkostoa vauhdittamaan uusien yritysten syntyä.

Palvelulupaus kansalaisille

Tavoitteet:

- (1) Autamme suomalaisia näkemään luonnon ja luonnonvarojen mahdollisuudet sekä puhtaan ja vastuullisesti tuotetun ruoan osana hyvinvointiamme.
- (2) Rakennamme kestävää tulevaisuutta uusiutuvista luonnonvaroista. Raportoimme vuosittain toiminnastamme suhteessa viiteen YK:n kestävän kehityksen tavoitteeseen sekä omiin vastuullisuustavoitteisiimme.
- (3) Kannustamme ja osallistamme kansalaisia luonnonvara- ja ympäristötiedon havainnointiin, ja jaamme kerättyä tietoa yhteiseksi hyödyksi.

Toteuma:

- Jatkoimme Luonnonvaratieto-verkkopalvelun kehitystyötä. Sieltä löytyy Luken luonnonvaraseurantojen (biologiset ja taloudelliset) ja asiantuntijatehtävien tuottamia tuloksia maatalous-, metsä-, kala- ja riistasektoreilta. Etusivulla on linkit myös laskureihin ja lomakkeisiin, joilla kansalaiset voivat ilmoittaa muun muassa kala-, vieraslaji- ja metsätuhohavainnot.
- Luke oli mukana hankkeessa, jossa arvioitiin ensimmäistä kertaa, kuinka iso taloudellinen merkitys lähiluonnon terveysvaikutuksilla voi olla kansantautien torjunnassa. Selvitys osoitti, että Suomi voi saada luonnon avulla jopa satojen miljoonien eurojen vuotuisen hyödyn pelkästään masennuksen ja tyypin 2 diabeteksen torjunnassa sekä astman lääkehoidossa.
- Julkistimme uuden ruoka-LCA-laskentaohjeistuksen, joka auttaa elintarvikealan yrityksiä toteuttamaan nykyistä luotettavampia ja vertailukelpoisempia elinkaariarviointeja ruokatuotteille. Yhdenmukaisen laskennan tavoitteena on lisätä kuluttajien luottamusta ympäristöviestintään.
- Julkaisimme huhtikuussa vastuullisuusraportin, jossa on esimerkkejä tutkimus- ja asiantuntijatyöstämme, jotka edistävät YK:n kestävän kehityksen tavoitteita sekä omia vastuullisuustavoitteitamme.
- Toteutimme kansalaiskyselyn, jossa selvitettiin kansalaisten luottamusta Luken tuottamaan susitietoon. Se osoitti, että 79% poronhoitoalueen eteläpuolella asuvista aikuisista pitää Lukea melko tai erittäin luotettavana susitiedon tuottajana.
- Tuotimme koosteen verkkosivuille maidontuotannon ja kulutuksen kehityksestä viime vuosikymmeninä. Teimme myös viiden artikkelin sarjan metsien kasvusta. Jaoimme tietoa näistä myös sosiaalisen median kanavissa.
- Kaikille avoimet Luken webinaarit olivat erittäin suosittuja myös vuonna 2024.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Helmikuussa 2024 toteutetussa henkilöstötutkimuksessa Luken työtyytyväisyysindeksi oli 3,86 vastausprosentin ollessa 83,7 % (vastaavasti v. 2023: 3,84 ja 87,6 %) (taulukko 15). Työtyytyväisyyden vahvimmat osa-alueet ovat työyhteisön oikeudenmukaisuus, esihenkilötyö, sisäinen työnantajakuva ja oma työ. Luken tulokset ovat selvästi valtion keskiarvoa korkeammat. Suurimmat myönteiset muutokset liittyvät työskentelytiloihin ja -välineisiin, palkkaukseen sekä työyhteisön keskinäiseen vuorovaikutukseen. Hieman aiempaa kriittisemmin koetaan johtoon ja esihenkilöiden työhön liittyvät aiheet.

Huhtikuussa 2024 Lukessa otettiin käyttöön Palkeiden kokonaispalvelu. Kokonaispalvelun käyttöönotto on osa valtionhallinnon tavoitetta toimintojen keskittämisestä palvelukeskuksiin. Luke oli ensimmäisten kymmenen viraston joukossa, jossa kokonaispalvelun otettiin käyttöön. Kustannussäästöjen lisäksi palvelu mahdollistaa henkilöstölle helpon yhden palveluluukun periaatteen palvelussuhdeasioiden tuessa.

Palvelu sisältää kaikki henkilöstön ja esihenkilöiden palkanlaskentaan ja palvelussuhteen hallintaan liittyvät asiat mm.:

- Palvelussuhteen hallintaan liittyvä palvelu
- Henkilöstön ja esihenkilöiden neuvonta palvelussuhdeasioissa
- Vuosiloma-asiat (ml. osa-aikaisten lomien hallinnointi)
- Kieku Työajan hallinnan palvelut (mm. työvuorosunnittelu, työaikojen korjaukset)
- Palkanmaksuun liittyvät palvelut
- Palvelusaikalaskenta
- Kiekun tekninen tuki

Proessorin (sähköinen prosessienhallinta järjestelmä) HR-työpaketissa keskityttiin erityisesti henkilötietoturvallisuuden vahvistamiseen. Uusina prosesseina vuonna 2024 on työstetty muun muassa epäasiallisen käytöksen käsittelyprosessiin ja palkkiolaskemien hallintaan, lisäksi palvelussuhteen aloitusprosessia on kehitetty sujuvammaksi. Luken prosessien sähköistäminen on herättänyt laajaa kiinnostusta sekä Palkeissa että muissa virastoissa.

Harkinnanvaraista porukkapalkkiota ei jaettu vuonna 2024 valtionhallinnon talouden säästösyistä.

Uusia palvelussuhteita alkoi 357. Niistä ulkoisia rekrytointeja oli 256 (luku sisältää vakituiset ja määräaikaiset rekrytoinnit). Osana ulkoisia rekrytointeja vuoden alussa toteutettiin harjoittelijoiden ja kausityöntekijöiden haku, jossa rekrytoitiin 106 henkilöä. Suorarekrytointeja oli 101. Rekrytoiduista henkilöistä ulkomailta saapui 6 henkilöä edustaen 6 kansalaisuutta.

Sisäinen liikkuvuuden kehittäminen on vahva painopistealue Lukessa. Sisäisellä liikkuvuudella tarkoitetaan Luken sisällä tapahtuvaa joustavaa siirtymistä uusiin tehtäviin joko kokonaan tai sovitulla työpanoksella lyhyeksi aikaa. Sisäistä liikkuvuutta tukee LukeJOBS-sivusto ja HR-partnerien aktiivinen työ. Liikkuvuuden lisääminen edellyttää entistä aktiivisempaa keskustelua yksiköiden kesken.

Kansainvälistä liikkuvuutta edistettiin sekä rekrytointien että Suomesta ulospäin suuntautuvan liikkuvuuden avulla. Relokaatio- eli asettautumispalveluiden tarjoamisesta luovuttiin suurelta osin, ja niiden tilalle alettiin kehittää Luken omaa kattavaa ohjeistusta ja mallia ulkomailta tuleville työntekijöille. Kansainvälistymistä edistettiin yhdessä muiden Tulanet-laitosten kanssa. Liikkuvuuteen kannustettiin toteuttamalla kansainvälisen etätöyön pilotti Euroopassa. Luken Intercultural Community (IC) toimii varsinkin kansainvälisten työntekijöiden kohtaamisten ja integraation tukemisen foorumina. Osaan

webinaareista on kutsuttu myös muiden Tulanet-organisaatioiden henkilöstöä. Tulanetin laitosten kanssa yhteistyössä järjestettiin Early Career Spring Assembly –tapahtuma, jonka järjestelyistä Luke vastasi.

Työterveyspalvelut on vuodesta 2020 alkaen tuottanut Terveystalo. Syksyllä 2021 käynnistetty työhyvinvoinnin kehittämisohjelma saatiin päätökseen ja osana kehittämisohjelmaa tehty Työhyvinvoinnin johtamisen käsikirja julkaistiin toukokuussa 2024. Syksyllä 2024 keskityttiin käsikirjan teemojen ja oppien käytäntöön viemiseen esimerkiksi alueellisilla esihenkilöpäivillä sekä ryhmien ja tiimien kokouksissa.

Toimintavuoden aikana työn riskien arviointien ja työpaikkaselvitysten keskinäisiä prosesseja on tehostettu. SafetyWalk on otettu käyttöön uutena ennakoivana työturvallisuusmittarina. Teamsin kautta henkilöstölle sekä erikseen esihenkilöille suunnattuja työturvallisuusperehdytystunteja on pidetty sekä keväällä että syksyllä. Kemikaalihallintajärjestelmän kilpailutus saatiin päätökseen joulukuussa. Tapaturmien osalta saavutettiin tasoluokka 3 ” Kohti maailman kärkeä”. Lukessa aloitti toimintansa sisäisten sovittelijoiden verkosto, johon kuuluu 10 työyhteisösovittelukoulutuksen käyntyä lukelaista. Sisäisiä sovitteluprosesseja aloitettiin muutama vuoden aikana.

Aiempien vuosien tapaan järjestettiin LukeLeaders-tapahtuma, alueelliset esihenkilöpäivät sekä esihenkilöinfoja kolmen viikon välein. Alueellisten esihenkilöpäivien teemana oli tavoitteiden asettaminen, töiden organisointi ja työyhteisöviestintä. Uusille esihenkilöille järjestettiin perehdytystä ja valmennus, kuten aiempinakin vuosina. Lisäksi esihenkilöille oli valmennusta mm. monikulttuurisuudesta, kehityskeskusteluista/suorituksen arvioinnista sekä yksikötasoisia ja henkilökohtaisia sparrauksia. Lukelaisille järjestettiin runsaasti koulutuksia aiheina mm. projektinhallinta ja kielet. Selkosuomiluento järjestettiin ensimmäistä kertaa keväällä. Perehdyttämispäiviä järjestettiin säännöllisesti sekä suomeksi että englanniksi. HR-partneritoiminta jatkuu yksiköiden ja palveluryhmien henkilöstösuunnittelun ja -johtamisen tukena.

Taulukko 14. Henkisten voimavarojen kehittäminen

		1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
Voimavarojen hallinnan tavoitteet (C)	Arvio	Poikkeaman syy
C1. Henkilöstömme on osaavaa, arvostettua ja voi hyvin. Henkilöstösuunnittelu on toimintaa tukevaa, ennakoivaa ja pitkäjänteistä		
Vuodelle 2024 valitut yhteiset kehittämiskohteet ovat töiden organisoinnin kehittäminen ja esihenkilötyön tukeminen. Lisäksi yksiköillä, ryhmillä ja tiimeillä on omat kehittämiskohteensa.	3	Esihenkilötyötä on tuettu suunnitellusti ja systemaattisesti niin partnerityössä kuin esihenkilöinfojen kautta sovittujen teemojen mukaisesti. Esihenkilötyön osaamisen edistyminen näkyy mm. työterveyden hyvinvointi-indeksi nousuna ja esihenkilötyöindeksin vakautena. Lean Master ei ole jalkautunut yksiihin näkyvällä tasolla. Töiden organisoinnin osalta on vielä tekemistä.

Taulukko 15. Henkisten voimavarojen tunnusluvut

Nro	Voimavarat	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024	Toteuma vs. tavoite
	Henkilöstön rakenne ja henkilöstömenot					
1	Henkilötyövuotta,	1 351	1 327	1 340	1 306	-3 %
2	josta tutkijoita, htv	658	663	670	661	-1 %
3	tohtoreiden osuus tutkijoista, %	59 %	65 %	66 %	65 %	-1 %-yks.
4	Henkilötyövuodet: naiset/miehet	naiset 692 miehet 659	naiset 680 miehet 647	naiset 670 miehet 670	naiset 672 miehet 634	naiset 0 % miehet -5 %
5	Henkilöstömenot (1 000€) (talousarviomenot)	90 099	94 564	98 800	95 402	-3 %
6	Henkilöstömenojen osuus kokonaismenoista	61 %	62 %	64 %	64 %	0 %-yks.
7	Ulkoiset rekrytoinnit, %	23 %	20 %	18 %	19 %	1 %-yks.
	Hyvinvointi ja osaaminen					
8	Työtyytyväisyysindeksi, indeksiluku 1-5 (Henkilöstötutkimus)	3,86	3,84	3,84	3,86	1 %
9	Sairauspoissaolot, tpv/htv	8,1	6,4	6,3	6,2	-2 %
10	Työterveyspäiväprosentti (%) ¹⁾	96,7	97,5	97,6	97,5	0 %
11	Esimiesindeksi (Henkilöstötutkimus, Luken oma indeksi)	3,95	3,93	3,93	3,96	1 %
12	Koulutustaso, indeksiluku	6,5	6,5	6,6	6,6	0 %
13	Koulutus ja kehittäminen (työpäivät/htv) ²⁾	1,4	1,7	3,0	1,5	-50 %
14	Ulkoisen työnantajakuva ³⁾	1.halutuin 33.halutuin	1.halutuin 37.halutuin	1.halutuin 37.halutuin	1.halutuin 44.halutuin	0 sijaa 7 sijaa
15	Henkilökierto (lähtö+tulo) htv lähtö	1,2	0,2	1,0	0,7	-30 %
16	Henkilökierto (lähtö+tulo) htv tulo	0,0	0,0	1,0	0,0	-100 %

¹⁾ Laskenta: Mittari on niiden työpäivien osuus kokonaistyöpäivämäärästä, jotka eivät ole sairauspäiviä: 100%-(sairauspäivien lkm: kaikkien työpäivien lkm)

²⁾ Tässä suhteessa valtion työaikakirjaamisen menettelyt toimivat huonosti projektiorganisaatiossa, jossa osaamista kehitetään myös projekteissa. Todellisuudessa koulutukseen ja kehittämiseen käytettävien työpäivien määrä vuonna 2024 oli lähellä tavoitetasoa.

³⁾ Univesummin opiskelijatutkimuksessa Luke oli luonnontieteidenalan opiskelijoiden keskuudessa halutuin työnantaja sijalla 1. Tekniikanalan opiskelijoiden keskuudessa sijoitus oli 44 sadan työpaikan joukossa.

Vuoden 2024 lopussa vakinaisessa palvelussuhteessa oli 1 074 henkilöä (82,7 %; 2023: 82,5 %) ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 224 henkilöä (17,3 %; 2023: 17,5 %). Heistä naisia oli 680 (52,4 %; 2023: naisia 51,8 %) ja miehiä 618 henkilöä (47,6 %; 2023: 48,2 %). Palvelussuhteista oli 19,9 % (2023: 21,4 %) virka- ja 80,1 % (2023: 78,6 %) työsopimussuhteisia. Henkilöstön keski-ikä oli 49,4 v (2023: 49,3 v). Eniten henkilöstöä on ikäryhmässä 55-64 vuotta (taulukko 16).

Taulukko 16. Henkilöstö ikäluokittain

Ikäryhmä	Henkilöitä 31.12.2022	2022 %	Henkilöitä 31.12.2023	2023 %	Henkilöitä 31.12.2024	2024 %
-24	6	0,5 %	9	0,7 %	8	0,6 %
25-34	162	12,2 %	171	12,8 %	157	12,1 %
35-44	300	22,7 %	296	22,2 %	289	22,3 %
45-54	334	25,2 %	332	24,9 %	346	26,7 %
55-64	491	37,1 %	486	36,4 %	456	35,1 %
65-	30	2,3 %	40	3,0 %	42	3,2 %
Yhteensä	1 323	100,0 %	1 334	100,0 %	1 298	100,0 %

Koulutustasoindeksi oli 6,6 (2023: 6,5). Sekä tutkijoiden osuus henkilöstöstä että tutkijankoulutusasteen suorittaneiden osuudet kasvoivat (taulukko 17 ja 18).

Taulukko 17. Henkilöstörakenne

Henkilöryhmä	2022 htv	2022 %	2023 htv	2023 %	2024 htv	2024 %
Tutkijat	658	48,7 %	663	50,0 %	661	50,6 %
Asiantuntijat	335	24,8 %	326	24,6 %	320	24,5 %
Johto	14	1,0 %	14	1,1 %	14	1,1 %
Tutkimusta tukevat	344	25,5 %	324	24,4 %	311	23,8 %
Yhteensä	1 351	100,0 %	1 327	100,0 %	1 306	100,0 %

Taulukko 18. Henkilöstön koulutus rakenne

Koulutusaste	Henkilöitä 31.12.2022	2022 %	Henkilöitä 31.12.2023	2023 %	Henkilöitä 31.12.2024	2024 %
Perusaste	7	0,5 %	4	0,3 %	2	0,2 %
Toinen aste	144	10,9 %	151	11,3 %	132	10,2 %
Erikoisammattikoul.aste	1	0,1 %	2	0,1 %	3	0,2 %
Alin korkea-aste	97	7,3 %	91	6,8 %	79	6,1 %
Alempi korkeakouluaste	168	12,7 %	171	12,8 %	168	12,9 %
Ylempi korkeakouluaste	392	29,6 %	380	28,5 %	401	30,9 %
Tutkijankoulutusaste	485	36,7 %	490	36,7 %	491	37,8 %
Koulutusaste ei kirjautunut	29	2,2 %	45	3,4 %	22	1,7 %
Yhteensä	1 323	100,0 %	1 334	100,0 %	1 298	100,0 %

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Luonnonvarakeskuksen bruttomenot vuonna 2024 olivat 148,3 M€ (toimintamenomomentti 30.01.05 sekä muilta momenteilta käyttö ja kirjausoikeuksilla myönnetyt määrärahat ilman itselaskustuskirjauksia sekä arvonalisäveromomentteja) (taulukko 19). Bruttomenot laskivat edellisvuodesta 2 % (-3,2 M€) ja olivat 5 % tavoitetta (-7,0 M€) tavoitetta pienemmät. Suurimmat tekijät tavoitetta pienempiin bruttomenoihin olivat investointisuunnitelman toteutuminen n. 3 M€ suunniteltua pienempänä sekä henkilöstömenojen toteutuminen 3,4 M€ suunniteltua pienempinä johtuen ennen kaikkea 34 henkilötyövuotta suunniteltua pienemmästä henkilötyövuosikertymästä.

Toiminnan rahoituksesta 53,2 % (78,9 M€) rahoitettiin Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentin määrärahoilla, 0,2 % (0,3 M€) muulla talousarviorahoituksella (kirjausoikeudet, pl. itselaskutus 0,2 M€) ja 46,6 % (69,1 M€) ulkopuolisilla tuloilla, joista 29,7 %-yksikköä (44,1 M€) muodostui yhteisrahoitteisesta toiminnasta, 5,4 %-yksikköä (8,1 M€) maksullisen toiminnan tuloista, 10,5 %-yksikköä (15,6 M€) yhteistoiminnan tuloista ja 1,0 %-yksikköä (1,3 M€) muista tuloista.

Toimintamenomomentille kirjatut tuotot (pl. momenttien 30.05.01.1 ja 30.05.01.2 välinen itselaskutus 0,7 M€) vuonna 2024 olivat 69,1 M€ eli 4 % (2,9 M€) edellisvuotta ja 5 % (3,3 M€) vuoden 2024 tavoitetta suuremmat. Toimintamenomomentin nettomäärärahan käyttö vuonna 2024 oli 78,9 M€ eli 7 % (-6,2 M€) edellisvuotta pienempi. Vuoden 2024 tavoitteeseen verrattuna nettomäärärahan käyttö jäi 12 % (-10,4 M€) tavoitetta pienemmäksi.

Vuodelle 2025 siirtyi toimintamenomomentin määrärahaa 17,6 M€ eli siirtyvä määräraha kasvoi edellisvuodesta 6,2 M€, kun tavoitebudjetissa arvioitiin siirtyvän määrärahan tason vähenevän 4,3 M€:lla. Ero tavoitteeseen johtuu erityisesti tavoitetta suuremmasta tuottojen toteumasta, henkilötyövuosikertymän jäämisestä 34 htv tavoitetta pienemmäksi sekä siitä, että vuodelle 2024 suunnitelluista investointisuunnitelman mukaisista hankinnoista jäi toteutumatta ja siirtyi vuodelle 2025 noin 3 M€. Investointien viivästyminen johtui suurelta osin toimittajien toimitusvaikeuksista sekä siitä, että Jokioisten uuden tutkimusnavetan rakentaminen on viivästynyt ja navettaan kohdistuvia laitteistoinvestointeja ei ole päästy toteuttamaan. Siirtyneiden investointien lisäksi siirtynyt toimintamenomomentin määräraha on pääasiallisesti sidottu lähivuosina tehtäviin tutkimusinfrastruktuurin kehittämiseen liittyviin laiteinvestointeihin sekä hallitusohjelmassa ja hallituksen kevään 2024 kehysriihessä päätettyihin toimintamenomomentin määrärahaan kohdistuviin määrärahaleikkauksiin sopeutumiseen.

Toimintamenomomentin tuotoista yhteisrahoitteisen toiminnan (44,1 M€) tuotoista 53 % (23,5 M€) kertyi valtion virastoilta saatuina rahoitustuottoina, 25 % (10,8 M€) EU:lta saatuina rahoitustuottoina, 4 % (1,8 M€) elinkeinoeläältä saatuina rahoitustuottoina ja 18 % (8,0 M€) muilta rahoittajilta saatuina rahoitustuottoina.

Maksullisen toiminnan osuus toimintamenomomentin tuotoista oli 8,1 M€, mistä 5,9 M€ (74 %) kertyi elinkeinoelämälle myydyistä maksullisen toiminnan tuotteista ja palveluista.

Yhteistoiminnan kustannusten korvauksia kertyi 15,6 M€ (suurimpina yksittäisinä erinä EU-tiedonkeruu (2,5 M€), MMM:n ja Maatilatalouden kehittämisrahaston (Makera) rahoittamat, sisältäen MMM:n ja Luken välisen palvelusopimuksen, hankkeet (10,1 M€), UM:n rahoittamat hankkeet (0,4 M€), YM:n rahoittamat hankkeet (0,8 M€), Inarijärven kalatalousveloitteen toteuttaminen sekä Inarijärven kalataloustarkkailu ja merkintä (0,8 M€) ja maataloustuet (0,6 M€)).

Muita tuottoja kertyi 1,3 M€, johon sisältyy 1,1 M€ maataloustuotteiden myyntiä (maito, eläimet, vilja), irtaimen omaisuuden myyntituottoja 0,3 M€ sekä vuokra- ja käyttökorvaustuottoja sekä muita tuottoja yhteensä 0,1 M€. Muita tuottoja pienensi vuonna 2024 tehty Sotkamon biokaasulaitokseen liittynyt 0,2 M€:n tileistäpoisto.

Muun talousarviorahoituksen käyttö (0,3 M€, pl. itselaskutus 0,2 M€) toteutui 0,1 M€ suunniteltua ja edellisvuotta suurempana. Vuonna 2024 muun talousarviorahoituksen käyttö muodostui Ulkomministeriön käyttö- ja kirjausoikeudella myönnettyjen määrärahojen käytöstä.

Taulukko 19. Luonnonvarakeskuksen rahoituslaskelma (1 000 €)

Rahoituslähde	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024	Toteuma vs. Tavoite
Toiminnan kokonaisrahoitus (tulot ja menot), josta	147 013	151 475	155 300	148 252	-5 %
Toimintamenomomentin rahoitus yhteensä, josta ¹⁾	146 560	151 258	155 100	147 910	-5 %
- Nettomääräraha / nettokäyttö	84 669	85 060	89 300	78 850	-12 %
- Yhteisrahoitus valtion talousarviotalouden sisältä (LKP 3978)	26 139	25 265	26 900	23 547	-12 %
- Yhteisrahoitus EU:lta (LKP 3971)	6 974	9 159	9 500	10 770	13 %
- Muu yhteisrahoitus valtion talousarvion ulkopuolelta (LKP:t 3970 ja 3979)	7 164	7 779	7 300	9 784	34 %
- Maksullinen toiminta (LKP 30 -alk.)	7 837	8 398	8 200	8 065	-2 %
- Muut tulot (mm. muut 3-alk. sekä 50-, 60 ja 80-alk LKP:t) ¹⁾	13 777	15 597	13 900	16 894	22 %
Muu valtion TA-rahoitus (muiden mom. määrärahat)	453	217	200	342	71 %
Toimintamenomomentin rahoitus					
Nettokäyttö/ -käyttöarvio	84 669	85 060	89 300	78 850	-12 %
TP/Budjetoitu/TAE	82 189	81 589	85 023	85 023	0 %
Edelliseltä vuodelta siirtynyt määräraha	17 375	14 895	11 424	11 424	0 %
Seuraavalle vuodelle siirtyvä määräraha	14 895	11 424	7 147	17 597	146 %

¹⁾ 2024 ei sisällä RePowerEU -hankkeeseen liittyviä toimintamenomomentin sisäisiä (30.01.05.1 ja 30.01.05.2) itselaskutuskirjauksia 0,669 M€.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Luonnonvarakeskuksella oli käytettävissään talousarviorahoitusta vuonna 2024 yhteensä 106,2 M€ (TA 2024: 94,1 M€ ja smr 2023: 12,1 M€), mikä oli 0,7 M€ vähemmän kuin vuonna 2023. Talousarviorahoituksen käyttö oli yhteensä 88,3 M€, mikä oli 6,6 M€ vähemmän kuin vuonna 2023. Arvonlisäveromenomomenttien osuus oli 8,8 M€.

Siirtomäärärahoja Luonnonvarakeskuksella oli käytettävissään vuonna 2024 yhteensä 97,4 M€, mikä oli 0,5 M€ vähemmän kuin vuonna 2023. Siirtomäärärahoista oli Maa- ja metsätalousministeriön pääluokan rahoitusta 96,4 M€, ja Ulkomministeriön hallinnonalan rahoitusta 1,0 M€. Siirtomäärärahoja käytettiin vuonna 2024 yhteensä 79,4 M€, mikä oli

6,3 M€ (-8 %) vuotta 2023 vähemmän. Vuodelle 2025 siirtyi siirtomäärärahana 17,9 M€, mikä on 5,8 M€ (48 %) enemmän kuin vuodelle 2024 siirtynyt siirtomäärärahan määrä.

Vuonna 2024 tehtiin yksi 0,106 M€:n suuruinen siirrettyjen määrärahojen peruutus momentilta 24.90.68.

Luonnonvarakeskuksen käytettävissä oleva toimintamenomomentin (30.01.05) määräraha oli yhteensä 96,4 M€ (TA 2024: 85,023 M€ ja smr 2023: 11,424 M€) eli samalla tasolla kuin vuonna 2023. Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentin määrärahojen nettokäyttö oli 78,9 M€, mikä oli 6,2 M€ (-7 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna (Kuva 4).

Osana Suomen kansallista elpymis- ja palautumissuunnitelmaa Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentin 30.01.05. määrärahasta varattiin vuoden 2024 talousarviossa 1 000 000 euroa lupamenettelyjen ja viranomaisuudistusten voimavaroihin (REPowerEU, Puhdas energia ja materiaalivirtojen t&k-rahoitus). Vuoden 2024 talousarvion tilijaottelussa Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentille tehtiin seuraava alajaottelu REPowerEU -hankkeen määrärahan käytön seurantaan varten:

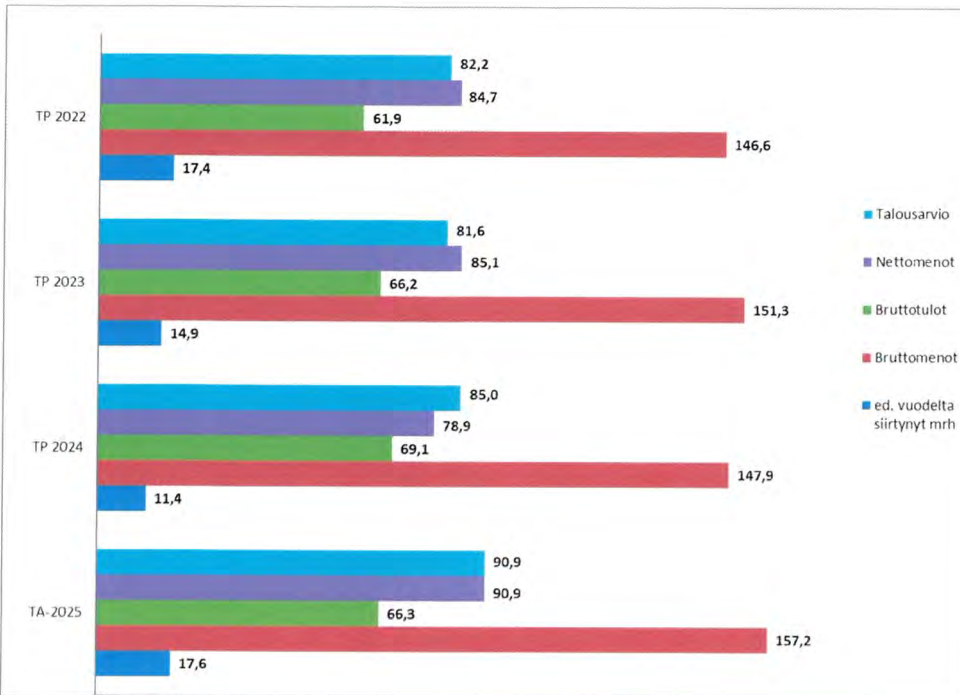
- 30.01.05.1. Toimintamenot (KPY): 84,023 M€ + smr 2023: 11,424 M€, josta käytettiin 78,158 M€ ja vuodelle 2025 siirtyi 17,289 M€.
- 30.01.05.2. Lupamenettelyjen ja viranomaisuudistusten voimavarat (RRF P5C1I2) (EK) (varattu): 1,000 M€, josta käytettiin 0,692 M€ ja vuodelle 2025 siirtyi 0,308 M€.

Vuoden 2024 talousarvioon sisältyi arvio 64,8 M€:n toimintamenomomentin bruttotuloista. Toteutuneet bruttotulot olivat 69,7 M€ ja ilman REPowerEU -hankeeseen liittyneitä momenttien 30.05.01.1 ja 30.05.01.2 välisiä itselaskutuksia 69,1 M€, mikä oli 4,3 M€ enemmän kuin talousarvioon kirjattu bruttotuloarvio.

Toimintamenomomentin toteutuneet bruttomenot olivat 148,6 M€ ja ilman REPowerEU -hankeeseen liittyneitä momenttien 30.05.01.1 ja 30.05.01.2 välisiä itselaskutuksia 147,9 M€, mikä oli 1,9 M€ vähemmän kuin vuoden 2024 talousarviossa arvioidut toimintamenomomentin bruttomenot (TA+LTA:t: 149,8 M€).

Toimintamenomomentin osalta vuoden 2024 määrärahoja siirtyi 17,6 M€ (4.24.30.01.05). Siirtyvä määräraha kasvoi 6,2 M€ vuodelta 2023 siirtyneen määrärahan tasoon verrattuna.

Kuva 4. Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentin talousarviorahoituksen, menojen ja tulojen kehitys v. 2022-2024 sekä talousarvio v. 2025 (milj. euroa)

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Vuoden 2024 toiminnan tuotot olivat yhteensä 70,5 M€ ja kasvoivat edellisvuodesta 3,7 M€ (6 %). Vuonna 2024 toiminnan tuotot sisälsivät REPowerEU -hankeeseen (Puhdas energia ja materiaalivirtojen t&k-rahoitus) liittyviä Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentin alajaottelujen 30.01.05.1 ja 30.01.05.2 välisissä sisäisiä itselaskutuksia 0,7 M€ momentin alajaottelulla 30.01.05.1. Ilman toimintamenomomentin sisäisiä itselaskutuksia vuoden 2024 toiminnan tuotot olivat 69,8 M€ eli 3,0 M€ (5 %) edellisvuotta suuremmat. Maksullisen toiminnan tuotot olivat 8,1 M€ eli 0,3 M€ (-4 %) edellisvuotta pienemmät. Vuokrat ja käyttökorvaukset olivat edellisen vuoden tavoin 0,02 M€. Muut toiminnan tuotot, jotka koostuivat valtaosaltaan yhteisrahoitteisen ja yhteistoiminnan toiminnan tuotoista, olivat yhteensä 62,4 M€, mikä oli 4,0 M€ (7 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Ilman toimintamenomomentin sisäisiä itselaskutuksia muut toiminnan tuotot olivat 61,7 M€ eli 3,3 M€ (6 %) edellisvuotta suuremmat.

Toiminnan kulut olivat kaikkiaan 149,7 M€, mikä oli 2,8 M€ (-2 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Ostot tilikauden aikana olivat 6,7 M€, mikä oli 1,0 M€ (-13 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Suurin vähennys tapahtui arvoltaan vähäisten koneiden, kalusteiden ja kuljetusvälineiden hankinnoissa (-0,2 M€), poltto- ja voiteluaineissa (-0,1 M€) sekä muissa aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa (-0,8 M€). Ostojen osuus toiminnan kuluista oli 4 %

Varastojen lisäys oli 0,086 M€, johtuen lähinnä rehu- ja lannoitevarastojen kasvusta.

Henkilöstökulut olivat 94,9 M€ eli 0,2 M€ (0 %) pienemmät kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2024 toteutunut henkilötöyvuosimäärä oli 1 306 mikä oli 21 henkilötöyvuotta vähemmän kuin vuonna 2023. Lomapalkkavelan muutos ja

lomapalkkojen henkilöstösivukuluvelan muutos oli -0,5 M€ (2023: +0,6 M€). Kun jätetään huomioimatta lomapalkkavelan muutos ja lomapalkkojen henkilöstösivukuluvelan muutos, kasvoivat henkilöstömenot 21 htv pienemmästä henkilötyövuosikertymästä huolimatta noin 0,8 M€ vuoteen 2023 verrattuna. Kasvu johtuu pääasiallisesti virka- ja työehtosopimuksen mukaisista palkkojen yleiskorotuksista. Lisäksi henkilöstökuluja nostivat palkkausjärjestelmän soveltamisen vaikutukset. Henkilöstökulujen osuus toiminnan kuluista oli 63 %.

Vuokrat olivat 14,6 M€ ja kasvoivat 0,3 M€ (2 %) edellisvuotta suuremmiksi. Tilavuokrien osuus oli 13,1 M€ ja ne kasvoivat 0,1 M€ (1 %) edellisvuodesta. Muut vuokrat, joihin sisältyy suurimpina erinä maanvuokrat (0,3 M€) sekä kuljetusvälineiden ja muiden koneiden ja laitteiden vuokrat (0,8 M€), olivat 1,5 eli 0,2 M€ edellisvuotta suuremmat. Vuokramenojen osuus toiminnan kuluista oli 10 %.

Palvelujen ostot olivat 23,8 M€, mikä oli 0,2 M€ (1 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Palveluiden ostoihin sisältyy 0,2 M€ (2023: 0,4 M€) yhteisrahoitteisen toiminnan ja yhteistoiminnan valtion sisäisiä rahoitusosuuksia, jotka liittyvät momentin käyttö- ja kirjausoikeudella saatujen määrärahojen itselaskutusmenettelyllä tehtyihin kirjauksiin. Lisäksi vuonna 2024 palvelujen ostoihin sisältyy REPowerEU -hankkeeseen (Puhdas energia ja materiaalivirtojen t&k-rahoitus) liittyviä Luonnonvarakeskuksen toimintamomentin alajaottelujen 30.01.05.1 ja 30.01.05.2 välisiä sisäisiä itselaskutuksia 0,7 M€ momentin alajaottelulla 30.01.05.2. Toimistopalvelujen ostot olivat 7,6 M€ (sis. Valtorilta ostetut palvelut 4,8 M€ ja Palkeilta ostetut palvelut 1,2 M€). Asiantuntija- ja tutkimuspalvelujen ostot olivat 5,7 M€, henkilöstöpalveluiden ostot 1,6 M€, korjaus- ja kunnossapitopalvelut 1,0 M€, puhtaanapito- ja pesulapalvelut 0,9 M€, rakentamispalvelut 0,5 M€ ja muiden palveluiden ostot 6,5 M€. Palveluiden ostojen osuus toiminnan kuluista oli 16 %.

Muut kulut olivat 5,9 M€, mikä oli 2,2 M€ (-27 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Muiden kulujen suurimmat erät muodostuvat matkakustannuksista (4,2 M€) sekä patenti-, lisenssi ja käyttöoikeusmaksuista (1,0 M€). Suurimpana tekijänä muiden kulujen laskussa vuoteen 2023 verrattuna oli se, että vuonna 2023 muita kuluja kasvatti Senaatti-kiinteistölle maksettu 1,7 M€:n kertaerä Jokioisten uuden tutkimusnavetan ensimmäisen vaiheen suunnittelukustannuksista. Lisäksi vuonna 2024 Metsähallitukselle maksetut tutkimusmetsien käyttöoikeuskorvaukset (0,3 M€) olivat 0,3 M€ vuotta 2023 pienemmät. Myös patenti-, lisenssi ja käyttöoikeusmaksut toteutuivat 0,3 M€ edellisvuotta pienempinä. Muiden kulujen osuus toiminnan kuluista oli 4 %.

Valmisteverastojen vähennys oli 0,2 M€, jossa suurimpana tekijänä oli mäti- ja laitospoikasvarastojen sekä varteverastojen pieneminen.

Käyttöomaisuuden poistot olivat 3,6 M€ eli 0,2 M€ (6 %) edellisvuotta suuremmat.

Tuotto- ja kululaskelman jäämä I oli -79,2 M€, kun se oli edellisenä vuonna -85,7 M€.

Rahoitustuottojen ja -kulujen sekä satunnaisten tuottojen ja kulujen jälkeen jäämä II oli -79,2 M€.

Siirtotalouden tuottojen ja kulujen jälkeen tuotto- ja kululaskelman jäämä III:ksi muodostui -79,3 M€.

Perittyjen ja suoritettujen arvonlisäverojen jälkeen tilikauden kulujäämäksi jäi -86,2 M€, kun se oli edellisenä vuonna -92,8 M€.

1.6.4 Tase

Luonnonvarakeskuksen taseen vastaaviin merkitty käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset olivat yhteensä 16,3 M€, kun niiden arvo edellisenä vuonna oli 17,3 M€.

Käyttöomaisuuden aineellisiin hyödykkeisiin sisältyivät suurimpina erinä koneet ja laitteet 11,3 M€ (sis. suurimpina erinä raskaat ja kevyet työkoneet yhteensä 0,8 M€, autot ja muut kuljetusvälineet 0,4 M€, laboratoriolaitteet ja -kalusteet 2,8 M€, vesirakenteiden laitteet 0,5 M€, muut tutkimuslaitteet 4,7 M€, muut koneet ja laitteet 2,1 M€) sekä rakennukset, rakenteet ja rakennelmat 4,2 M€, jotka sisältävät vuonna 2024 valmistuneen Jokioisten biokaasulaitoksen (tasearvo 31.12.2024: 1,8 M€). Keskeneräiset hankinnat olivat 0,3 M€, jotka muodostuivat lähes kokonaisuudessaan isotooppimassaspektrometrin (0,1 M€) sekä Paltamon veden lämmönsäätelylaitteistosta (0,1 M€).

Aineettomia hyödykkeitä oli taseessa 0,04 M€ arvosta, koostuen itse valmistetuista ja teetetyistä tietojärjestelmistä.

Käyttöomaisuusarvopapereiden arvo oli 0,5 M€, jotka on esitetty liitteessä 10.

Vaihto- ja rahoitusomaisuus oli yhteensä 35,4 M€, kun sen arvo edellisenä vuonna oli 36,1 M€.

Vaihto-omaisuusvarastojen arvo taseessa oli 2,5 M€. Luonnonvarakeskuksen vaihto-omaisuus muodostuu pääosin kalanviljelyn tuotteista (mäti- ja laitospoikasvarastot) 1,5 M€, varte-, taimi-, siemen- ja viljavarastoista 0,5 M€ sekä rehuista ja lannoitteista 0,5 M€.

Lyhytaikaisia saamia vaihto- ja rahoitusomaisuudesta oli 32,9 M€. Lyhytaikaisten saamisten suurin erä on siirtosaamiset 15,2 M€, jotka muodostuvat pääosin vuoden 2024 kirjanpitoon jaksotetuista yhteisrahoitteisten ja yhteistoiminnan projektien tuloista, joita vastaavat rahoitusosuudet maksetaan tulevana vuosina rahoitushakemusten perusteella.

Taseen vastattavissa pitkäaikaisen vieraan pääoman arvo oli 4,2 M€, joka muodostui muihin pitkäaikaisiin velkoihin kirjatuista hankkeiden rahoittajilta saaduista sellaisista ennakkomaksuista, joiden käytön arvioidaan kohdentuvan vuoteen 2026 ja sitä myöhempisiin vuosiin. Muut pitkäaikaiset velat sisältää myös Eläinten hyvinvointikeskuksen saaman testamentin (0,9 M€) arvosta 0,7 M€ osuuden ja 0,2 M€:n osuus testamentista on kirjattu saatuihin ennakkoihin lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan.

Taseen vastattavissa lyhytaikainen vieras pääoma muodosti suurimman tase-erän, yhteensä 42,5 M€. Lyhytaikaisen vieraan pääoman suurin erä on siirtovelat 17,0 M€, mikä muodostuu lähes kokonaisuudessaan lomapalkkavelasta. Saadut ennakot ovat 12,2 M€, mikä muodostuu rahoittajilta saaduista ennakkomaksuista, jotka odotetaan käytettävän vuoden 2025 aikana. Muut lyhytaikaiset velat olivat 4,1 M€ ja ne muodostuvat pääosin Luonnonvarakeskuksen koordinoimien hankkeiden partnereille kuuluvista rahoittajien ennakoina maksamista rahoitusosuuksista, jotka Luonnonvarakeskus välittää partnereille sen jälkeen, kun rahoittaja on hyväksynyt hankkeita koskevat maksatushakemukset.

Tilikauden kulujäämän taseeseen kirjaamisen jälkeen valtion oma pääoma Luonnonvarakeskuksen taseessa oli 31.12.2024 yhteensä 5,0 M€.

Taseen loppusumma oli 51,7 M€, missä oli laskua 1,7 M€ edelliseen vuoteen verrattuna.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Luken johto on valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti vastuussa viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus siitä, että viraston toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, toimintaan liittyvä raportointi on luotettavaa ja toiminnassa noudatetaan lakeja ja säädöksiä. Luken sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa työjärjestyksen mukaisesti pääjohtaja.

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma noudattaa valtiovarainministeriön controller-toiminnon suositusta sisäisen valvonnan arviointikehikosta. Siten kokonaisuudessa tarkastelun kohteina ovat ohjausympäristö, riskienarviointi, viestintä ja seuranta. Arvioinnin suorittaa Luken johto.

A. Ohjausympäristö

Hyvän toimintatavan periaatteet (code of conduct) on perusta, joka ohjaa strategian ja arvojen ohella työskentelyä ja toimintaa Lukessa. Toimintatapaohje linjaa eettiset periaatteet siitä, miten työskentelemme ja miten kohtelemme henkilöstöämme, kumppaneitamme ja asiakkaitamme. Toimintatapaohjeen mukaan jokaisen lukelaisen vastuulla on paitsi noudattaa ohjetta myös puuttua epäkohtiin ja ilmoittaa niistä tilanteen mukaan esihenkilölleen, tämän esihenkilölle, Luken johdolle tai Luken ilmoituskanavaan.

Toimintatapaohjeeseen liittyvä ohjeistus ja poikkeamien kuusi ilmoituskanavaa käyttöesimerkkeineen löytyy intranetista (Lukenet): ilmoittajansuojelulainsäädäntöön liittyvä ilmoituskanava, tietoturvaloukkauksien kanava, mahdollista epäasiallista käytöstä koskeva kanava, turvallisuushavaintojen kanava, hyvän tieteellisen käytännön loukkausepäilyn (HTK-loukkausepäily) kanava sekä muita mahdollisia poikkeamia/väärinkäytöksiä koskeva kanava.

Lukessa on kaikkia lukelaisia koskeva hyvän toimintatavan verkkokoulutus. Esihenkilöstölle järjestettiin vaatimustenmukaisuutta koskeva tilaisuus keväällä 2024. Uskallus puhua ja puuttua vaikeisiin asioihin on hyvän toimintatavan noudattamisen, vastuullisen toiminnan ja Luken arvojen näkökulmasta tärkeää. Lisäksi tarvitaan johdonmukaisuutta ja panostuksia ennakoivaan riskienhallintaan. Jälkikäteisarviointia ajatellen tärkeää on myös audit trail -näkökulman huomioiminen kirjallisina päätöksinä.

B. Riskien arviointi, hallinta ja turvallisuus

Luken riskien arvioinnissa sovelletaan COSO-ERM-viitekehykseen perustuvaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikehikkoa, VM:n controller-toiminnon suositusta riskienhallintapolitiikkamallista sekä SFS ISO 31000 -standardin viitekehystä. Vuonna 2024 päivitettiin ja samalla eriytettiin Luken riskienhallinta- ja turvallisuuspolitiikka näiden asioiden selkeyttämiseksi. Näiden toimintamallien ja raportointikäytäntöjen kehittäminen jatkuu vuonna 2025.

Johto arvioi säännöllisesti Luken toimintakykyä muuttuvissa olosuhteissa, joiden joukossa geopolitiikan merkitys on viime aikoina kasvanut. Syksyllä 2024 otettiin käyttöön 'tunne yhteistyökumppanisi' (know your partner) -malli, jonka avulla lisätään jokaisen lukelaisen ymmärrystä riskien arvioinnista sekä kartoitetaan ja hallitaan kumppanuuksiin liittyviä riskejä. Syksyllä käynnistettiin myös sopimustenhallintajärjestelmän käyttöönotto, jonka tavoitteena on parantaa sopimustenhallintaa Lukessa.

C. Tieto- ja viestintätoimenpiteet

Henkilöstön kanssa käytävään vuoropuheluun on yhteistoimintasopimuksen mukainen yhteistoimintaryhmä, joka käsittelee henkilöstöä koskevat asiat ennen päätöksentekoa. Henkilöstö on edustettuna päätöksenteko- ja koordinaatioryhmissä, ja johto kuulee säännöllisesti henkilöstön edustajia. Organisaation sisäiseen viestintään otettiin käyttöön kesäkuussa uusi intranet, joka on M365-ympäristöön rakennettu SharePoint Online-pilvipalvelu. Intranetin lisäksi sisäiseen viestintään on käytössä Viva Engage –sovellus LukeCHAT, joka toimii Luken työntekijöiden keskustelualustana. Pääjohtaja pitää kuukausittain Teams-kahvit, joihin kutsutaan koko henkilöstö ja joissa käsitellään johtoryhmän päätöksiä ja muita ajankohtaisia aiheita. Myös ulkoinen viestintä on ajantasaisista. Lukella on erityistilanne- ja kriisiviestintäohjeistus. Teetettiin kahden vuoden välein toistettava Luottamus ja maine –kysely pääsidosryhmille. Sen tulokset ja suositukset esiteltiin henkilöstölle sekä Luken johtokunnalle.

Tiedonhallintalain täytäntöönpanon tehtävät ovat jatkuvaa toimintaa. Tiedonhallinta on järjestetty, kuvattu ja sitä on kehitetty julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain, tiedonhallintalautakunnan suositusten ja muun ohjaavan lainsäädännön mukaisesti. Valmisteltiin vuonna 2025 toteutuvaa säilytys- ja tiedonohjausjärjestelmän käyttöönottoa, jonka myötä päivitetään tietoaaineistojen säilytysaikojen, tuhoamisen ja käyttöoikeuksien hallinnan prosessi. IT-palveluiden kehittämisessä keskityttiin tuottamaan palvelut uusilla teknologioilla Luken ja valtion yhteisille datanhallintaa tukeville alustoille, jotka mahdollistavat niin elinkaaren hallinnan kuin teknologiaan kohdistuvat valvontatoimet.

D. Valvonta- ja seuranta-toimenpiteet

Luken työjärjestys ja taloussääntö

Sisäisen valvonnan järjestelyistä ja johdon vastuista on määrätty työjärjestyksessä ja taloussäännössä sekä muussa sisäisessä ohjeistuksessa. Pääjohtaja päättää Luken riskienhallintapolitiikasta sekä sisäisen tarkastuksen ohjesäännöstä lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen ohjesäännössä määritellään sisäisen tarkastuksen tarkoitus ja tehtävät, asema ja toimivaltuudet sekä toimintatavat ja toimintaperiaatteet. Sisäistä valvontaa koskevat määräykset on kirjattu Luken taloussääntöön. Yksiköiden ja palveluryhmien johtajat vastaavat tutkimuslaitoksen toimintarutiineihin sekä prosesseihin rakennetun sisäisen valvonnan toimivuudesta, ts. toiminnan vaatimustenmukaisuudesta ja laillisuudesta, tuloksellisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä taloudesta ja toiminnasta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan ohjauksesta, valvonnasta ja seurannasta on huolehdittu mm. prosessikuvauksilla, tehtävien jaoilla, hyväksymis- ja käyttövaltuuksilla, tietojärjestelmien kontrolleilla, avoimella asiakirjahallinnolla, ohjeistusten ja linjausten antamisella, henkilöstö- ja määräraharesurssien suunnittelulla, raportointikanavilla, ennakoivalla riskienhallinnalla ja viestinnällä.

Ilmenneet poikkeamat ovat osoittaneet, että kokonaisuus vaatii huomiota, ja niistä saatujen oppien myötä prosesseja on parannettu.

Laatutyö

Osana organisaation toiminnan laadun parantamista käynnistettiin syksyllä prosessien kuvaamiseen ja tarkasteluun keskittyvä kehityshanke. Lähtökohtana on luoda yhtenäinen kuvaus- ja dokumentaatiotapa organisaation prosesseille.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus tukee Luken sisäisen valvonnan toteuttamista tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan laitoksen valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäisen tarkastuksen käytännön toiminnot toteutetaan ulkoisen palvelutoimittajan toimesta pohjautuen pääjohtajan hyväksymään vuositason suunnitelmaan, jota täydennetään tarvittaessa. Sisäisen tarkastuksen palveluntarjoajana toimii Oy KPMG Ab.

Vuonna 2024 suunniteltiin tehtäväksi seuraavat sisäiset tarkastukset:

1. Yritysyhteistyö ja elinkeinorajapinnassa toimiminen (ml. toteutettiin vesiviljelyn innovaatiohankkeiden tarkastus).
2. Projektimallin tarkastus, tarkastusajankohta 2024/Q3
3. Compliancea (vaatimustenmukaisuutta) varmistavien prosessien ja menettelytapojen arviointi, tarkastusajankohta 2024/Q4-2025/Q1. Tämä vuodelle 2024 suunniteltu tarkastus siirtyi vuodelle 2025.

Suunnitelluista sisäisistä tarkastuksista toteutuivat kohdat 1 ja 2. Näiden lisäksi esille nousseisiin asioihin perustuen toteutettiin vesiviljelyn innovaatiohankkeiden tarkastus.

Tarkastushavaintojen lyhyet kuvaukset:

Luken yritysyhteistyön tarkastus

Keskeisimmiksi kehittämishavainnoiksi tunnistettiin 1. projektimallin noudattaminen yritysyhteistyössä, 2. asiakastyön hinnoittelu, 3. yhteistyötahojen taustojen tarkastaminen.

Vesiviljelyn innovaatiohankkeiden tarkastus

Tämä otettiin suunniteltujen tarkastusten lisäksi tarkastuskohteeksi toiminnassa tehtyjen havaintojen vuoksi.

Keskeisimmiksi kehittämishavainnoiksi tunnistettiin 1. hanketoiminnan ja yritysyhteistyön roolit ja vastuut, 2. hanketoiminnan ja yritysyhteistyön ohjeistus ja kouluttaminen, 3. hankkeiden ohjausryhmyöskentely ja päätöksenteko, 4. sopimuskäytänteet, 5. hankinnat ja kaluston luovuttaminen hanketoiminnassa, 6. hanketoiminnan dokumentointi.

Toimintaan liittyvistä havainnoista oli tehty tutkintapyyntö, jonka vuoksi sisäistä tarkastusta pidettiin tarpeellisena.

Todetaan kuitenkin erikseen, että poliisi teki asiassa esiselvityksen, jonka lopputuloksena oli, että esitutkintaa ei käynnistetä, koska ei ollut syytä epäillä rikosta.

Projektimallin tarkastus

Keskeisimmiksi kehittämiskohteiksi tarkastuksessa tunnistettiin: 1. Henkilötietojen käsittely projekteissa, 2. Projektien riskienhallinta ja tilanpäivitykset, 3. Asiakirjojen ja aineiston hallinta osana Projektimallia, 4. Projektinhallinnan kriittisen tiedon siirtyminen organisaatiossa, 5. ryhmäpäälliköiden rooli osana projektinhallintaa, 6. projektipäällikön rooli projektinhallinnassa, 7. muut avainhenkilöroolit projektissa, 8. projektin toteuttaminen ja seuranta projektinhallintajärjestelmässä.

Johtoryhmä käsitteli sisäisen tarkastuksen tarkastushavainnot ja suositukset sekä käynnisti niiden perusteella johdon toimenpidesuunnitelmien toimeenpanon. Projektimallin tarkastuksen osalta kehittämistoimenpiteiden määrittäminen ja toimeenpano siirrettiin vuodelle 2025 loppuraportin valmistuttua loppusyksystä.

E. Yhteenveto

Sisäistä valvontaa on arvioitu 2024 johtoryhmän strategisten riskien työpajassa, johdon itsearvioinnissa, sisäisin tarkastuksin sekä osana toiminnanohjausta.

Kokonaisuutena todetaan, että Luonnonvarakeskuksen sisäinen valvonta täyttää valtion talousarviosta annetun asetuksen määräykset. Valvontaan liittyvää toimintaa kehitetään edelleen.

1.8 Arviointien tulokset

Luottamus ja maine

Luke mittasi pääsidosryhmiensä (päättäjät, tutkimuskumppanit ja yritykset) mainetta ja luottamusta keväällä 2024. Tuloksena oli Luken historian paras tulos. Kokonaismaineemme arvosana on nyt 3,6/5 ja se on vahvistunut eniten tutkimuskumppanien keskuudessa. Myös yritykset arvioivat Lukea aiempaa myönteisimmin. Päättäjien mielikuvissa on tapahtunut hienoista laskua, mutta mielikuvamme on tässäkin kohderyhmässä edelleen hyvällä tasolla. Edellisestä tutkimustuloksesta eniten vahvistuneet osa-alueet ovat johtamiseen, työpaikkaan ja hallintoon liitetyt mielikuvat.

Samassa tutkimuksessa selvitettiin myös Luken sidosryhmätuki. Uusimassa tutkimuksessa se on lähes erinomaisella tasolla (3,93/5). Sidosryhmätuki on kehittynyt edellisestä vuoden 2021 tutkimuksesta myönteisesti kaikissa tutkituissa sidosryhmissä. Sidosryhmätuen vahvimmat osa-alueet ovat halukkuus kuulla Luken kantoja sekä luottamus Lukeen. Eniten tuki on vahvistunut tutkimuskumppanien keskuudessa.

Työnantajakuva

Luken on pitänyt asemansa Universumin toteuttamassa työnantajakuvatutkimuksessa Suomen halutuimpana työpaikkana luonnontieteen alan ammattilaisten ja opiskelijoiden keskuudessa jo kuutena vuonna peräkkäin. Menestykseen vaikuttaa paitsi alan vetovoimaisuus ja työn kiinnostavat sisällöt myös Lukessa tehty systemaattinen ja hyvää toimintatapaa noudattava palvelussuhteen elinkaaren hallinta, jonka olennaisena osana ovat sekä rekrytointiprosessien avoimuus että jatkuva esihenkilötyön kehittäminen ja tukeminen. Henkilöstön osaamisen, hyvinvoinnin, yhdenvertaisen kohtelun ja työilmapiirin rakentaminen on Lukessa jatkuvaa työtä.

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.9.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Osana sisäistä valvontaa havaittiin seuraavat poikkeamat:

- Havaittiin yhdeksän tietoturvapoikkeamaa, jotka eivät olleet kuitenkaan merkitykseltään vakavia.
- Johdolle raportoitiin hankerahoitukseen liittyvästä epäilystä; julkista rahoitusta olisi mahdollisesti käytetty tai pyritty käyttämään lainsäädännön ja rahoitusehtojen vastaisesti. Lisäksi esitettiin epäily, että Luken omaisuutta olisi mahdollisesti luovutettu kolmannen osapuolen käyttöön ilman lainmukaista korvausta. Asiasta tehtiin tutkintapyyntö. Tutkintapyyntön osalta poliisi käynnisti esiselvityksen, jossa todettiin, ettei ole syytä epäillä rikosta. Asiaa selvitettiin myös sisäisen tarkastuksen toimesta. Sisäisen tarkastuksen suositusten pohjalta henkilöstölle järjestettiin syksyllä aihepiiriin liittynyt koulutus.
- Eräessä tutkimushankkeessa havaittiin, että oli tehty merkittävä määrä suorahankintoja hankintalainsäädännön ja Luken sisäisten ohjeiden vastaisesti. Näiden osalta selvitystyö ja asioiden tarkastelu siirtyy vuodelle 2025.
- Havaittiin muutamia tutkimustyöhön liittyviä esteellisyys- ja sidonnaisuusasioita. Näiden osalta selvitystyö ja asioiden käsittely jatkuu vuonna 2025.

1.9.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Varainhoitovuonna 2024 on toteutunut kolme takaisinperintää:

- Innovaatorahoituskeskus Business Finland antoi takaisinperintäpäätöksen 05.09.2023, yhteensä 126 503,00 euroa. Helsingin hallinto-oikeus on 03.12.2024 tehdyllä päätöksellään hylännyt Luonnonvarakeskuksen valituksen.
- Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antoi päätöksen takaisinperinnästä 15.10.2024, yhteensä 2 496,27 euroa. Luonnonvarakeskuksen osuus takaisinperinnästä on 1 971,38 euroa ja hankkeen osatoteuttajana toimineen hankepartnerin osuus 524,89 euroa.
- Ruokavirasto antoi päätöksen takaisinperinnästä (tuki, ympäristökorvaus) 10.7.2024, yhteensä 137,98 euroa.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2024	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	1 995 957,62	1 890 394	1 890 393,59	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	1 995 957,62	1 890 394	1 890 393,59	0,00	100
12.	Sekalaiset tulot	679 352,00	896 677	896 676,67	0,00	100
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	50 472,55	105 879	105 878,56	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	628 879,45	790 798	790 798,11	0,00	100
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	5 104,57	5 214	5 213,70	0,00	100
13.03.01.	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	5 104,57	5 214	5 213,70	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		2 680 414,19	2 792 284	2 792 283,96	0,00	100

Päälukuan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2024 määrärahojen		Tilinpäätös 2024	Vertailu Talousarvio -Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2024	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2024	Käyttö vuonna 2024 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
24.	Ulkoministeriön hallinnonala	270 000	355,72	269 644,28	270 000,00	0,00	684 503,23	954 503,23	578 980,39	269 644,28	
24.90.20.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	270 000	355,72	269 644,28	270 000,00	0,00		270 000,00	355,72	269 644,28	
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3 v)						684 503,23	684 503,23	578 624,67		
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	5 845	5 721,22		5 721,22	123,85	0,00	0,00	0,00	0,00	
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	327	327,07		327,07	0,00					
28.60.02.	Erikseen budjetoidut henkilöstömenot (arviomääräraha)	5 518	5 394,15		5 394,15	123,85					
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	90 571 969,25	93 737 610	76 140 959,77	17 596 650,09	93 737 609,86	0,00	11 423 992,24	96 446 992,24	78 850 342,15	17 596 650,09
30.01.05.	Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	81 589 000,00	85 023 000	67 426 349,91	17 596 650,09	85 023 000,00	0,00	11 423 992,24	96 446 992,24	78 850 342,15	17 596 650,09
	30.01.05.1. Toimintamenot (KPY)	81 589 000,00	84 023 000	66 733 997,96	17 289 002,04	84 023 000,00	0,00	11 423 992,24	95 446 992,24	78 157 990,20	17 289 002,04
	30.01.05.2. Lupamennettelyjen ja viranomaisuudistusten voimavarat (RRF P5C1I2) (EK) (varattu)		1 000 000	692 351,95	307 648,05	1 000 000,00	0,00		1 000 000,00	692 351,95	307 648,05
30.01.29.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	8 982 969,25	8 714 610	8 714 609,86		8 714 609,86	0,00				
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	32 845,64	30 303	30 303,26		30 303,26	0,00	0,00	0,00	0,00	
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	32 845,64	30 303	30 303,26		30 303,26	0,00				
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	55 983,80	73 656	73 655,83		73 655,83	0,00	0,00	0,00	0,00	
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	55 983,80	73 656	73 655,83		73 655,83	0,00				
Määrärahatilit yhteensä		90 660 798,69	94 117 414	76 250 995,80	17 866 294,37	94 117 290,17	123,85	12 108 495,47	97 401 495,47	79 429 322,54	17 866 294,37

3. TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2024 - 31.12.2024		1.1.2023 - 31.12.2023	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	8 064 916,13		8 398 460,96	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	19 222,74		22 440,12	
Muut toiminnan tuotot	<u>62 400 402,31</u>	70 484 541,18	<u>58 383 343,65</u>	66 804 244,73
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	6 686 644,15		7 719 831,22	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-85 907,48		167 097,43	
Henkilöstökulut	94 948 216,34		95 163 092,17	
Vuokrat	14 624 432,30		14 352 798,13	
Palvelujen ostot	23 815 706,10		23 612 178,35	
Muut kulut	5 862 136,75		8 061 505,44	
Valmisteverastojen lisäys (-) tai väh. (+)	221 764,66		26 501,72	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-3 830,96		-66 367,29	
Poistot	<u>3 643 660,86</u>	<u>-149 712 822,72</u>	<u>3 438 754,87</u>	<u>-152 475 392,04</u>
JÄÄMÄ I		-79 228 281,54		-85 671 147,31
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	15 115,35		18 691,15	
Rahoituskulut	<u>-2 762,13</u>	12 353,22	<u>-3 615,24</u>	15 075,91
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	24 519,14		9 449,44	
Satunnaiset kulut	<u>-12,98</u>	<u>24 506,16</u>	<u>-6 120,83</u>	<u>3 328,61</u>
JÄÄMÄ II		-79 191 422,16		-85 652 742,79
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	44 478,67		26 000,04	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	<u>25 494,26</u>	<u>-69 972,93</u>	<u>0,00</u>	<u>-26 000,04</u>
JÄÄMÄ III		-79 261 395,09		-85 678 742,83
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	1 890 393,59		1 995 957,62	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-8 859 153,59</u>	<u>-6 968 760,00</u>	<u>-9 106 811,27</u>	<u>-7 110 853,65</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-86 230 155,09</u>		<u>-92 789 596,48</u>

4. TASE

	31.12.2024		31.12.2023	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikuttiset menot	<u>42 985,47</u>	42 985,47	<u>63 618,49</u>	63 618,49
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset	2 583 615,82		828 731,19	
Rakennelmat	353 185,84		358 361,34	
Rakenteet	1 230 243,73		1 323 108,76	
Koneet ja laitteet	11 347 613,92		12 154 886,55	
Kalusteet	16 004,66		30 789,14	
Muut aineelliset hyödykkeet	1 597,79		5 634,30	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>292 975,52</u>	15 825 237,28	<u>2 092 117,06</u>	16 793 628,34
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>474 886,86</u>	<u>474 886,86</u>	<u>467 077,08</u>	<u>467 077,08</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		16 343 109,61		17 324 323,91
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	549 842,63		463 935,15	
Keskeneräinen tuotanto	169 209,82		202 010,87	
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>1 782 181,25</u>	2 501 233,70	<u>1 971 144,86</u>	2 637 090,88
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	7 072 486,31		5 726 894,51	
Siirtosaamiset	15 212 658,69		14 059 210,96	
Muut lyhytaikaiset saamiset	10 596 322,77		13 666 051,29	
Ennakkomaksut	<u>4 744,50</u>	32 886 212,27	<u>25 494,26</u>	33 477 651,02
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-283,98</u>	<u>-283,98</u>	<u>-280,96</u>	<u>-280,96</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		35 387 161,99		36 114 460,94
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>51 730 271,60</u>		<u>53 438 784,85</u>

	31.12.2024		31.12.2023	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	92 101 766,12		92 101 766,12	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-89 725 450,66		-83 387 671,72	
Pääoman siirrot	88 889 194,93		86 451 817,54	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-86 230 155,09</u>	5 035 355,30	<u>-92 789 596,48</u>	2 376 315,46
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Muut pitkäaikaiset velat	<u>4 156 756,43</u>	4 156 756,43	<u>2 393 091,22</u>	2 393 091,22
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Saadut ennakot	12 221 721,50		11 095 800,17	
Ostovelat	5 504 938,45		8 314 388,60	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tililykset	1 982 525,36		2 114 247,25	
Edelleen tilittävät erät	1 765 250,12		1 890 041,62	
Siirtovelat	16 964 253,11		17 372 821,50	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>4 099 471,33</u>	<u>42 538 159,87</u>	<u>7 882 079,03</u>	<u>48 669 378,17</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		46 694 916,30		51 062 469,39
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>51 730 271,60</u>		<u>53 438 784,85</u>

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITTEET

Liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

1) Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

- Osana Suomen kansallista elpymis- ja palautumissuunnitelmaa Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentin 30.01.05. määrärahasta varattiin vuoden 2024 talousarviossa 1 000 000 euroa lupamenettelyjen ja viranomaisuudistusten voimavaroihin (REPowerEU, Puhdas energia ja materiaalivirtojen t&k-rahoitus). Vuoden 2024 talousarvion tilijaottelussa Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentille tehtiin seuraava alajaottelu REPowerEU -hankkeen määrärahan käytön seurantaan varten:
 - 30.01.05.1. Toimintamenot (KPY), 84 023 000 euroa
 - 30.01.05.2. Lupamenettelyjen ja viranomaisuudistusten voimavarat (RRF P5C1I2) (EK) (varattu), 1 000 000 euroa.
- Momentin alajaottelun kohtaan 30.01.05.2. varatusta määrärahasta käytettiin kokonaisuudessaan 692 351,95 euroa vuonna 2024 ja vuodelle 2025 siirtyi 307 648,05 euroa. REPower -hankkeen aiheuttamat henkilöstökulut (sisältäen osuuden palkallisista poissaoloista ja lomarahosta) sekä yleiskustannukset on siirretty itselaskutusmenetelmällä momentin alajaottelun kohdasta 30.01.05.1. alajaottelun kohtaan 30.01.05.2. Itselaskutuksella siirretyt kustannukset (668 576,26 euroa) näkyvät momentin alajaottelun kohdalla 30.01.05.2. liikekirjanpidon tilillä 43968000 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, sisäiset ja vastakirjaukset (668 576,26 euroa) momentin alajaottelun kohdalla 30.01.05.1. liikekirjanpidon tilillä 39670000 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, saadut, sisäiset. Momentin 30.01.05. sisäisen itselaskutusmenettelyn käyttö kasvattaa sekä tuotto- ja kululaskelmassa esitettäviä toiminnan tuottoja (muut toiminnan tuotot) että tuotto- ja kululaskelmassa esitettäviä toiminnan kuluja (palvelujen ostot) 668 576,26 euroa. Vastaavasti tilinpäätöksen liitteessä 2 Nettotulot ja menot esitettäviä momentin 30.01.05. bruttotuloja ja -menoja itselaskutusmenettelyn käyttö kasvattaa 668 576,26 euroa, mutta ei vaikuta liitteessä 2 esitettäviin momentin 30.01.05. nettomenoihin. Talousarvion toteutumalaskelmaan tai taseeseen momentin 30.01.05. sisäisillä itselaskutuskirjauksilla ei ole vaikutusta.

2) Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

- Luonnonvarakeskuksella ei ole ulkomaanrahan määräisiä saamisia tai muita sitoumuksia tilinpäätöshetkellä. Ulkomaanrahan määräiset ostovelat on kirjattu euromääräisinä käyttäen edelliselle päivälle Euroopan keskuspankin noteeraamaa kurssia.

3) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja –menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

- Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja –menetelmät eivät oleellisesti poikenneet edellisestä vuodesta.

4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja –menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

- Luvussa 1.9.2 esitetyn Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin tekemän takaisinperintäpäätöksen lisäksi takaisinperinnän kohteena olleen hankkeen osalta tehtiin oikaisukirjaus, jolla oikaistiin liikekirjanpidon tilille 39780000 Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot, sisäiset ja momentille 30.01.05.1. tehdyt kirjaukset Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin maksamattomista rahoitusosuuksista, 111 796,67 euroa.
- Sotkamon biokaasulaitokseen liittyen tehtiin 174 000,00 euron tileistäpoisto liikekirjanpidon tilille 39840000 Muun toiminnan saamisten tileistäpoistot momentille 30.01.05.1.
- Metsäbiotalouden tiedepaneeli -hankkeelle vuoden 2023 tilinpäätöksessä tehtyyn liian suureen tulojaksotuskirjaukseen tehtiin oikaisukirjaus rahoittajalta haettavien kustannusten osalta 133 143, 44 euroa liikekirjanpidon tilille 39670000 Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, saadut, sisäiset ja momentille 30.01.05.1.
- LIFE-hankkeen 'The indigenous wild forest reindeer (*Rangifer tarandus fennicus*) of Finland conservation and recovery of historic range' osalta kirjattiin aiempiin vuosiin kohdistuneita tuottoja 238 776,19 euroa momentille 30.01.05.1. (lkp-tili 39780000 Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot, sisäiset: 227 849,35 euroa ja lkp-tili 39710000 Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot EU:lta: 10 926,84 euroa) sekä 15 450,97 euroa momentille 12.39.10. (lkp-tili 39780000 Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot, sisäiset: 15 385,48 euroa ja lkp-tili 39710000 Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot EU:lta: 20,49 euroa).
- Muutoin aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja tulot, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset ovat merkitykseltään vähäisiä.

5) Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa

- Edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia.

6) Selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

- Tilinpäätösvouden päättymisen jälkeen ei ole tapahtumia, joilla olisi oleellista vaikutusta tilinpäätökseen.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2024 määrärahojen		Tilinpäätös 2024	Vertailu Talous- arvio - Tilin- päätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2024	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2024	Käyttö vuonna 2024 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.01.05. Luonnonvarakesku- ksen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	147 787 401,30	149 823 000	137 154 513,77		154 751 163,86				148 578 506,01	
	Bruttotulot	66 198 401,30	64 800 000	69 728 163,86		69 728 163,86				69 728 163,86	
	Nettomenot	81 589 000,00	85 023 000	67 426 349,91	17 596 650,09		85 023 000,00	0,00	11 423 992,24	96 446 992,24	78 850 342,15

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 3.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoministeriön hallinnonala		105 878,56
Vuosi 2022		105 878,56
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	105 878,56	
Pääluokat yhteensä		105 878,56
Vuosi 2022		105 878,56

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2024	2023
Henkilöstökulut	79 736 602,59	79 681 723,30
Palkat ja palkkiot	80 089 723,06	79 257 783,28
Tulosperusteiset erät	5 666,00	8 237,00
Lomapalkkavelan muutos	-358 786,47	415 703,02
Henkilösivukulut	15 211 613,75	15 481 368,87
Eläkekulut	13 943 345,75	13 643 457,19
Muut henkilösivukulut	1 268 268,00	1 837 911,68
Yhteensä	94 948 216,34	95 163 092,17
Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 414 067,35	1 412 535,87
- tulosperusteiset erät	5 666,00	8 237,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	30 085,28	61 115,61
Johto	2 814,72	2 944,19
Muu henkilöstö	27 270,56	58 171,42

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Perustamis- ja järjestelymenot				
1100000 Perustamis- ja järjestelymenot 3 v	Tasapoisto	3	33,33	0 %
Tutkimus- ja kehittämismenot				
1119000 Muut tutkimus- ja kehittämismenot 5 v	Tasapoisto	5	20	0 %
Aineettomat oikeudet				
11200000 Ostetut atk-ohjelmistot 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
11490000 Muut pitkävaikutteiset menot 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
Muut pitkävaikutteiset menot				
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset				
12220000 Teollisuusrakennukset 30v	Tasapoisto	30	3,33	0 %
12230000 Varistorakennukset 20v	Tasapoisto	20	5	0 %
12290000 Muut rakennukset 20v	Tasapoisto	20	5	0 %
Rakennelmat				
12300000 Rakennelmat 15v	Tasapoisto	15	7	0 %
12300000 Tierakennelmat 20v	Tasapoisto	20	5	0 %
12300000 Rakennelmat 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
Rakenteet				
12440000 Muut vesirakenteet 30v	Tasapoisto	30	3,33	0 %
12490000 Muut rakenteet 30v	Tasapoisto	30	3,33	0 %
12490000 Muut rakenteet 20v	Tasapoisto	20	5	0 %
Koneet ja laitteet				
12500000 Autot ja muut maajetälvälineet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12510000 Laivat ja muut vesikuljetälvälineet 7v	Tasapoisto	7	14,29	0 %
12510000 Laivat ja muut vesikuljetälvälineet 30v	Tasapoisto	30	3,33	0 %
12530000 Raskaat työkoneet 7v	Tasapoisto	7	14,29	0 %
12540000 Kevyet työkoneet 7v	Tasapoisto	7	14,29	0 %
12540000 Kevyet työkoneet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12550000 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet 3v	Tasapoisto	3	33,33	0 %

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
12560000 Toimistokoneet ja laitteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12570000 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12590000 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12590000 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
12600000 Muut tutkimuslaitteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12600000 Muut tutkimuslaitteet 20v	Tasapoisto	20	5	0 %
12600000 Muut tutkimuslaitteet 7v	Tasapoisto	7	14,29	0 %
12600000 Muut tutkimuslaitteet 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
12600000 Muut tutkimuslaitteet 3v	Tasapoisto	3	33,33	0 %
12610000 Vesirakenteiden laitteet 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
12690000 Muut koneet ja laitteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12690000 Muut koneet ja laitteet 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
12700000 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12790000 Muut kalusteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12800000 Taide-esineet	Ei poistoa			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
12970000 Keskeneräiset muut rakennukset	Ei poistoa			
12980000 Keskeneräiset rakenteet	Ei poistoa			
12990000 Muut keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat	Ei poistoa			
Käyttöomaisuuarvopaperit				
13010000 Muut osakkeet	Ei poistoa			
13030000 Muut osuudet	Ei poistoa			

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
	114 Muut pitkävaikutteiset menot	
Hankintameno 1.1.2024	206 330,22	206 330,22
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2024	206 330,22	206 330,22
Kertyneet poistot 1.1.2024	-142 711,73	-142 711,73
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-20 633,02	-20 633,02
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2024	-163 344,75	-163 344,75
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	42 985,47	42 985,47

	Aineelliset hyödykkeet							Yhteensä
	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	124 Rakenteet	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2024	1 279 842,13	1 160 837,84	2 497 854,08	19 699 920,32	75 079,90	5 634,30	2 092 117,06	26 811 285,63
Lisäykset	1 906 610,05	73 753,90	0,00	2 476 789,74	0,00	0,00	196 934,12	4 654 087,81
Vähennykset	0,00	0,00	-30 000,00	-11 213,12	0,00	-4 036,51	-1 996 075,66	-2 041 325,29
Hankintameno 31.12.2024	3 186 452,18	1 234 591,74	2 467 854,08	22 165 496,94	75 079,90	1 597,79	292 975,52	29 424 048,15
Kertyneet poistot 1.1.2024	-451 110,94	-802 476,50	-1 174 745,32	-7 548 409,14	-44 290,76	0,00	0,00	-10 021 032,66
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	30 000,00	11 213,12	0,00	4 036,51	0,00	45 249,63
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-151 725,42	-78 929,40	-77 861,78	-3 278 090,06	-14 784,48	0,00	0,00	-3 601 391,14
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	-15 003,25	-2 596,94	0,00	-4 036,51	0,00	-21 636,70
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2024	-602 836,36	-881 405,90	-1 237 610,35	-10 817 883,02	-59 075,24	0,00	0,00	-13 598 810,87
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	2 583 615,82	353 185,84	1 230 243,73	11 347 613,92	16 004,66	1 597,79	292 975,52	15 825 237,28

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Yhteensä
	130	
	Käyttöomaisuusarvopaperit	
Hankintameno 1.1.2024	467 077,08	467 077,08
Lisäykset	7 809,78	7 809,78
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2024	474 886,86	474 886,86
Kertyneet poistot 1.1.2024	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2024	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	474 886,86	474 886,86

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 8.

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 9.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2024						31.12.2023	
	Kappale- määrä	Markkina - arvo	Kirjanpito- arvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina- arvo	Kirjanpito- arvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			474 886,86			5 213,70		467 077,08
CLIC Innovation Oy	199		211 139,00					211 139,00
Jokioisten vedenhankinta Oy	45		116 554,05					116 554,05
Kannuksen tutkimustila Luova Oy	40		40 000,00					40 000,00
Toholammin vesihuolto Oy	1		830,85					830,85
Faba Osuuskunta -osuuspääoma	42		420,00					420,00
LSO Osuuskunta-osuuspääoma	3		11 601,46			536,57		11 601,46
Osuuskunta Maitosuomi - osuuspääoma ¹⁾	2284		75 040,00			4 568,00		75 040,00
Osuuskunta Tuottajain Maito	482		19 301,50			109,13		11 491,72
Osakkeet ja osuudet yhteensä			474 886,86			5 213,70		467 077,08

¹⁾ Vuonna 2019 tapahtuneen fuusion seurauksena osuus osuuspääomasta on fuusiokertoimella laskettuna noussut 91.548,80 euroon. Vuosina 2022 ja 2023 tehtyjen osuuspääoman palautusten (28,80 v. 2022 ja 160,00 v. 2023) seurauksena osuuspääoma on 91 360 euroa. Vuosina 2023-2024 Luonnonvarakeskus ei ole maksanut Maitosuomelle uusia osuusmaksuja.

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2024	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				-283,98			-283,98
Yhteensä				-283,98			-283,98

31.12.2024	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat					4 156 756,43		4 156 756,43
Yhteensä					4 156 756,43		4 156 756,43

Liite 12: Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteen 12, sivulla 1.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2024	Määräraha- tarve 2025	Määräraha- tarve 2026	Määräraha- tarve 2027	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	12 872 459,89	24 648 076,67	12 875 258,36	2 470 733,47	2 701 809,20	42 695 877,70
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	12 872 459,89	24 648 076,67	12 875 258,36	2 470 733,47	2 701 809,20	42 695 877,70

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 13.

Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 14.

Liite 15: Velan muutokset

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 15.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 16.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Luonnonvarakeskuksella ei ole muita tarpeellisia oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavia täydentäviä tietoja.

Liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

	2024
TUOTOT	
Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	6 252 484,71
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot	11 864,08
Tuotot yhteensä	6 264 348,79
KOKONAISKUSTANNUKSET	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	337 921,81
Henkilöstökustannukset	2 356 688,74
Vuokrat	19 942,87
Palvelujen ostot	311 924,03
Muut erilliskustannukset	115 175,92
Erilliskustannukset yhteensä	3 141 653,37
Tukitoimintojen kustannukset	1 295 207,68
Poistot	119 129,24
Korot	15 304,08
Muut yhteiskustannukset	760 688,88
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	2 190 329,89
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 331 983,26
TULOS	932 365,53
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0
TULOS HINTATUEN JÄLKEEN	932 365,53
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0

Yleistä

Luonnonvarakeskuksen kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva taloudellinen toiminta muodostuu lähes kokonaisuudessaan liiketaloudellisen maksullisen toiminnan projekteista.

Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelman laadinnassa on noudatettu samoja kustannuslaskennan periaatteita kuin maksullisen toiminnan kannattavuuden ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuden laskennassa. Kustannuslaskenta on tehty noudattaen Luken kustannuslaskennan projektilaskentaa, joka pohjautuu tutkimusrahoituksessa käytettyyn kokonaiskustannusmalliin.

Laskenta on toteutettu Opiferus Toimintolaskenta Pro -sovelluksella hyödyntäen selainkäyttöistä tiedonhallinta- ja laskentaliittymää Opaasia. Sovellusten toimittaja on Softwave Ohjelmistot Oy.

Lisäksi kilpailullisen toiminnan tuloslaskelmassa on esitetty myös toimitilojen ja asuntojen ulosvuokraamisesta johtuvat tuotot ja kustannukset, joiden määrittäminen on tehty erillislaskennan avulla.

Seurantakohteet

Kustannuslaskennassa hyödynnetään Lukessa käytössä olevaa valtion yhteistä seurantakohdekarttaa: liikekirjanpidon (LKP) tilejä, talousarviokirjanpidon (TAKP) tilejä, toimintayksikköä, toimintoa ja projektia.

Pääomakustannuksia ovat käyttöomaisuudesta aiheutuvat poistot ja korot. Pääomalle laskettavana korkona käytetään Valtiokonttorin vuosittain ilmoittamaa laskennassa käytettävää korkokustannusta.

Toiminnot jakautuvat ydintoimintoihin, avustaviin tehtäviin, ohjaustoimintoihin ja tukitoimintoihin.

Ydintoiminnoilla tarkoitetaan Luken ydintehtäviä: viranomaisprosessia, tilastotuotannon prosessia, asiakkuusprosessia ja tutkimusprosessia.

Avustavat tehtävät liittyvät kiinteästi ydintoimintoihin ja tukevat vain joko tiettyä ydintoimintoa tai ydintoimintokokonaisuutta. Luonnonvarakeskuksen ydintoimintoja avustavat tehtävät ovat projektien infra-, laboratorio-, menetelmä- ja aineistopalveluita sekä ydintoimintojen tietojärjestelmien ylläpitoa ja kehittämistä.

Ohjaustoiminnot ovat ministeriötasoisiiin tehtäviin liittyviä toimintoja.

Tukitoiminnot ovat yleisesti ydintoimintoja tukevia tehtäviä, kuten yleishallinto, johtaminen, suunnittelu ja seuranta, henkilöstöhallinto, taloushallinto, toimitilahallinto, tietohallinto, tiedon hallinta ja viestintä. Tukitoimintojen osalta Lukella on käytössä sekä valtion yhteisiä että Luken omia, tarkentavia tukitoimintoja.

Luonnonvarakeskuksen projektikanta on jaettu laskennan kannalta kahteen ryhmään: projekteihin, jotka ovat lopullisia laskentakohteita sekä Luken sisäisiin toiminnankehittämiskohteihin, jotka luonteensa vuoksi vertautuvat tukitoimintoihin ja tästä syystä määritellään yleiskustannuksiksi ja näin ollen käsitellään vyöryvinä projekteina.

Laskennassa projektit ja toiminnot on luokiteltu sen mukaan, miten ne käyttäytyvät laskentamalleissa.

Työajankohdennus ja jakopalkkalaskenta

Kustannuslaskennassa hyödynnetään työajankohdennustietoa sekä työtuntien että työkustannusten osalta. Työajankohdennus tapahtuu Kieku Catsissä/eKiekussa. Jokainen Lukesta palkkaa saava henkilö kohdentaa työaikansa toteutuneen todellisen päivittäisen työajan mukaisesti toiminnoille ja projekteille. Toiminto on aina pakollinen seurantakohte. Lisäksi jokainen anoo lomat sekä ilmoittaa poissaolot ja ns. läsnäolotunnit, kuten koulutukseen osallistumisen, Kiekussa.

Jakopalkkalaskennassa henkilön tavanomainen kuukausipalkka lakisääteisine sivukuluineen jaetaan työajan kohdentamisessa raportoitujen työtuntien perusteella toiminnoille ja projekteille. Yksiköille työaika kohdentuu sen mukaan, mihin toimintayksikköön, ryhmään ja tiimiin kukin henkilö on Kiegun HR-järjestelmässä kiinnitetty.

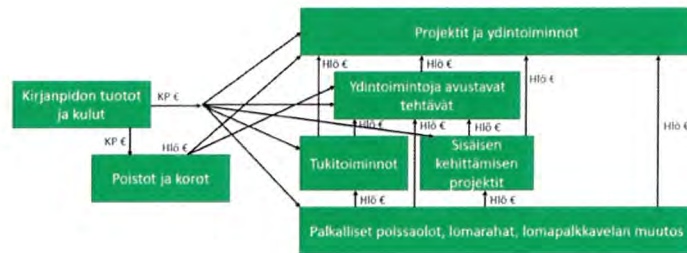
Suorakohdisteiset erät kirjataan seurantakohteille jo palkanlaskennan yhteydessä maksupalkka-aineistossa, eikä niitä muuteta enää jakopalkkalaskennassa. Suorakohdisteisia eriä ovat lisä- ja ylityöt, palkkiot sekä muut vastaavat erät, jotka on luonteensa puolesta kohdennettavissa suoraan aiheuttamisperiaatteen mukaisille seurantakohteille.

Kustannusten ja tuottojen kohdistus

Kustannuserät jaetaan välittömiin ja välillisiin eriin.

Välittömät kustannukset kohdistetaan kokonaisuudessaan suoraan seurantakohteille jo kirjanpidossa aiheuttamisperiaatteen mukaisesti ja suoriteperusteisesti sille tilikaudelle, jolloin tavara tai palvelu on vastaanotettu (esim. osto-, matka- ja kululaskut, projekteille ja toiminnoille jakopalkkalaskennassa kohdistuneet palkat sekä suorakohdisteiset palkkaerät).

Välilliset kustannukset kohdistetaan kustannusten vyörytyksillä lopullisille laskentakohteille. Projektilaskennassa välilliset kustannukset vyörytetään lopullisille laskentakohteille työkustannusten suhteessa.

Projektien kustannuslaskentamallissa laskentamalliin tuodaan kirjanpidon eurot LKP-tiliryhmittäin summattuna. Laskentamallin tilit on summattu kustannusvastaavuuslaskelmien vaatimalle tasolle.

Projektien kustannuslaskennassa ensimmäinen vyörytettävä erä on palkalliset poissaolot, lomarahat sekä lomapalkkavelan muutos. Palkalliset poissaolot, lomarahat sekä lomapalkkavelan muutos jaetaan eteenpäin henkilöstökulujen suhteessa tukitoiminnoille, ydintoimintoja avustaville tehtäville, ydintoiminnoille, projekteille ja vyörytettävälle projekteille.

Seuraavassa vaiheessa vyörytetään tukitoiminnot sekä yleiskustannuksena käsiteltävät sisäiset kehittämissuunnitelmat, jotka vertautuvat tukitoimintoihin, henkilöstökulujen suhteessa ydintoimintoja avustaville tehtäville, ydintoiminnoille ja projekteille.

Poistojen ja korkojen vyörytysperusteena ovat henkilöstökustannukset. Poistot ja korot vyörytetään projekteille, ydintoiminnoille ja ydintoimintoja avustaville tehtäville.

Tämän jälkeen ydintoimintoja avustavat tehtävät jaetaan ydintoiminnoille ja projekteille.

Tuotot on kohdennettu sille vuodelle, jolloin suorite tai palvelu on luovutettu. Pitkäkestoisissa hankkeissa on tuottojen jaksotus voitu tehdä valmiusasteen mukaisesti.

Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sisältää myös toimitilojen ja asuntojen ulosvuokraamisesta johtuvat tuotot ja kustannukset. Vuokraustoiminnan tuotot saadaan suoraan kirjanpidon rakennuskoodeille kirjatusta kirjanpidon tiedoista. Vuokraustoiminnan kustannukset on laskettu ottamalla kirjanpidosta ensin niiden rakennusten koko vuoden 2024 kustannukset, joita on vuoden 2024 aikana ulosvuokrattu. Lisäksi on laskettu, kuinka suuri osuus rakennuksen pinta-alasta on ulosvuokrattu. Näin saadaan ulosvuokratun tilan vuosikustannus. Tämän jälkeen on laskettu ulosvuokratun tilan kustannukset ulosvuokrauksen ajalta.

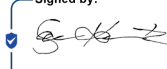
6. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN

Olemme tänään hyväksyneet Luonnonvarakeskuksen tilinpäätöksen vuodelta 2024.

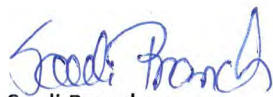
Helsingissä 28.2.2025

Tuomas Salusjärvi
johtokunnan puheenjohtaja

Signed by:

E946FB7058704F7...

Saara Kankaanrinta
johtokunnan varapuheenjohtaja

Sauli Brander
johtokunnan jäsen

Mikko Peltola
johtokunnan jäsen

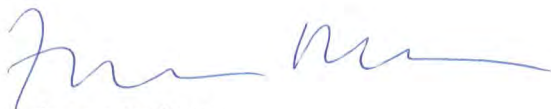
Annika Wilhelmson
johtokunnan jäsen

Riikka Joukio
johtokunnan jäsen

Taru Könkö
henkilöstön edustaja
johtokunnan jäsen

Johanna Buchert
pääjohtaja

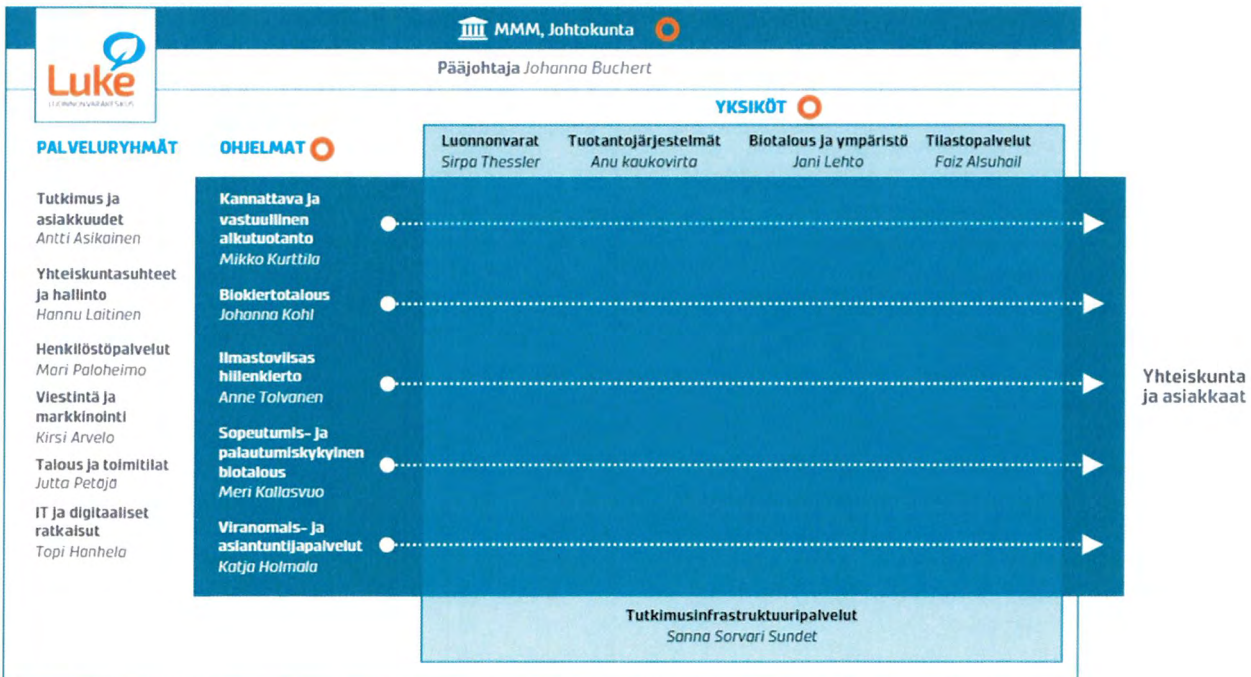
Luonnonvarakeskuksen tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen

Liite A: Strategia ja organisaatio

1) Strategia 2020-2025

2) Organisaatio ja vastuuhenkilöt 2024

Liite B: Tuotot ja kustannukset sekä henkilötyövuodet, Valtioneuvoston ohjesääntöön perustuva ydintoimintoluokitus

	Tuotot 1000€	Kustannukset 1000€	HTV	Osuus tuotoista	Osuus kustannuksista	Osuus HTV:sta
190 Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvat	68 088	147 121	1 305	100,0 %	99,9 %	99,9 %
1901 Maatalous	21 879	50 790	454	32,1 %	34,5 %	34,8 %
190141000 Maatalouden toimeenpanotehtävät	128	3 814	31	0,2 %	2,6 %	2,4 %
190141020 Maatalouden tilastot	235	3 980	36	0,3 %	2,7 %	2,8 %
190141050 Maatalouden tutkimus	21 516	42 995	387	31,6 %	29,2 %	29,6 %
1902 Maaseudun kehittäminen	3 633	5 983	51	5,3 %	4,1 %	3,9 %
190241000 Maaseudun kehittämisen toimeenpanotehtävät	761	1 060	7	1,1 %	0,7 %	0,6 %
190241050 Maaseudun kehittämisen tutkimus	2 872	4 923	43	4,2 %	3,3 %	3,3 %
1903 Metsätalous	22 745	50 599	463	33,4 %	34,4 %	35,5 %
190341000 Metsätalouden edistäminen	1	1 319	13	0,0 %	0,9 %	1,0 %
190341010 Metsätalouden lainvalvonta ja viranomaistehtävät	1 096	5 163	47	1,6 %	3,5 %	3,6 %
190341020 Metsätalouden tilastot	76	1 447	15	0,1 %	1,0 %	1,1 %
190341050 Metsätalouden tutkimus	21 572	42 671	389	31,7 %	29,0 %	29,8 %
1904 Kala-, riista- ja porotalous	14 432	29 229	243	21,2 %	19,9 %	18,6 %
190441000 Elinkeinokalatalouden toimeenpanotehtävät	3 236	6 213	55	4,8 %	4,2 %	4,2 %
190441010 Virkistyskalatalouden toimeenpanotehtävät	456	1 791	13	0,7 %	1,2 %	1,0 %
190441020 Riistatalouden toimeenpanotehtävät	662	2 878	24	1,0 %	2,0 %	1,8 %
190441030 Porotalouden toimeenpanotehtävät	2	36	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
190441040 Kala-, riista- ja porotalouden tilastot	1	440	4	0,0 %	0,3 %	0,3 %
190441050 Elinkeinokalatalouden tutkimus	3 009	6 888	59	4,4 %	4,7 %	4,5 %
190441060 Virkistyskalatalouden tutkimus	4 540	6 409	52	6,7 %	4,4 %	3,9 %
190441070 Riistatalouden tutkimus	2 270	3 829	30	3,3 %	2,6 %	2,3 %
190441080 Porotalouden tutkimus	257	747	6	0,4 %	0,5 %	0,5 %
1905 Elintarvikkeet	2 681	5 076	44	3,9 %	3,4 %	3,4 %
190541000 Elintarvikkeet toimeenpanotehtävät	191	370	3	0,3 %	0,3 %	0,3 %
190541050 Elintarviketutkimus	2 490	4 706	41	3,7 %	3,2 %	3,1 %
1906 Maatalouden tuotantotarvikkeiden turvallisuus ja laatu, eläinten terveys ja hyvinvointi sekä kasvinterveys	2 288	4 563	41	3,4 %	3,1 %	3,2 %
190641000 Maatalouden tuotantotarvikkeita koskevat toimeenpanotehtävät	0	11	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
190641010 Eläinten terveyden toimeenpanotehtävät	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
190641020 Eläinten hyvinvoinnin toimeenpanotehtävät	25	299	3	0,0 %	0,2 %	0,2 %
190641030 Kasvinterveyden toimeenpanotehtävät	74	539	6	0,1 %	0,4 %	0,5 %
190641050 Maatalouden tuotantotarvikkeiden tutkimus	328	154	1	0,5 %	0,1 %	0,1 %
190641060 Eläinten terveyden tutkimus	1	15	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
190641070 Eläinten hyvinvoinnin tutkimus	713	1 354	12	1,0 %	0,9 %	0,9 %
190641080 Kasvinterveyden tutkimus	1 147	2 191	20	1,7 %	1,5 %	1,6 %
1908 Vesitalous	431	882	8	0,6 %	0,6 %	0,6 %
190841000 Vesitalouden toimeenpano- ja edistämistehtävät	134	151	1	0,2 %	0,1 %	0,1 %
190841050 Vesitalouden tutkimus, kehittäminen ja asiantuntijapalvelut	297	731	7	0,4 %	0,5 %	0,5 %
500 Ohjaustoiminnot	0	111	1	0,0 %	0,1 %	0,1 %
5000 Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	0	1	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5100 Hallinnon ohjaus- toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	0	7	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5200 Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	0	20	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5300 EU- ja kansainväliset asiat	0	83	1	0,0 %	0,1 %	0,1 %
KAIKKI YHTEENSÄ	68 088	147 233	1 306	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Liite C: Annetut lausunnot ja eduskunnan valiokuntakuulemiset

Lausunnot teemoittain		Lausunnot vastaanottajittain	
Geenivarat	1	Aluehallintoviranomaiset	180
Hallinto	46	Eduskunta	56
Kalavarat ja kalatalous	57	Kaupungit ja kunnat	146
Läpileikkaavat	71	Ministeriöt	103
Maatalous ja ruoka	91	Muut	7
Metsävarat ja metsätalous	19	Muut valtion viranomaiset	76
Muut	2	Oikeuslaitos ja poliisi	5
Porotalous	6	Kaikki yhteensä	573
Riistavarat ja riistatalous	279		
Tilasto	1		
Kaikki yhteensä	573		

Eduskunnan valiokuntakuulemiset (yhteensä 56 kpl)
Hallinto (9 kpl)
E 58/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Suomen avaintavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029, to 22.2. klo 10.00
HE 100/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi saamelaiskäräjistä annetun lain ja rikoslain 40 luvun 11 §:n muuttamisesta pe 1.3.2024 klo 9.00
VNS 2/2024 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025-2028, ti 14.5.klo 10.30
E 31/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje - Ennakkovaikuttaminen tulevaan EU:n monivuotiseen rahoituskehykseen (2028-), ke 22.5.klo 8.00
E 32/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n kriisivarautumisen ja resilienssin vahvistaminen: Suomen näkemyksiä varautumis..., pe 31.5.2024 klo 9.00
Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025
HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025
HE 211/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030, to 17.11. klo 12.00
HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025, ti 8.10.2024 klo 8.30
Kalavarat ja kalatalous (8 kpl)
HE 9/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen liitteessä olevan kalastussäännön...
HE 33/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta
E x/2024 vp kalastuskiintiöistä vuodelle 2025, ke 12.6.2024 klo 9.30
E 39/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: ICES:n tieteelliset neuvot vuoden 2025 kalastusmahdollisuuksista Itämerellä, to 13.6.2024 klo 10.00
VN selvitys: E-kirje neuvoston asetuksesta eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien..
E 52/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje neuvoston asetuksesta eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä..., pe 27.9.2024

E 52/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje neuvoston asetuksesta eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä..., to 10.10.2024 klo 11.00
HE 147/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja siihen liittyviksi laeiksi, to 7.11. klo 12.00
Läpileikkaavat (16 kpl)
O 32/2023 vp Näkökulmia luonnon ja teknisiin hiilinieluihin - rooli nollapäästöisessä taloudessa, to 15.2. klo 10
E 10/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto - EU:n vuoden 2040 ilmastotavoite sekä eteneminen kohti ilmaston..., ti 9.4.2024 klo 10.00
E 10/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto - EU:n vuoden 2040 ilmastotavoite sekä eteneminen kohti ilmaston..., ti 2.4.2024 klo 10.00
E 9/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto teollisesta hiilenhallinnasta EU:ssa, pe 5.4.2024 klo 9.00
Yhteiskuuleminen asioissa E 9/2024 vp ja E 10/2024 vp, ti 9.4.2024 klo 12.00
E 28/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: Ilmastoriskien hallinta ihmisten ja hyvinvoinnin suojelemiseksi E 28/2024 vp asiakirja, ti 7.5. klo 10.00
E 28/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: Ilmastoriskien hallinta ihmisten ja hyvinvoinnin suojelemiseksi, ti 21.5. klo 10.45
E 9/2024 vp Valtioneuvoston selvitys, E 10/2024 vp Valtioneuvoston selvitys ja E 28/2024 vp Valtioneuvoston selvitys 24.5. klo 13.30
VNS 7/2022 vp Valtioneuvoston selonteko maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta, ke 1.2. klo 9.30
HE 121/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun..., ke 9.10.2024 klo 9.30
HE 121/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä..., to 10.10.2024 klo 12.00
HE 121/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun..., ti 22.10. klo 10.15
HE 147/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja siihen liittyviksi laeiksi, ti 5.11.2024 klo 10.00
K 16/2024 vp Valtioneuvoston ilmastovuosikertomus 2024, ti 19.11.2024 klo 10.00
HE 166/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta, ke 20.11.2024 klo 10
K 16/2024 vp Valtioneuvoston ilmastovuosikertomus 2024, ke 11.12.2024 klo 9.30
Maatalous ja ruoka (10 kpl)
HE 22/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta, EHK, ke 8.5. klo 9.30, asiantuntijakuulemiset, Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
U 21/2024 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tieteellisten..., ti 28.5.2024 klo 10.30
HE 43/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kasvinuojelulaineista annetun lain ja sakon täytäntöönpanosta annetun..., ti 28.5.2024 klo 10.00
E 30/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje EU:n komission tiedonannosta bioteknologian ja biovalmistuksen vauhdittamiseksi..., ti 11.6.2024 klo 10
O 35/2023 vp Ajankohtaista huoltovarmuudesta, to 13.6.2024 klo 12.00

Hallituksen esitys laeiksi elintarvikemarkkinalain, elintarvikemarkkinalain muuttamisesta annetun lain säännöksen ja kilpailulain 39 §:n muuttamisesta
HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025, ke 9.10.2024 klo 10.30
HE 164/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tiettyjä pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskevien lakien muuttamisesta, ti 5.11. klo 10.
K 16/2024 vp Valtioneuvoston ilmastovuosisikertomus 2024, ke 27.11.2024 klo 9.30
K 16/2024 vp Valtioneuvoston ilmastovuosisikertomus 2024, ti 10.12.2024 klo 10.00
Metsävarat ja metsätalous (7 kpl)
U 4/2024 vp Valtioneuvoston kirjelmä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi seurantakehyksestä..., ti 27.2.2024 klo 10.00
U 4/2024 vp Valtioneuvoston kirjelmä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi seurantakehyksestä..., to 7.3.2024 klo 10.00
U 4/2024 vp Valtioneuvoston kirjelmä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi seurantakehyksestä..., to 7.3.2024 klo 12.10
Valtioneuvoston kirjelmä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi seurantakehyksestä selviytymiskykyisiä Euroopan metsiä..
HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025, pe 11.10.2024 klo 9.00
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta, ti 15.10.klo 10.30
E 46/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n valmistautuminen laajentumiseen, ke 9.10.2024 klo 13.00, siirtyi 18.10. klo 10
Muut (2kpl)
E 46/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n valmistautuminen laajentumiseen, pe 13.9. klo 9.00, asiantuntijakuulemiset, Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
HE 169/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työsk., asiantuntijakuulemiset, Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta, pe 8.11
Riistavarat ja riistatalous (4 kpl)
E 17/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje_suurpedot_ennakkovaikuttaminen, E 18/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje, Bernin sopimuksen muut
E 17/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje_suurpedot_ennakkovaikuttaminen, E 18/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje, Bernin sopimuksen muutt, asiantuntijakuulemiset, Eduskunnan ympäristövaliokunta, 17.04. klo 09.30
E 17/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje_suurpedot_ennakkovaikuttaminen, E 18/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje, Bernin sopimuksen muut, asiantuntijakuulemiset, Eduskunnan ympäristövaliokunta, to 11.4. klo 10
E 17/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje_suurpedot_ennakkovaikuttaminen, E 18/2024 vp Komission ehdotus EU:n kannaksi..., ti 9.4.2024 klo 10.00